

Xornada Técnica

**Centro ISSGA de Pontevedra,
Rande, 6 de xuño de 2014**

*Lucía Ferrón Vidán
Sección de Hixiene Industrial
ISSGA*

Instituto Galego
de Seguridade e
Saúde Laboral

MAPA DE RISCO QUÍMICO

SECTOR INDUSTRIAL

INSTITUTO GALEGO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL

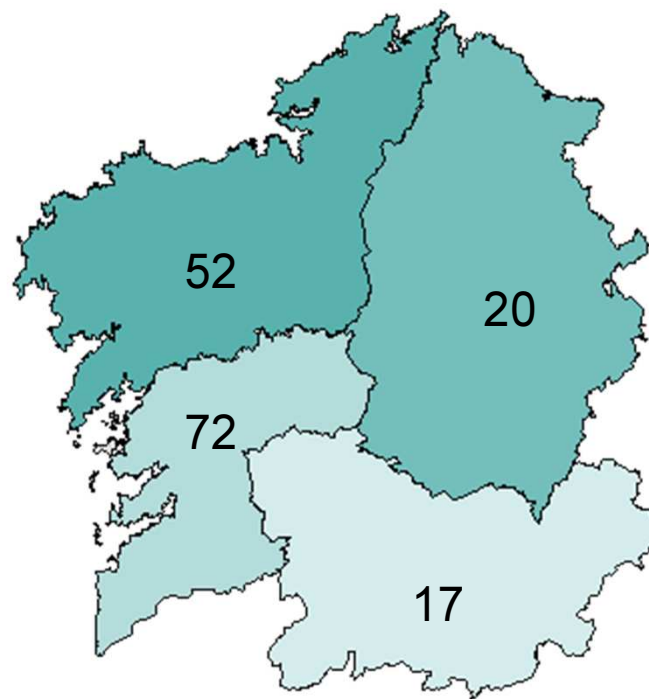
Obxectivos específicos

Mapa de risco químico
Sector industrial

- ➔ Identificar os AQ "**potencialmente perigosos**" presentes nos CT: características de perigosidade, cantidade de axentes que se utilizan, almacenan, xeran e/ou producen, porcentaxe de presenza nos centros de traballo por categorías de perigo...
- ➔ Identificar **AQ CM** presentes nos lugares de traballo: porcentaxe de centros de traballo afectados, análise por categorías, CM máis frecuentes, coñecemento da presenza destes axentes...
- ➔ Grao de **control** sobre o risco químico nas empresas participantes.
- ➔ Información contida nas **FDS** recibidas: corrección da información en relación a diferentes aspectos con especial atención á clasificación relativa a carcinoxenicidade, mutaxenicidade e toxicidade para a reprodución de substancias e mesturas.

**161 empresas
168 centros de traballo**

**Mapa de risco químico
Sector industrial**

Dirixímonos a 195 empresas (99 na primeira fase e 96 na segunda). Bases de datos do ISSGA: buscamos uso importante de produtos químicos (candidade e/ou variedade)

Obtivemos colaboración de 161 empresas con 168 centros de traballo (86 na primeira fase e 75 na segunda)

Etapa 1

- Remisión de cartas ás empresas: obxectivos e solicitude de colaboración.
- Colaboración:
 - Cubrir cuestionario
 - Remitir as FDS de todos os PQ

1. Datos da empresa.

1.1 Identificación.

CIF: NIF:
Razón social:
Actividade (CNAE):
Domicilio social:
Centro de traballo:
Teléfono: Fax:
Persoa de contacto/cargo:
Correo electrónico:

1.2 Organización

Cadro de persoal total: Delegados de prevención: ☐ Si ☐ Non Número.....

Organización preventiva:

	SEGURIDADE	HIXIENE	ERGONOMÍA	MEDICINA DO TRABALLO
Asumida polo empresario				
Traballadores designados				
Servizo de Prevención propio				
Servizo de Prevención alleo ¹				

¹Indicar Servizo de Prevención alleo:

Seguridade
Hixiene.....
Ergonomía
Medicina do traballo.....

2. Avaliación de riscos:

Na súa empresa empréganse, xéranse, prodúcese e/ou almacénanse Axentes Químicos Perigosos (AQP) ² ?	si	non
Ten algún documento no que se identifiquen todos os AQP cos que poden estar en contacto os traballadores?	Si	non
Ten a Ficha de datos de seguridade (FDS), en castelán, de todos os AQP que se manipulan na súa empresa?	si	non
Na avaliación de riscos están identificados os postos de traballo con risco de exposición a AQP?	si	non
Avaliouse especificamente o risco por exposición a AQP naqueles postos de traballo nos que se identificou este risco?	si	non
Realizáronse medicións das concentracións de AQP nos postos de traballo?	si	non
Na avaliación específica do risco por exposición a AQP, identificouse risco de exposición por vía dérmica?		

² Nota: enténdese por axentes químicos perigosos tanto as substancias químicas como as mesturas d diferentes substancias clasificadas como perigosas ou susceptibles de ser clasificadas como tales.

3. Condicións de utilización e medios técnicos de control

Existen procedementos de traballo estandarizados e por escrito para as operacións nas que se manexan AQP?	PARA TODAS	PARA A MAIORÍA DELAS	PARA ALGUNHAS	PARA NINGUNHA
Está expresamente prohibido comer beber e fumar nos postos de traballo?	si		non	
Implantáronse normas de correcta hixiene persoal (utilizar roupa de traballo, lavar as mans...)	si		non	
Nas operacións nas que se utilizan AQP, os traballadores están en contacto directo con eles?	SEMPRE	NA MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA
Os traballadores utilizan os medios de protección colectiva habilitados para tarefas determinadas (cabinas, extraccións localizadas...)?	SEMPRE	A MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA
Os traballadores utilizan os equipos de protección individual (EPI) indicados na planificación da acción preventiva da empresa para a tarefa que están a realizar?	SEMPRE	A MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA

4. Envasado e etiquetaxe

Os envases que conteñen AQP están correctamente etiquetados e en castelán?	TODOS	A MAIORÍA DELES	ALGÚNS	NINGÚN
Cando se realizan transvasamentos, etiquétanse correctamente os novos recipientes?	SEMPRE	A MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA
Existe un lugar específico para o almacenamento dos AQP?	si		non	

5. Plan de emerxencia

No manual de autoprotección e/ou nas normas básicas de emerxencia recóllense os incidentes producidos por AQP?	si	non
--	----	-----

6. Vixilancia da saúde

Aplicanse protocolos de vixilancia sanitaria específicos nos exames de saúde que se fan periodicamente aos traballadores?	si	non
---	----	-----

7. Formación e información aos traballadores

Os traballadores teñen acceso á ficha de datos de seguridade (FDS) dos AQP que se manipulan na empresa?	si	non
Informouse os traballadores por escrito dos riscos do seu posto de traballo reflectidos na avaliación do risco químico?	si	non
Na formación en prevención de riscos laborais que recibiron os traballadores, figura un apartado dirixido ao risco químico?	si	non

8. Cancerixenos e mutaxénicos

Na avaliación de riscos da súa empresa, figura expresamente identificado algún axente cancerixeno e/ou mutaxénico?	si	non
Ten vostede coñecemento dalgún AQP que sexa cancerixeno e/ou mutaxénico que se manipule na súa empresa?	si	non
No caso de que se identificasen cancerixenos e/ou mutaxénicos na avaliación de riscos, fíxose unha avaliación de riscos específica para eles?	si	non
Tamén no caso de que se identificasen cancerixenos e/ou mutaxénicos na avaliación de riscos, indicáronse medidas de prevención e protección específicas para estes axentes?	si	non

NOTA: No caso de que teña identificados axentes cancerixenos e/ou mutaxénicos deberá cubrir o seguinte apartado.

9. Tarefas nas que interveñen produtos químicos cancerixenos e/ou mutaxénicos

Nome do produto e/ou cancerixeno mutaxénico	Tarefa ou proceso no que se empregan, xeran, producen e/ou almacenan	Cantidade estimada	Frecuencia de realización tarefa (*)	Núm. de traballadores directamente afectados	Núm. de traballadores indirectamente afectados (**)

(*) Indicar para cada tarefa o núm. de veces que se realiza (ao día, á semana, ao mes ou ao ano)

(**) Enténdese por indirectamente afectados aqueles que debido á localización do seu posto de traballo poden ser afectados polos produtos que se manipulan na tarefa ou proceso referido.

10. Listaxe de produtos químicos

Cantidades de **todos** os produtos químicos que se utilicen, produzan, xeren ou almacenen **por ano**

[illegible]

DEBE XUNTAR AS FICHAS DE DATOS DE SEGURIDADE DE TODOS OS PRODUTOS QUÍMICOS que se empregan, producen e/ou almacenan na empresa.

Etapa 2

- Recepción dos **cuestionarios** e das **FDS**. Maioritariamente vía correo electrónico. Tamén cederrón ou en papel.
- **Comprobación da corrección** da información recibida: cuestionario e FDS.

Etapa 3

- **Envorcadura á base de datos da información** contida nos cuestionarios. Fíxose unha adaptación da base de datos cedida polo Instituto Asturiano de Prevención de Riesgos Laborales (IAPRL) que foi creada para un proxecto que desenvolve este instituto.
- Introducción na base de datos da **información sobre compoñentes, clasificación do produto e frases R** obtida das **FDS** remitidas.

Etapa 4

- **Revisión das FDS** recibidas. Envorcadura desta nova información á base de datos.

Etapa 5

- Procesado e **análise e tratamento estatístico** da información recollida na base de datos

Desenvolvimento

Etapa 6

- Elaboración de **resultados e conclusións e informe final**.

Etapa 7

- Remisión de **informes ás empresas participantes**. En paralelo coa elaboración de resultados e conclusións.
- Correo electrónico a todos os centros de traballo con 3 documentos:

Resultados e conclusións máis importantes

Información relevante sobre a correcta identificación risco químico

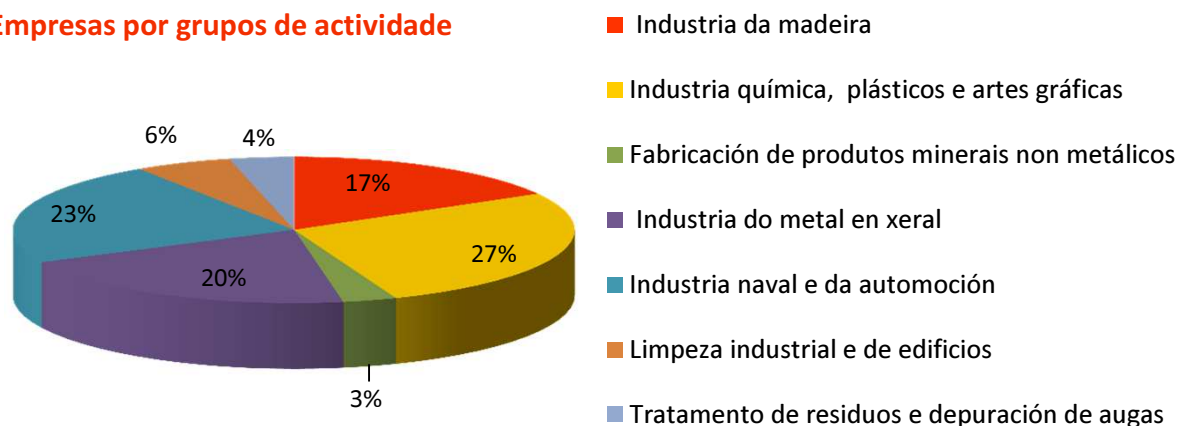
Consideracións respecto aos produtos químicos indicados no cuestionario e/ou ás FDS remitidas por cada empresa.

- *Produtos CMR e sensibilizantes se os houber,*
- *Produtos con irregularidades na FDS recibida detallando a/s irregularidade/s observadas.*

Descrición da mostra de empresas

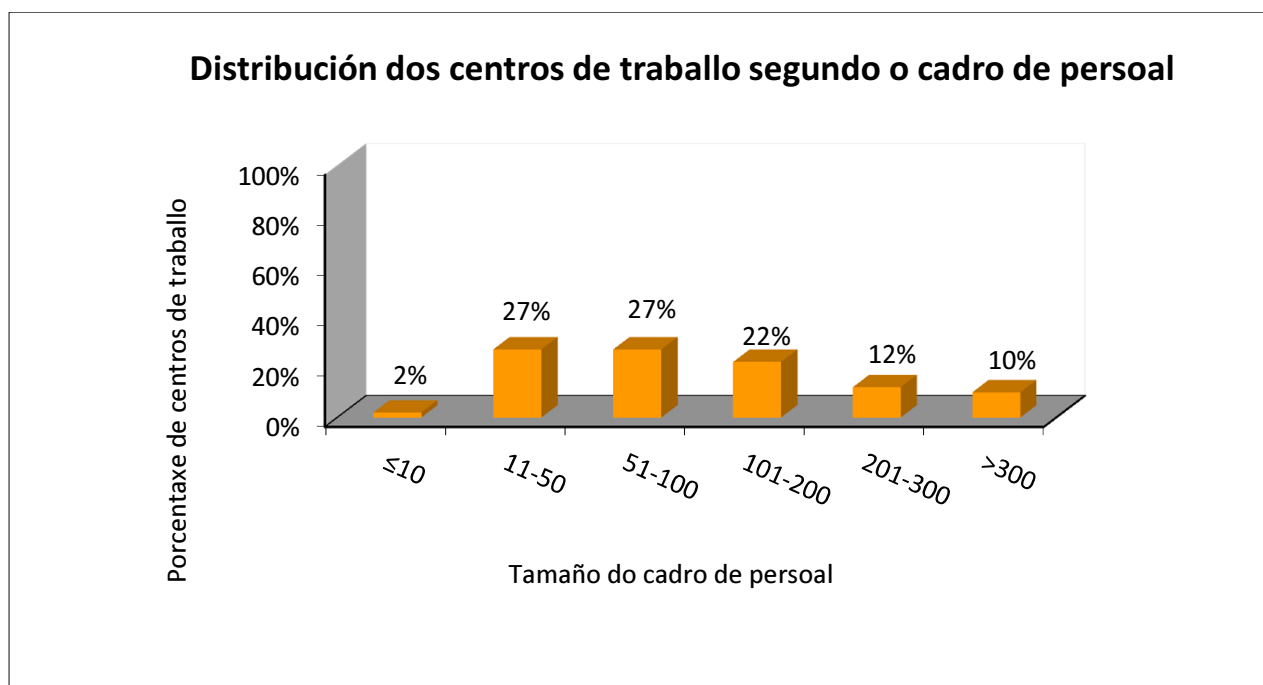
Grupos de Actividade	Nº empresas	Porcentaxe (empresas)	Nº traballadores	Porcentaxe (traballadores)
Industria da madeira	27	17%	4.143	13%
Industria química, plásticos e artes gráficas	44	27%	4.025	13%
Fabricación de produtos minerais non metálicos	5	3%	494	2%
Industria do metal en xeral	33	20%	6.222	19%
Industria naval e da automoción	37	23%	14.331	45%
Limpeza industrial e de edificios	9	6%	1.713	5%
Tratamento de residuos e depuración de augas	6	4%	964	3%
Total	161		31.892	

Empresas por grupos de actividade

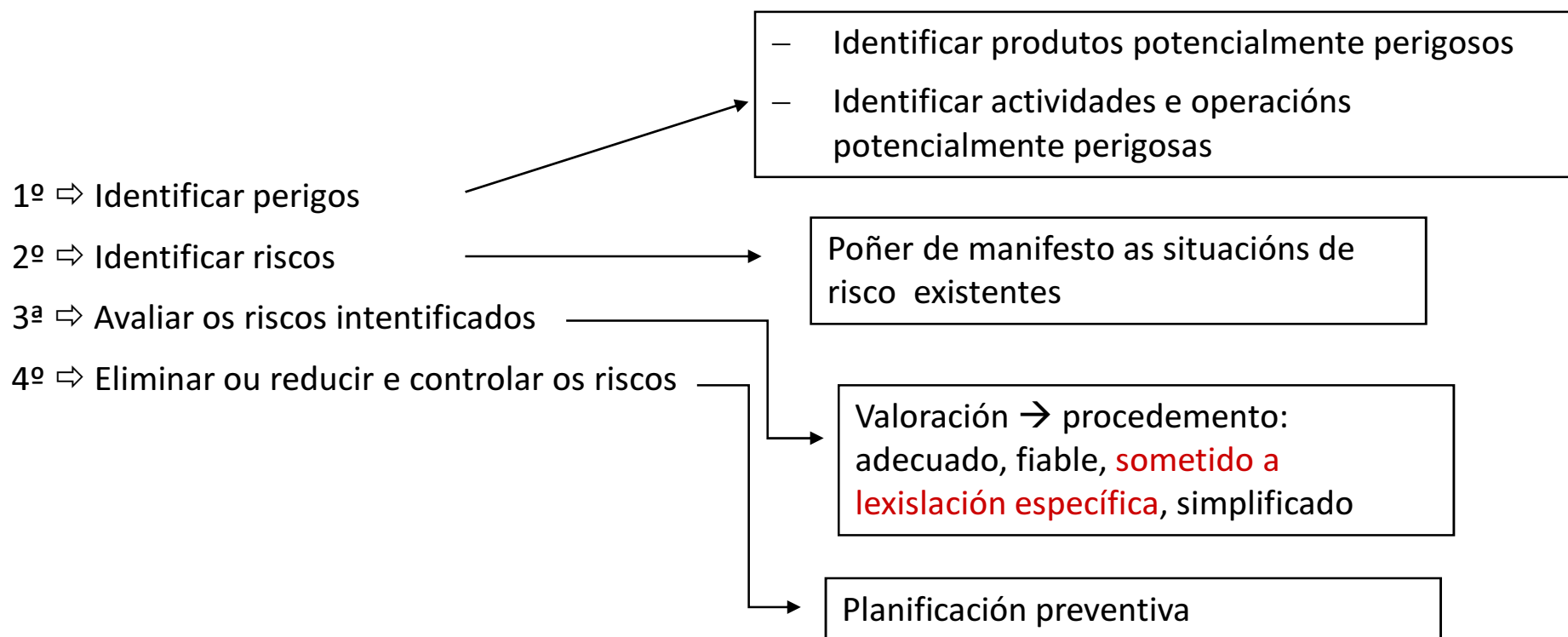
	DISCIPLINAS PREVENTIVAS			
	SEGURIDADE	HIXIENE	ERGONOMÍA	MEDICINA DO TRABALLO
Asumida polo empresario	2%	1%	2%	
Traballadores designados	8%	5%	6%	
Servizo de Prevención propio	23%	15%	21%	8%
Servizo de Prevención alleo	67%	79%	71%	92%

Nota: os datos preséntanse por centros de traballo. Algunhas empresas indican diferentes modalidades para unha disciplina preventiva (por exemplo asumida polo empresario e polo servizo de prevención propio, ou traballadores designados e servizo de prevención alleo).

PEMES fundamentalmente se atendemos ao tamaño do cadro de persoal

A avaliación do risco: risco químico

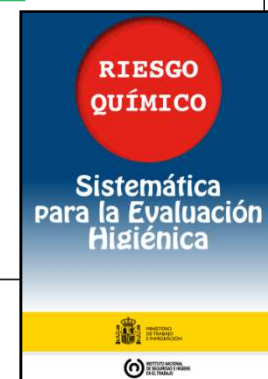
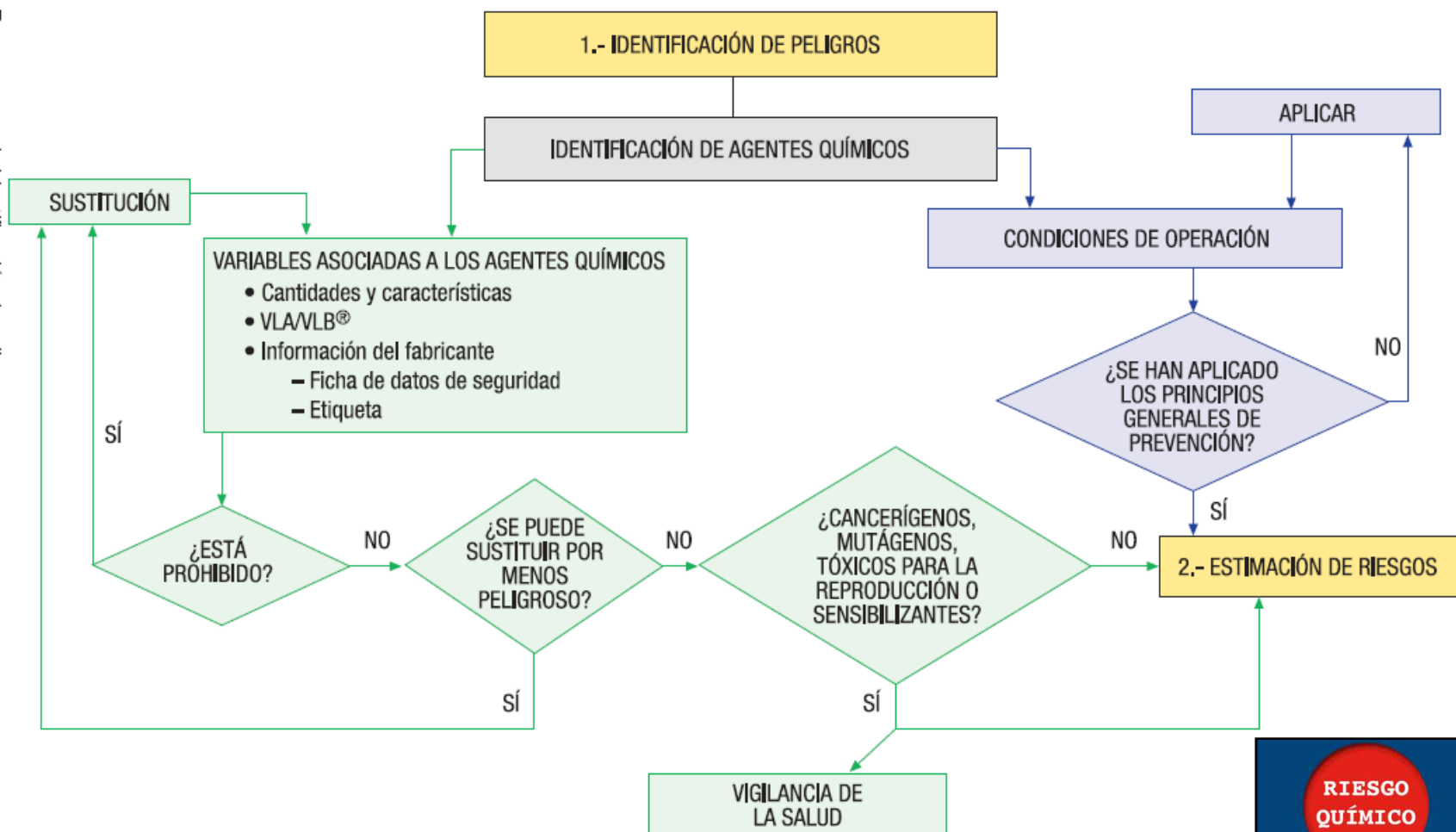

Artigo 4 LPRL: Definicións. Apartados 2 e 5.

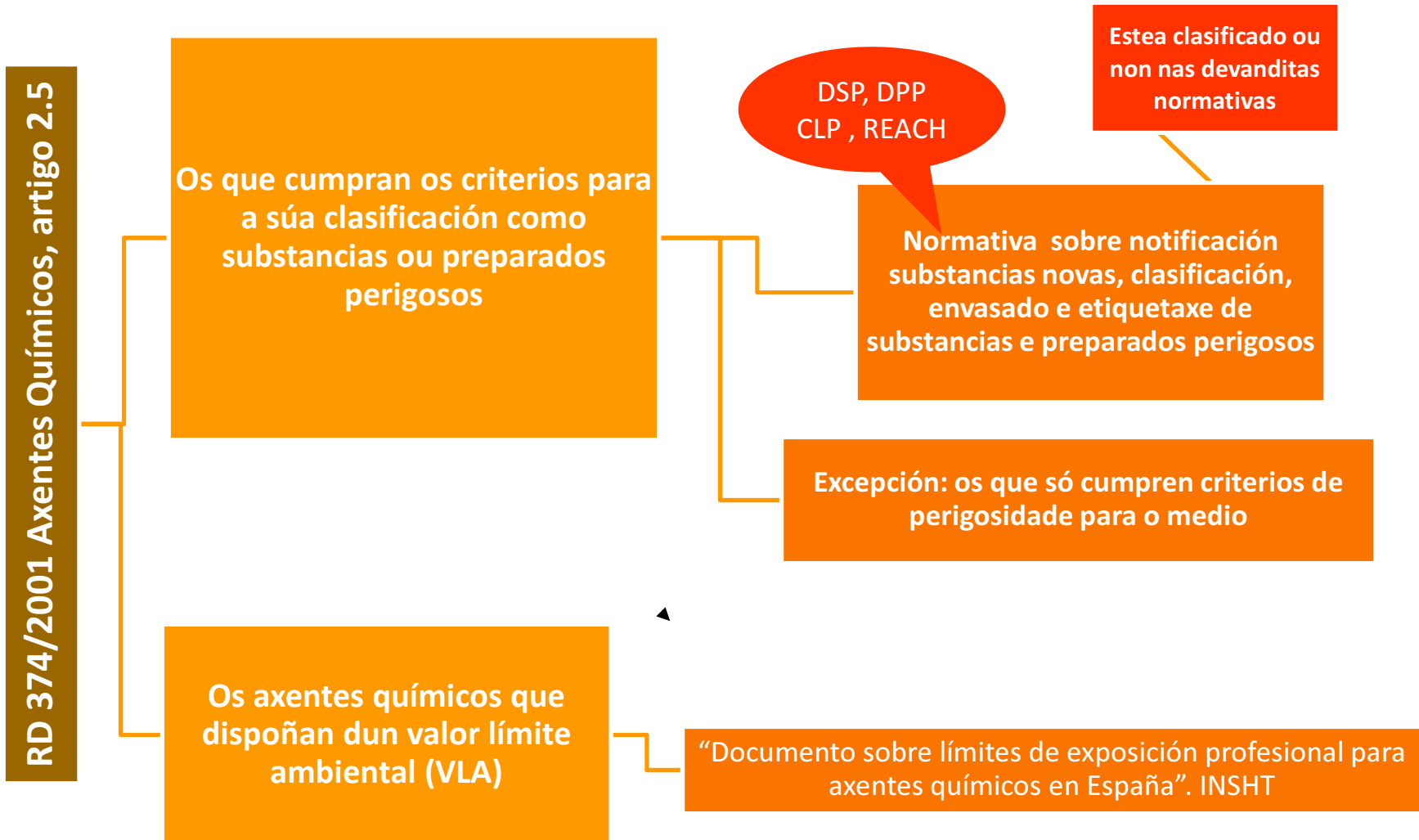
Artigo 16 LPRL: Plan de prevención de riscos laborais, avaliación de riscos e planificación da actividade preventiva

Artigos 3, 4 e 5 RSP (Capítulo II. Sección 1ª: Avaliación dos riscos)

Figura 1.1.- Esquema para la identificación de peligros.

1. Identificar perigos ⇨ axentes potencialmente perigosos: normativa

1. Identificación dos perigos ⇒ axentes potencialmente perigosos

Listaxe
completa
de todos
os AQ:

- Materias primas.
- Produtos acabados.
- Produtos intermedios.
- Subprodutos.
- Impurezas.
- Residuos.
- Produtos de limpeza, refrixerantes, lubricantes, pinturas, etc.
- Produtos que xerados durante o almacenamento temporal ou permanente nos lugares de traballo.
- Produtos que penetran dende o exterior (ventilacion, vehiculos, etc.).

Produtos químicos comercializados

Axentes químicos xerados nos lugares de traballo

Procesos mecánicos onde a materia sólida é cortada, lixada, pulida, triturada, moída ou dalgunha maneira manipulada xerando liberación de partículas sólidas finas.

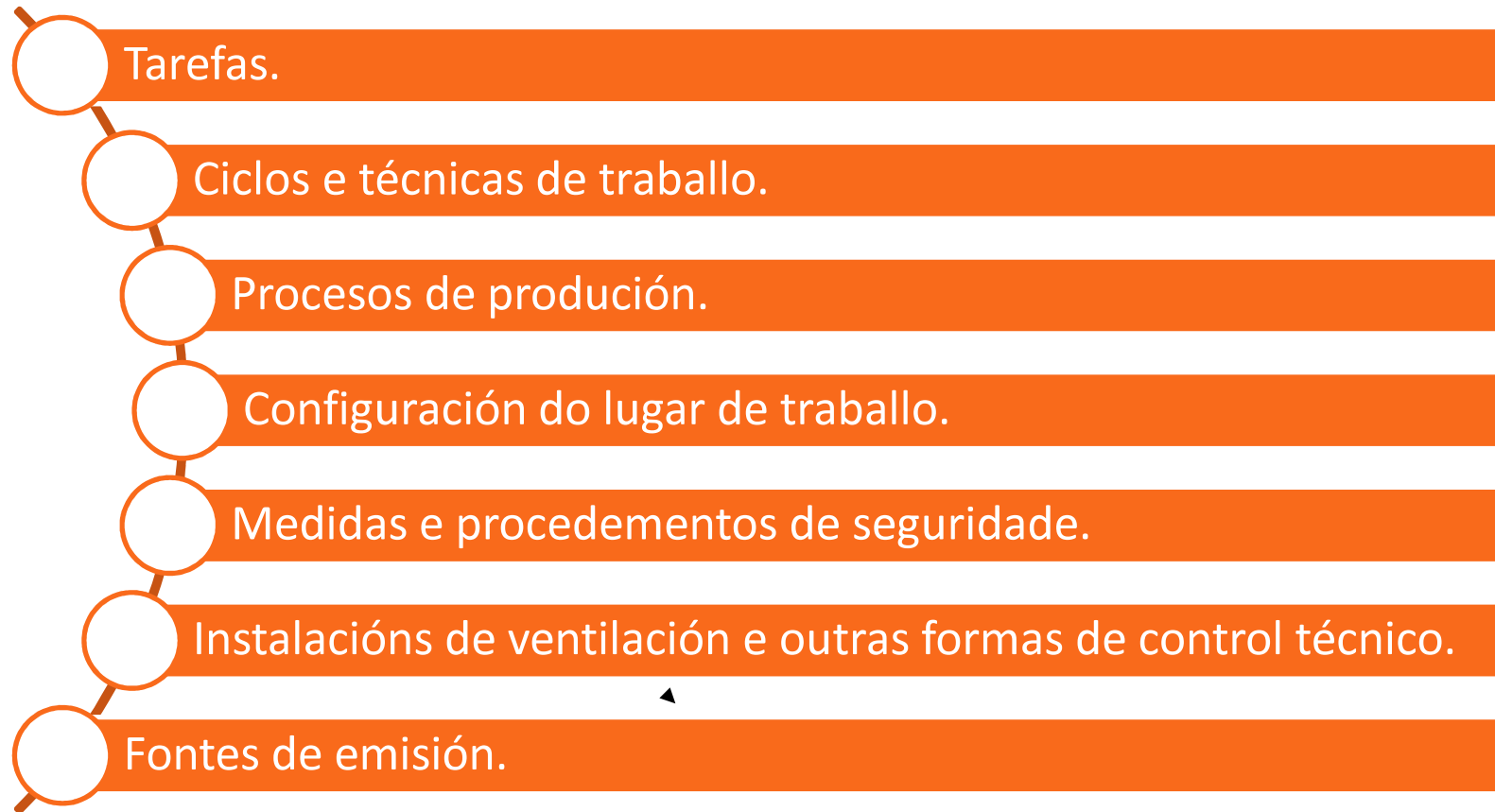
Procesos nos que se producen/liberan aerosois líquidos (néboas). *fluídos de corte, aplicacións en spray*

Procesos nos que se liberan aerosois sólidos (fumes). *soldadura*

Procesos que producen liberación de fibras. *fibras de vidro, minerais, cerámicas refractarias...como illamento térmico e acústico e reforzo de materiais*

Procesos nos que están implicados compostos volátiles. *Disolventes orgánicos*

1. Identificación dos perigos $\Rightarrow$ actividades e operacións

1. Identificación dos perigos ⇨ actividades e operacións

Aplicáronse os principios xerais para a prevención dos riscos por axentes químicos?

Reducir:

- cantidades de axentes químicos perigosos presentes ao mín.
- número de traballadores expostos.
- duración e intensidade das exposicións.

Concepción e organización:

- Ventilación axeitada.
- Planificación tarefas e postos
- Limitar as cantidades.
- Limitar ou eliminar a manipulación manual.
- Confinar ou illar os lugares onde se utilicen axentes químicos perigosos.

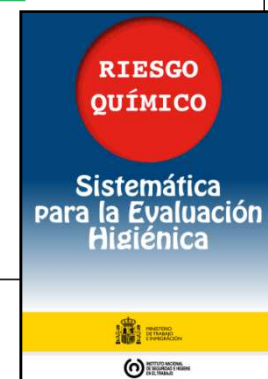
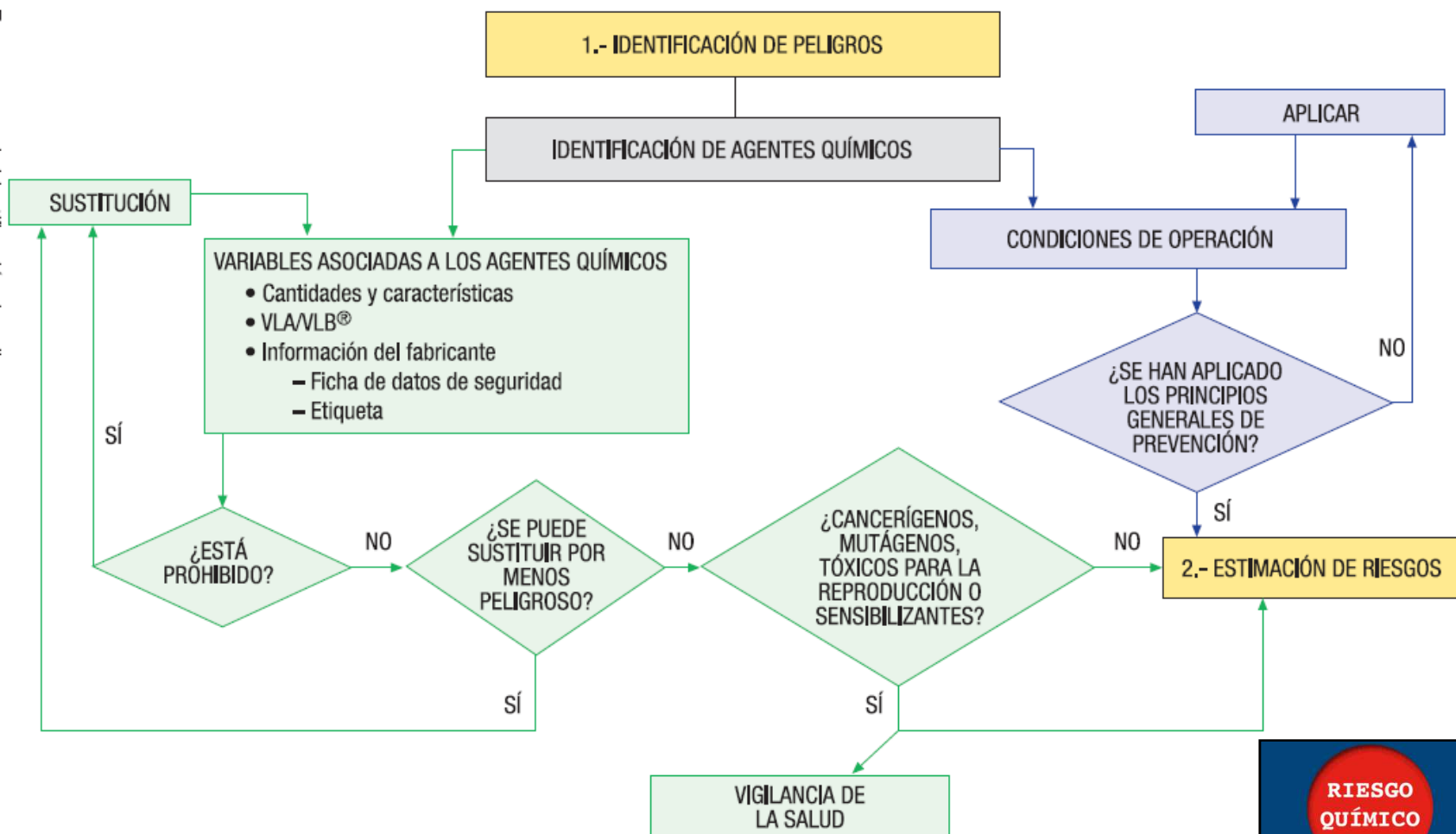
Selección e instalación dos equipos de traballo.

- Buscar o maior hermetismo.
- Ter en conta a perigosidade e características do axente e do ámbito onde se vai instalar.

Establecer procedementos de traballo correctos e normalizados

Medidas hixiénicas axeitadas, tanto persoais coma de orde e limpeza.

Figura 1.1.- Esquema para la identificación de peligros.

1. Identificación dos perigos ⇒ variables asociadas aos axentes químicos

Cantidades
e estado
físico

Propiedades
perigosas:
clases e
categorías
de perigo

Cales son os
VLA e/ou
VLB?

Algún está
prohibido?

Hai CMR (*de
calquera
categoría*)
ou Sens?

Etiqueta

FDS

FISQ

Riskim,
Infocarquim,
(INSHT)

ESIS: European
Chemical
Information
System

ECHA: axencia da
UE que xestiona
REACH e CLP

Bases de datos:
Gestis (IFA)
toxnet, risctox..

1. Identificación dos perigos $\Rightarrow$ variables asociadas aos axentes químicos

Prohibicións

RD 374/2001 (art.8)
en conc > 0,1 % peso:

- 2- naftilamina e as súas sales
- 4-aminodifenilo e as súas sales
- Bencidina e as súas sales
- 4-nitrodifenilo

Anexo XVII REACH:
prohibicións e
restricións

Anexo XIV:
autorizacións.
Candidatas ao anexo
XIV (altamente
preocupantes)

ECHA > Gestión de sustancias químicas preocupantes > Autorización > Recomendación de inclusión en la lista de sustancias autorizadas > Lista de autorización

Lista de autorización

22 substancias

> Recommendation for inclusion in the Authorisation List

Important notice: transitional measures apply to companies established in **Croatia** for applications for authorisation. For more details see the related "Q&A for Croatian companies pre-registering and registering under REACH" and more specifically the referred PDF document under point "7. What kind of transitional measures there are regarding Applications for Authorisation?".

Mostrando 1 - 20 de 22 resultados.

Elementos por página 20

Página 1 de 2

Primero Anterior Siguiente Último

Substance Name	EC Number	CAS Number	Sunset date	Latest application date	Exempted (categories of) uses	
Ammonium dichromate	232-143-1	7789-09-5	21/09/2017	21/03/2016		Datos
Potassium chromate	232-140-5	7789-00-6	21/09/2017	21/03/2016		Datos
Acids generated from chromium						

- > Lista de restricciones
- > Consultas sobre el proyecto de informe de revisión
- > ECHA's activities on restrictions

See also

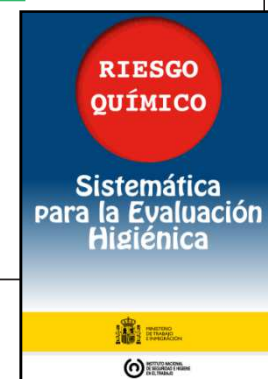
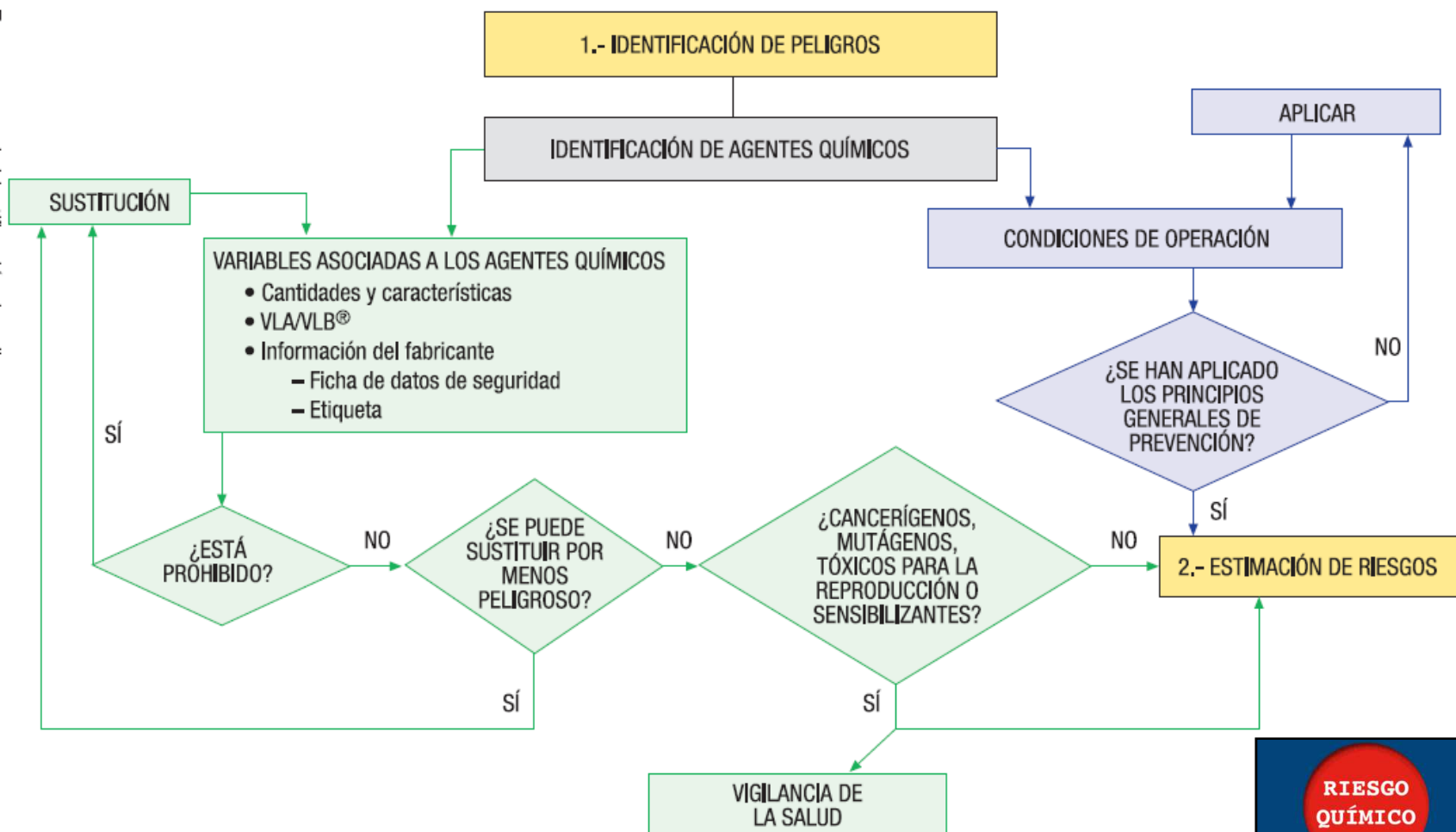
- > Restrictions website of the European Commission
- > Questions and Answers on Restrictions
- > Guidelines related to Restriction entries [PDF] [EN]

> REACH Legal Text

Including the latest consolidated version of the REACH Regulation and its subsequent

Figura 1.1.- Esquema para la identificación de peligros.

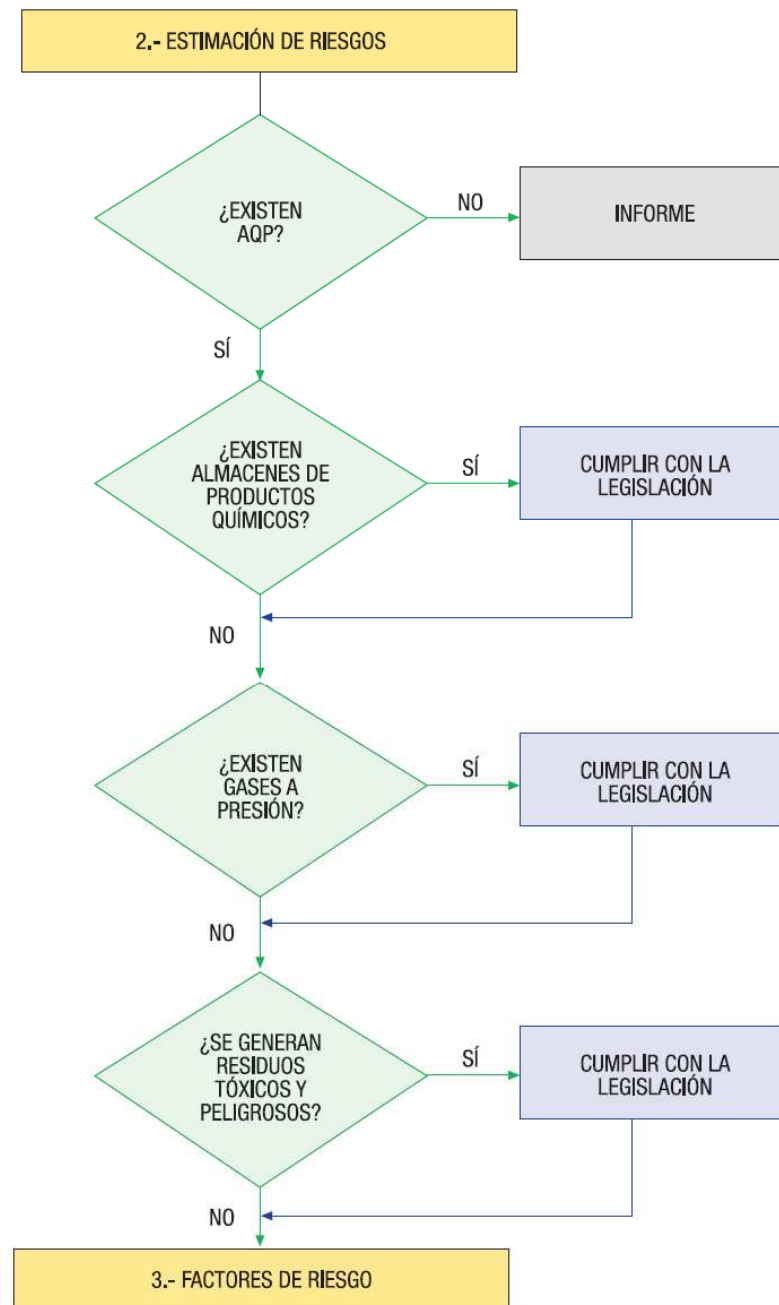
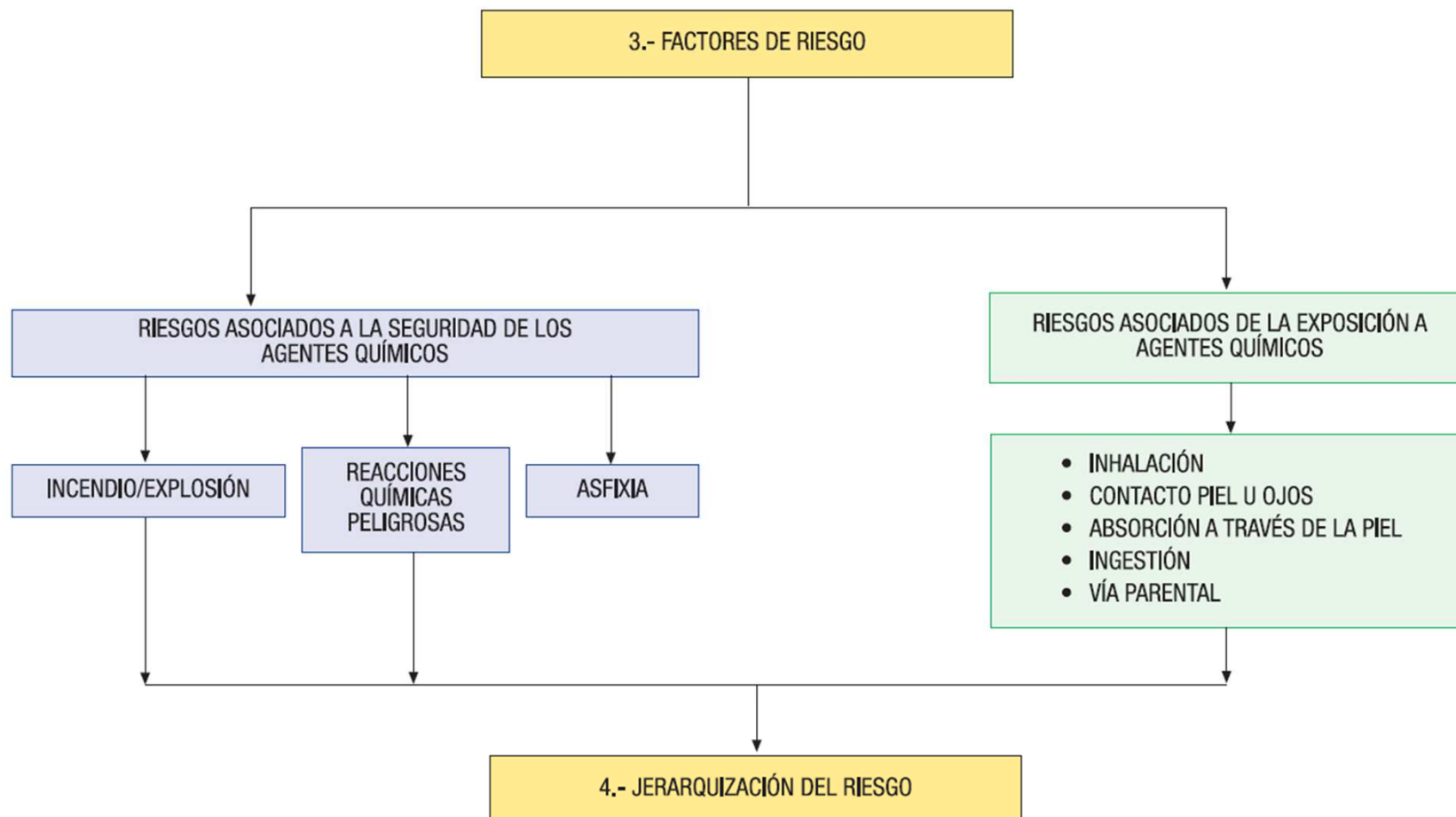

Figura 2.1.- Estimación de riesgos.

Figura 3.1.- Factores de riesgo.

1. Identificar perigos ⇒ produtos potencialmente perigosos: normativa clasif. etiquetaxe

Estamos nun período transitorio

Derrogación progresiva das directivas:

- 67/548/CEE do Consello (Directiva sobre sustancias perigosas, DSP)
- 1999/45/CE (Directiva sobre preparados perigosos, DPP) ↓
- Real decreto 363/1995, de 10 de marzo, polo que se aproba o Regulamento sobre notificación de sustancias novas e clasificación, envasado e etiquetaxe de sustancias perigosas. BOE núm. 133 de 5/6/1995.
- Real decreto 255/2003, do 28 de febreiro, polo que se aproba o Regulamento sobre clasificación, envasado e etiquetaxe de preparados perigosos. BOE núm. 54 de 4-3-2003.

Polo Regulamento (CE) n.º 1272/2008 do Parlamento Europeo e do Consello, do 16 de decembro de 2008, sobre clasificación, etiquetaxe e envasado de sustancias e mesturas
(Regulamento CLP)

clasificar e etiquetar: sistema derivado das directivas

ETIQUETA CONVENCIONAL: PERIGOS INTRÍNSECOS

Clasificación segundo **categorías de perigosidade** definidas (**15** categorías en total). Definición de criterios para a clasificación.

Frases R de risco asignadas. Identifican propiedades perigosas: seguridade, saúde humana, sobre o medio (información fundamental a ter en conta na avaliación dos riscos).

Frases S de prudencia asignadas. Medidas de prevención/protección/ actuación básicas a ter en conta na manipulación e utilización do produto

Táboa I. Definición das diferentes categorías de perigo (RD 363/1995)

PROPIEDADES FÍSICOQUÍMICAS

EXPLOSIVOS	As substancias e preparados sólidos, líquidos, pastosos ou xelatinosos que, mesmo en ausencia de osíxeno atmosférico, poidan reaccionar de forma exotérmica con rápida formación de gases e que, en determinadas condicións de ensaio, detonan, deflagran rapidamente ou, baixo o efecto da calor, en caso de confinamento parcial, explotan
COMBURENTES	As substancias e preparados que, en contacto con outras substancias, en especial con substancias inflamables, produzan unha reacción fortemente exotérmica
EXTREMADAMENTE INFLAMABLES	As substancias e preparados líquidos que teñan un punto de ignición extremadamente baixo e un punto de ebulición baixo, e as substancias e preparados gasosos que, a temperatura e presión normais, sexan inflamables en contacto co aire
FACILMENTE INFLAMABLES	- As substancias e preparados: - Que poden quentarse e inflamarse no aire a temperatura ambiente sen achega de enerxía, ou - Os sólidos que poidan inflamarse doadamente tras un breve contacto cunha fonte de inflamación e que sigan queimándose ou consumíndose unha vez retirada a devandita fonte, ou - Os líquidos o punto de ignición dos cales sexa moi baixo, ou - Que, en contacto con auga ou con aire húmido, desprendan gases extremadamente inflamables en cantidades perigosas
INFLAMABLES	As substancias e preparados líquidos que teñan un punto de ignición baixo.

EFFECTOS SOBRE A SAÚDE

MOI TÓXICOS	As substancias e preparados que, por inhalación, inxestión ou penetración cutánea en moi pequena cantidade poidan provocar efectos agudos ou crónicos e mesmo a morte
TÓXICOS	As substancias e preparados que, por inhalación, inxestión ou penetración cutánea en pequenas cantidades poidan provocar efectos agudos ou crónicos e mesmo a morte
NOCIVOS	As substancias e preparados que, por inhalación, inxestión ou penetración cutánea poidan provocar efectos agudos ou crónicos e mesmo a morte
CORROSIVOS	As substancias e preparados que, en contacto con tecidos vivos poidan exercer unha acción destrutiva dos mesmos
IRRITANTES	As substancias e preparados non corrosivos que, en contacto breve, prolongado ou repetido coa pel ou as mucosas poidan provocar unha reacción inflamatoria
SENSIBILIZANTES	As substancias e preparados que por inhalación ou penetración cutánea, poidan ocasionar unha reacción de hipersensibilidade, de forma que unha exposición posterior a esa substancia ou preparado dea lugar para os efectos negativos característicos
CARCINOXÉNICOS *	As substancias e preparados que, por inhalación, inxestión ou penetración cutánea, poidan producir cancro ou aumentar a súa frecuencia
MUTAXÉNICOS *	As substancias e preparados que, por inhalación, inxestión ou penetración cutánea, poidan producir alteracións xenéticas hereditarias ou aumentar a súa frecuencia
TÓXICOS PARA A REPRODUCCIÓN *	As substancias e preparados que, por inhalación, inxestión ou penetración cutánea, poidan producir efectos negativos non hereditarios na descendencia, ou aumentar a frecuencia destes, ou afectar de forma negativa á función ou á capacidade reprodutora

EFFECTOS SOBRE O MEDIO AMBIENTE

PERIGOSOS PARA O MEDIO AMBIENTE	As substancias ou preparados que presenten ou poidan presentar un perigo inmediato ou futuro para un ou máis compoñentes do medio
---------------------------------	---

Etiqueta convencional

Identificación de perigos (Segundo o Real decreto 363/1995)

T- Tóxico
T+ Moi tóxico

Xn Nocivo
Xi Irritante

C Corrosivo

F Facilmente inflamable
F+ Extremadamente inflamable

O Comburente

E Explosivo

N Perigoso para o medio ambiente

Nota: Baixo os símbolos "tóxico", "nocivo" e "irritante" poden encontrarse produtos sensibilizantes, canceríxenos, mutáxenos e tóxicos para a reprodución identificados por unha frase R característica.

Identificación do produto
(substancia os preparado)

COMPOSICIÓN
(Relación de substancias perigosas presentes no preparado, segundo a concentración e a toxicidade)

Descrición do risco
(Frases R) (segundo o R.D. 363/1995)

Medidas preventivas
(Frases S) (segundo o R.D. 363/1995)

T Tóxico	F Doadamente inflamable
R 11-23/25 Tóxico por inhalación e por ingestión. Doadamente inflamable	
S 7-16-24-45: Mantéñase no recipiente ben cerrado. Mantéñase lonxe de toda lapa ou fonte de faísca - Non fumar. Evítese o contacto coa pel. En caso de accidente ou mal estar, acúdase inmediatamente ao médico (se é posible AMÓSELLE a etiqueta)	

ABCDE - 33
Conten...

XXX S.A
Av. ABY...
Tel...

NOME DO RESPONSABLE DA COMERCIALIZACIÓN
(Nome, dirección e teléfono)

Non todas as categorías levan un pictograma

Diferentes categorías represéntanse co mesmo símbolo e indicación de perigo

Figura II. Clasificación, símbolos e indicacións de perigo (RD 363/1995).

Propiedades fisicoquímicas		Efectos específicos sobre a saúde	
CATEGORÍAS DE PERIGO	IDENTIFICACIÓN	CATEGORÍAS DE PERIGO	IDENTIFICACIÓN
Explosivos	 E Explosivo	Corrosivos	 C Corrosivo
Comburentes	 O Comburente	Irritantes	 Xi Irritante
Extremadamente inflamables	 F+ Extremadamente inflamable	Sensibilizantes	Por inhalación R42 Xn Nocivo
Facilmente inflamables	 F Facilmente inflamable		Por contacto cutáneo R43 Xi Irritante
Inflamables	R10	Canceríxenos	Cats. 1 e 2 R45 ou R49 T Tóxico
Propiedades toxicolóxicas			Cat. 3 R40 Xn Nocivo
Moi tóxicos	 T+ Moi tóxico	Mutáxenos	Cats. 1 e 2 R46 T Tóxico
Tóxicos	 T Tóxico		Cat. 3 R68 Xn Nocivo
Nocivos	 Xn Nocivo	Tóxicos para a reprodución	Cats. 1 e 2 R60, R61 T Tóxico
Efectos sobre o medio			Cat. 3 R62, R63 Xn Nocivo
Perigosos para o medio	R52, R53, R59 (1) Perigoso para o medio		

(1) Neste caso, pódense utilizar indistintamente as frases R ou o pictograma.

Clasificar e etiquetar: CLP

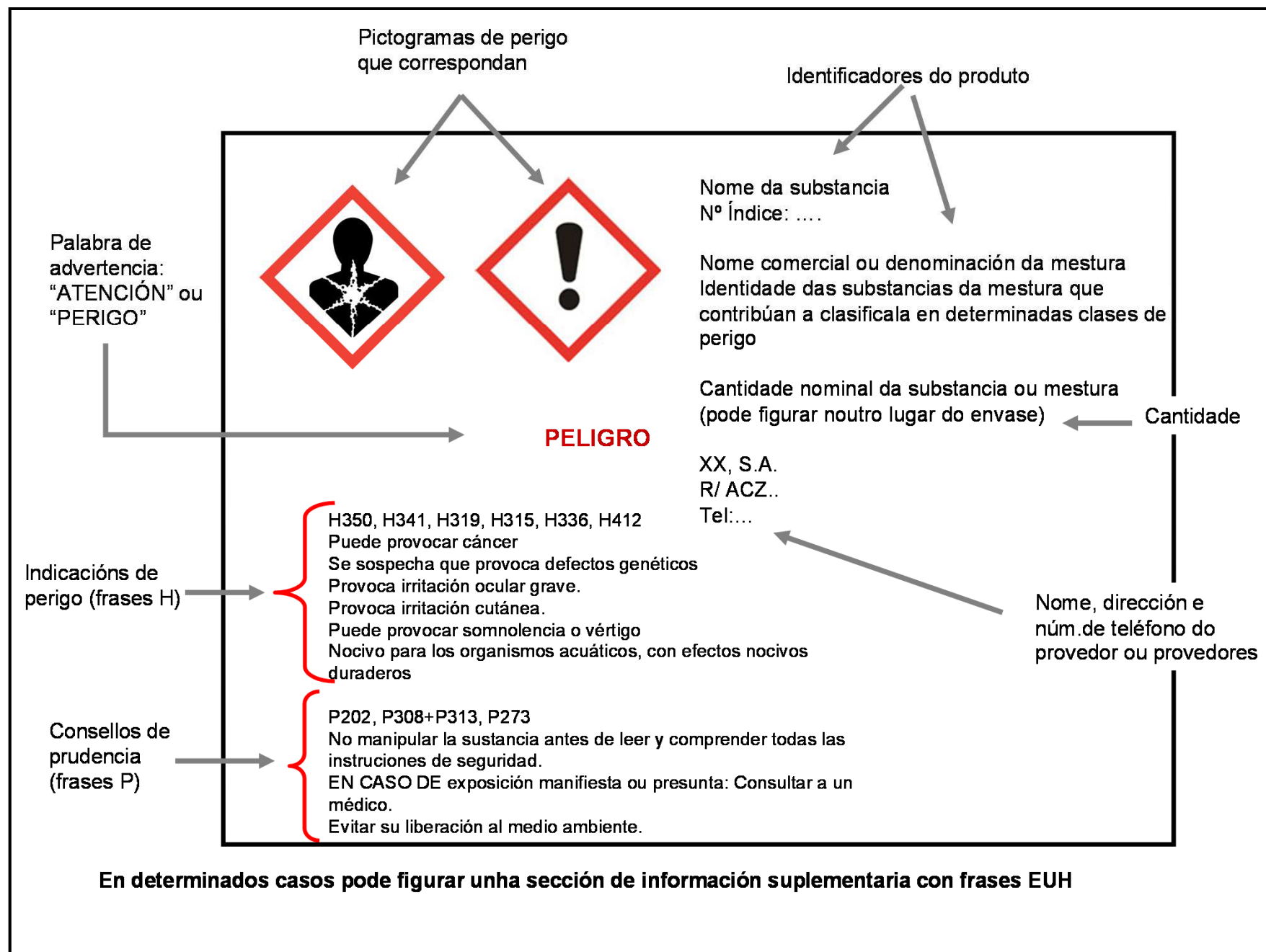

O anexo I do regulamento CLP establece as clases de perigo a considerar.

Establécense 28 clases de perigo en función da natureza deste/es: físico, para a saúde humana ou para o medio.

As clases de perigo á súa vez subdivídense en categorías

- Perigos físicos: 16 clases e 45 categorías.
- Perigos para a saúde: 10 clases diferentes e 28 categorías.
- Perigos para o medio: 2 clases e 6 categorías.

1 de decembro de 2010

As substancias deben ser clasificadas e etiquetadas conforme ao novo regulamento.

As substancias que xa estaban clasificadas, etiquetadas e envasadas conforme ao sistema que deriva da directiva 67/548/CE (substancias perigosas) e comercializadas (é dicir «na tenda») antes desta data non se terán que volver clasificar, etiquetar e envasar (conforme ao CLP) ata o **1 de decembro de 2012**.

1 de xuño de 2015

As mesturas de produtos químicos seguirán sendo clasificadas, etiquetadas e envasadas ata esta data conforme ao sistema que deriva da directiva 1999/45/CE (preparados perigosos).

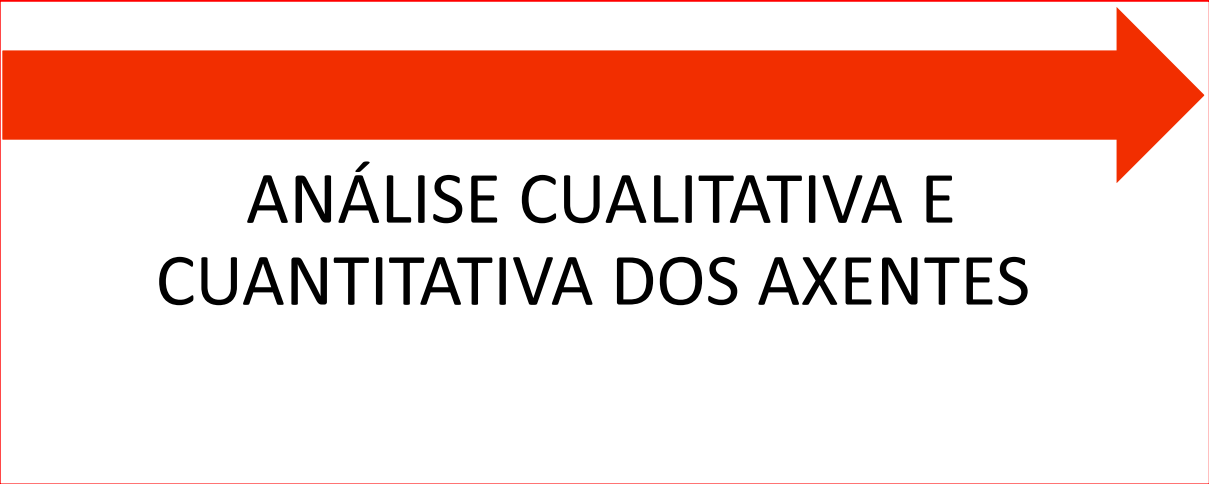
Con todo as mesturas tamén poderán ser clasificadas, etiquetadas e envasadas conforme ao regulamento CLP o cal quere dicir que pode haber mesturas nas que figure a nova etiqueta antes desta data.

Despois desta data as mesturas deberán ser clasificadas, etiquetadas e envasadas obrigatoriamente conforme ao regulamento CLP.

As mesturas que xa estaban clasificadas, etiquetadas e envasadas conforme ao sistema que deriva da directiva 1999/45/CE (preparados perigosos) antes desta data e comercializadas (é dicir, «na tenda») antes desta data, non se terán que volver clasificar, etiquetar e envasar (conforme ao CLP) ata o **1 de xuño de 2017**.

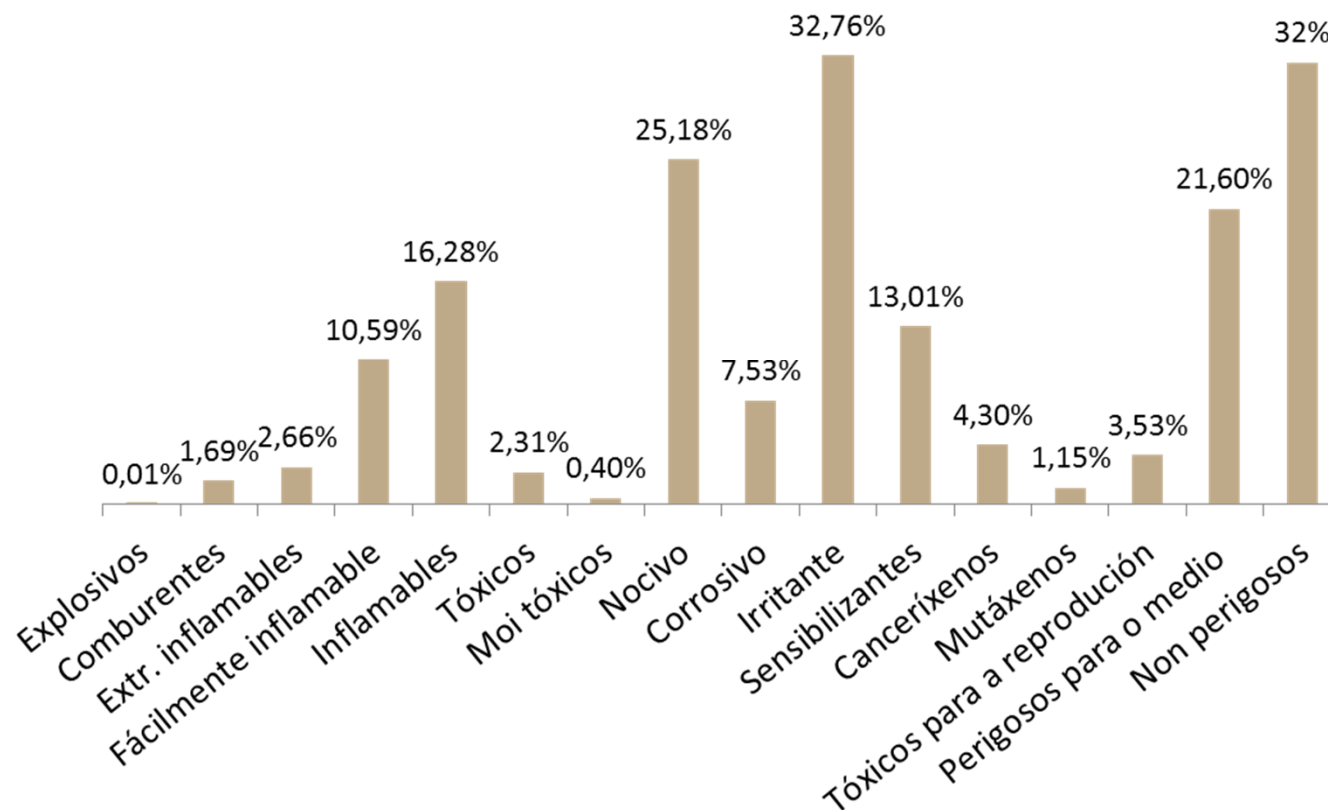
Recolleita de datos deste proxecto:

- o sistema que deriva do Regulamento CLP aínda non era de obrigado cumprimento na primeira fase comezaba a selo na segunda
- a información recibida veu referida fundamentalmente ao sistema de clasificación “tradicional”, que é o utilizado polo tanto para expoñer os datos deste informe. **Só un 4% das FDS acompañaban a clasificación CLP.**

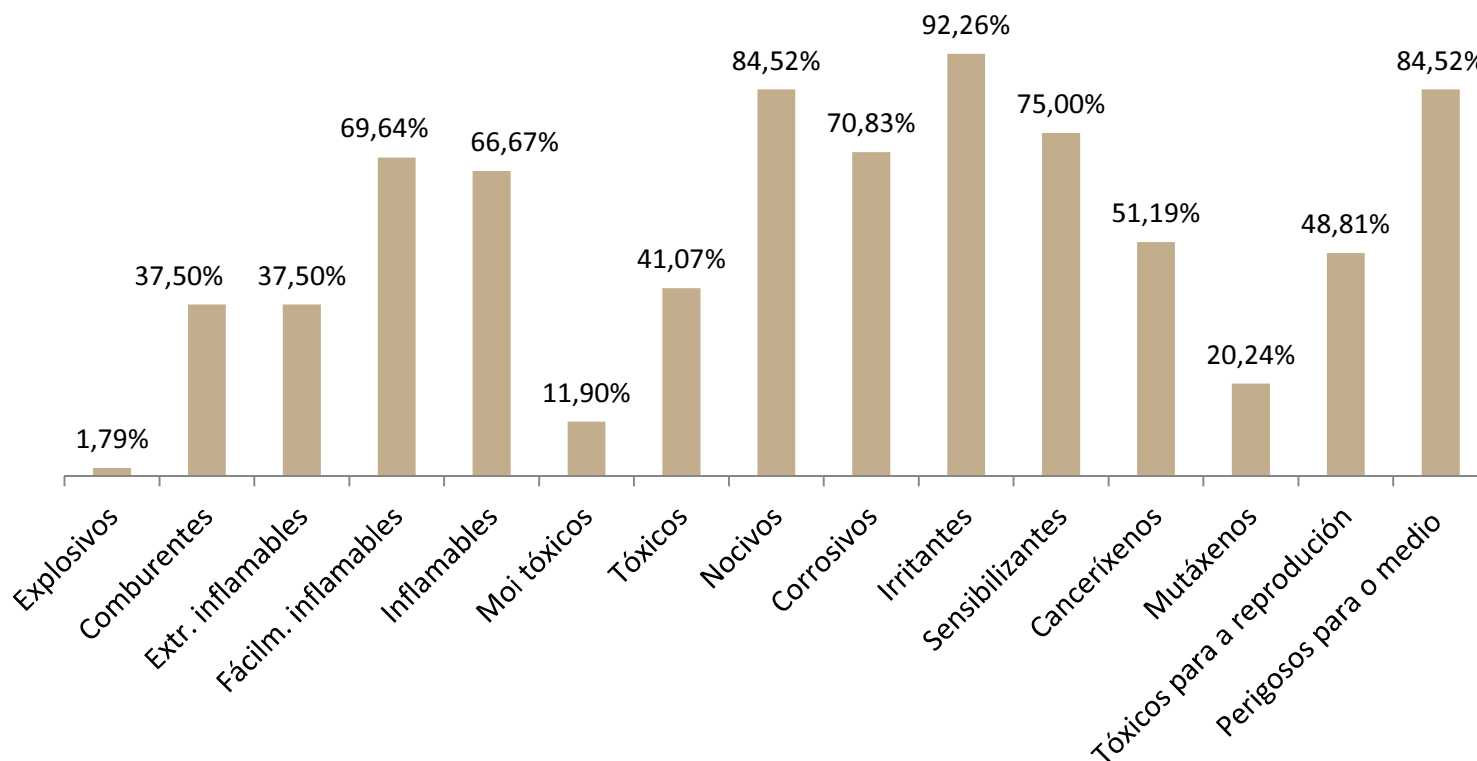
ANÁLISE CUALITATIVA E CUANTITATIVA DOS AXENTES

PQ rexistrados: porcentaxes de produtos clasificados nas diferentes categorías de perigo

8.263 PRODUTOS QUÍMICOS REXISTRADOS: 68 % clasificados como perigosos

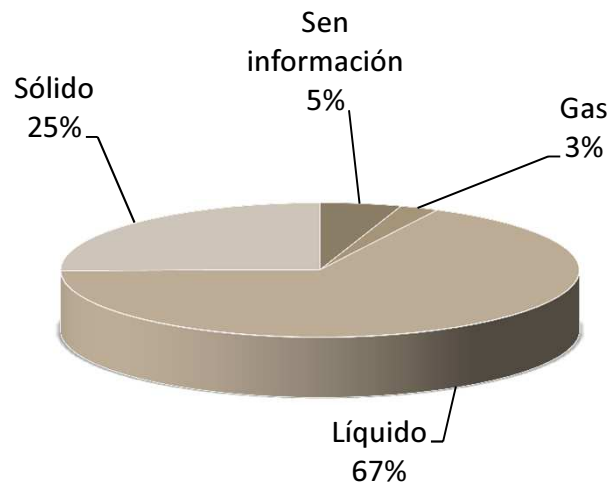
Porcentaxe de centros de traballo con presenza de PQP segundo categoría de perigosidade

168 Centros de traballo

3 centros sen PQP pero si AQP xerados no
proceso produtivo

Estado físico dos produtos químicos

Líquido:

- líquidos de viscosidade variable
- suministrados a presión (aerosols), comportamiento diferente,

Gas:

comprimidos, ben como
refrixerados, licuados ou
disueltos,

Importante
para o deseño
das medidas
preventivas a
aplicar

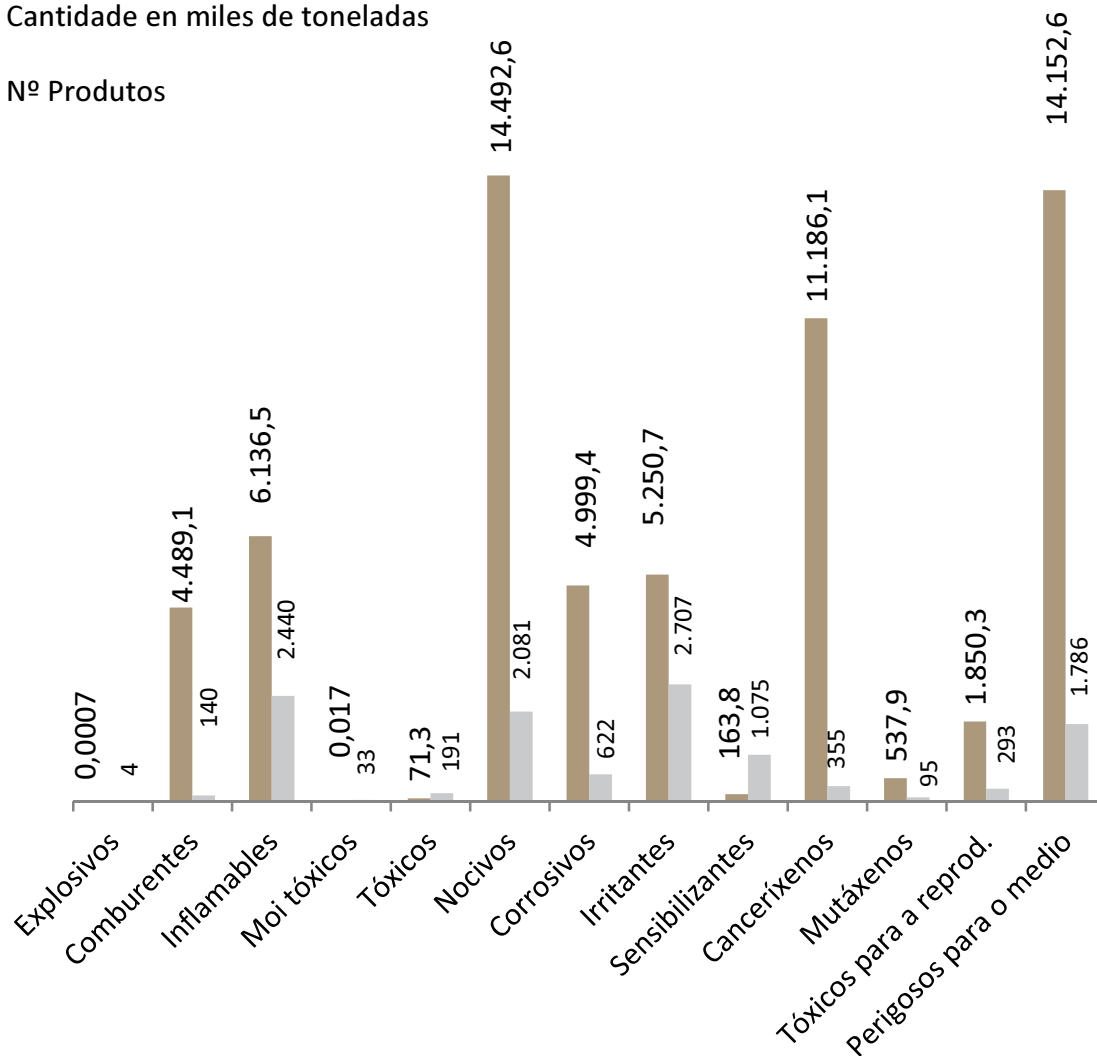
Sólido:

- produtos en forma de po, con
diferente tamaño de gran e
diferente grao de compactación, e
- fibras.

Cantidade anual de PQ perigosos consumidos por categorias de perigo

■ Quantidade em milhares de toneladas

■ Nº Produtos

Mapa de risco químico
Sector industrial

Gasolina, fuel óleo e gasóleo, cun consumo moi elevado nunhas poucas empresas, representan xuntos o 48% do consumo total de canceríxenos

Produtos químicos que se empregan, producen ou almacenan, segundo as cantidades indicadas polas empresas no apartado 10 do cuestionario

2. IDENTIFICAR OS RISCOS: poñer de manifesto as situacións de risco

O que nos di a lexislación RD 374/2001, artigo 3: avaliación dos riscos

Art.3.1:“O empresario deberá determinar, **en primeiro lugar, se existen axentes químicos perigosos** no lugar de traballo. Se así fose, deberanse avaliar os **riscos para a saúde e seguridade dos traballadores**, orixinados por ditos axentes, **considerando e** analizando conxuntamente:

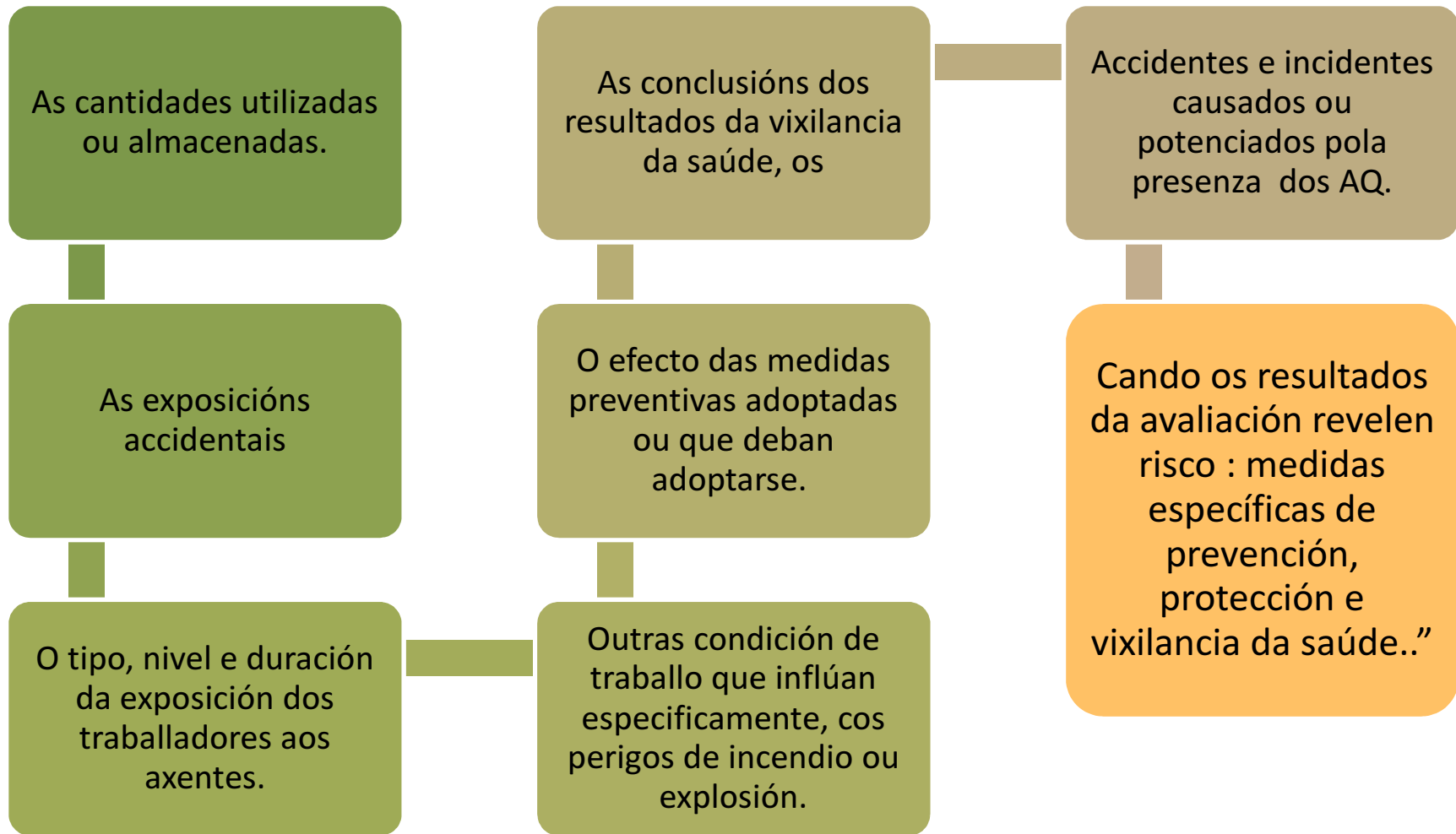
As súas **propiedades perigosas** e calquera outra información necesaria para a avaliación dos riscos, que deba facilitar o proveedor, ou que poida solicitarse deste ou de calquera outra fonte de información de doado acceso

Esta información debe incluír a **ficha de datos de seguridade** e, cando proceda, a avaliación dos riscos para os usuarios, contempladas na normativa sobre comercialización de axentes químicos perigosos.

Os valores límite ambientais e biolóxicos.

2. IDENTIFICAR OS RISCOS: poñer de manifesto as situacións de risco

O que nos di a lexislación RD 374/2001, artigo 3: avaliación dos riscos (*cont.*)

Ficha de datos de seguridade

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS) Regulada por REACH

É obrigatorio subministrala:

Para todas as substancias e mesturas susceptibles de ser clasificadas como perigosas (na actualidade segundo o 255/2003 e/ou o regulamento CLP e no futuro segundo o regulamento CLP)

Substancias ¹PBT e ²mPmB (anexo XIII REACH)

Outras substancias altamente preocupantes (candidatas ao anexo XIV REACH)

¹ Persistentes, bioacumulativas e tóxicas

² Moi persistentes e moi bioacumulativas

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS)

Regulada por REACH

O destinatario pode solicitar a FDS dunha mestura non clasificada como perigosa pero que conteña:

Substancias perigosas
(≥ 1 % peso ou $\geq 0,2$ %
en volume)

Substancias altamente
preocupantes
(candidatas anexo XIV
REACH) $\geq 0,1$ % peso

Substancias con Valor
Límite de exposición
comunitario *

*Vinculantes: chumbo inorgánico e os seus derivados, benceno, cloruro de vinilo monómero /indicativos: directivas 91/322/CEE, 2000/39/CE e 2006/15/CE

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS) Regulada por REACH

Cando deben actualizarse?

Cando substancia ou mestura sexa clasificada e etiquetada consonte ao Regulamento CLP: figurarán as clasificacións segundo o RD 363/1995 e 255/2003 e as novas acordos co CLP ata o 1 de xuño de 2015. Despois desta data só figurarán as acordos co CLP.

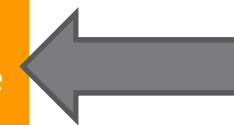
Cando se dispoña de nova información ou se teña constancia de novos perigos.

Cando se conceda ou denegue unha autorización.

Cando se impoña unha restrición.

Substancias ou mesturas que pasan a ser perigosas ao aplicarlle os novos criterios de clasificación segundo o Regulamento CLP.

A nova revisión virá marcada como “Revisión: (data)” e proporcionarase gratuitamente en papel ou por vía electrónica a todos os destinatarios aos que se lles subministrara nos 12 meses precedentes

Noviembre

Reglamento
evaluación

DOUE.L-261

Inicio

REACH

CLP

Noticias

Reglamento
Europeo

DOUE.L-261 Legislación

Directiva
los gases
etiquetado

Preguntas frecuentes

DOUE.L-261

Glosario de términos

Corrección
sobre
etiquetado

Documentación

DOUE.L-261

Reglamento
Europeo

Eventos

DOUE.L-261

Reglamento

Enlaces

DOUE.L-261

Reglamento-atp-de-clp-reglamento-ue-nº-9442013/
envasado de sustancias y mezclas".

DOUE.L-261 de 03-10-2013

Inicio > Legislación > CLP > 'Normativa europea'

Normativa europea

Categoría superior

5ª ATP de CLP: Reglamento (UE) N° 944/2013

Publicado en [CLP](#), [CLP](#), [Clasificación y etiquetado](#), [Legislación](#), [Normativa europea](#), [Notificación de sustancias al catálogo de clasificación y etiquetado](#) el 4 octubre 2013

5ª ATP de CLP: Reglamento (UE) N° 944/2013

Se ha publicado el Reglamento (UE) nº 944/2013 de la Comisión, de 2 de octubre de 2013, que modifica, a efectos de su adaptación al progreso científico y técnico, el Reglamento (CE) nº 1272/2008 del Parlamento Europeo y del Consejo, sobre clasificación, etiquetado y envasado de sustancias y mezclas.

En esta 5ª ATP, se incluyen las siguientes modificaciones:

- Anexo IV: modificación de la P210;
- Anexo VI: se sustituyen algunas entradas de las tablas de [clasificación](#) y [etiquetado](#) armonizado. Se incluyen también nuevas entradas.

Periodo de aplicación de la 5ª ATP:

- Anexo IV: a partir del 1 de diciembre de 2014 para sustancias y a partir del 1 de junio de 2015 para mezclas.
- Anexo VI: 1 de enero de 2015, salvo para la entrada correspondiente al "pitch, coal tar, high-temp.", que será de aplicación a partir del 1 de abril de

Buscar IR

Está visualizando las entradas
para la categoría Normativa
europea.

Últimas entradas

- Mejora la calidad de tus expedientes
- Se lanza una nueva versión del Inventario de Clasificación y Etiquetado
- JORNADA SOBRE CUMPLIMIENTO DE REACH: 20 de febrero de 2014
- Usuarios intermedios: Actualización del documento de orientación
- Fichas de datos de seguridad

Declaración de accesibilidad

Mapa del web

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS)

Regulada por REACH

Debe subministrarse gratuitamente en papel ou en formato electrónico

No idioma oficial do Estado no que se comercializa a substancia ou mestura

Debe indicarse a data da súa elaboración (e revisión).

Debe indicarse nela enderezo electrónico da persoa competente responsable da FDS

Novo formato dende o 1 de decembro de 2010 (Reg. 453/2010)

Táboa I. Estrutura das FDS

SECCIÓN 1: IDENTIFICACIÓN DA SUBSTANCIA OU A MESTURA E DA SOCIEDADE OU A EMPRESA 1.1. Identificador do produto 1.2. Usos pertinentes identificados da substancia ou da mestura e usos desaconsellados 1.3. Datos do provedor da ficha de datos de seguridade 1.4. Teléfono de urxencia	SECCIÓN 9: PROPIEDADES FÍSICAS E QUÍMICAS 9.1. Información sobre propiedades físicas e químicas básicas 9.2. Información adicionais L 133/22 Diario Oficial da Unión Europea 31.5.2010
SECCIÓN 2: IDENTIFICACIÓN DOS PERIGOS 2.1. Clasificación da substancia ou da mestura 2.2. Elementos da etiqueta 2.3. Outros perigos	SECCIÓN 10: ESTABILIDADE E REACTIVIDADE 10.1. Reactividade 10.2. Estabilidade química 10.3. Posibilidade de reaccións perigosas 10.4. Condicións que deben evitarse 10.5. Materiais incompatibles 10.6. Produtos de descomposición perigosos
SECCIÓN 3: COMPOSICIÓN/INFORMACIÓN SOBRE OS COMPOÑENTES 3.1. Substancias 3.2. Mesturas	SECCIÓN 11: INFORMACIÓN TOXICOLÓXICA 11.1. Información sobre os efectos toxicolóxicos
SECCIÓN 4: PRIMEIROS AUXILIOS 4.1. Descrición dos primeiros auxilios 4.2. Principais síntomas e efectos, agudos e retardados 4.3. Indicación de toda atención médica e dos tratamentos especiais que deban dispensarse inmediatamente	SECCIÓN 12: INFORMACIÓN ECOLÓXICA 12.1. Toxicidade 12.2. Persistencia e degradabilidade 12.3. Potencial de bioacumulación 12.4. Mobilidade no chan 12.5. Resultados da valoración PBT e mPmB 12.6. Outros efectos adversos
SECCIÓN 5: MEDIDAS DE LOITA CONTRA INCENDIOS 5.1. Medios de extinción 5.2. Perigos específicos derivados da substancia ou a mestura 5.3. Recomendacións para o persoal de loita contra incendios	SECCIÓN 13: CONSIDERACIÓNS RELATIVAS Á ELIMINACIÓN 13.1. Métodos para o tratamento de residuos
SECCIÓN 6: MEDIDAS EN CASO DE VERTEDURA ACCIDENTAL 6.1. Precaucións persoais, equipo de protección e procedementos de urxencia 6.2. Precaucións relativas ao medio ambiente 6.3. Métodos e material de contención e de limpeza 6.4. Referencia a outras seccións	SECCIÓN 14: INFORMACIÓN RELATIVA AO TRANSPORTE 14.1. Número ONU 14.2. Designación oficial de transporte das Nacións Unidas 14.3. Clase(s) de perigo para o transporte 14.4. Grupo de embalaxe 14.5. Perigos para o medio ambiente 14.6. Precaucións particulares para os usuarios 14.7. Transporte a granel con arranxo ao anexo II do Convenio Marpol 73/78 e do Código IBC
SECCIÓN 7: MANIPULACIÓN E ALMACENAMENTO 7.1. Precaucións para unha manipulación segura 7.2. Condicións de almacenamento seguro, incluídas posibles incompatibilidades 7.3. Usos específicos finais	SECCIÓN 15: INFORMACIÓN REGULAMENTARIA 15.1. Regulamentación e lexislación en materia de seguridade, saúde e medio ambiente específicas para a substancia ou a mestura 15.2. Avaliación da seguridade química
SECCIÓN 8: CONTROIS DE EXPOSICIÓN/PROTECCIÓN INDIVIDUAL 8.1. Parámetros de control 8.2. Controis da exposición	SECCIÓN 16: OUTRA INFORMACIÓN

ANEXOS: ESCENARIOS DE EXPOSICIÓN CANDO PROCEDA

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS)

Regulada por REACH

Datas clave para a FDS

Dende o 1 de decembro de 2010:

Adaptación ao novo formato REACH.

Debe figurar a **clasificación das substancias conforme o CLP** (en consonancia coa etiqueta).

As substancias **xa comercializadas** (“en tenda”) sen modif. non teñen que substituír a **FDS** por **unha nova ata o 1 de decembro de 2012**.

As **FDS de mesturas que xa se facilitaran** a calquera destinatario polo menos unha vez antes desta data poderán seguir sendo utilizadas e **non se teñen que substituír por unha nova acorde co REACH ata o 30 de novembro de 2012**.

A partir do 1 de xuño de 2015:

Todas as FDS conterán unicamente a **clasificación** e elementos de **etiquetaxe** acordes co **CLP** despois desta data.

As **mesturas xa comercializadas** antes desta data e que non teñan que volver ser etiquetadas e envasadas conforme ao CLP non teñen que **substituír a FDS** por outra antes do **1 de xuño de 2017**.

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS)

Regulada por REACH

Xestión adecuada delas:

- Rexistro actualizado (contacto necesario cos provedores)
- Contrastala coa etiqueta (sempre que se trate dunha nova FDS ou dunha actualización)

Utilizalas ademais para:

- Informar aos traballadores
- Dar instrucións de seguridade
- Elaborar procedementos para emerxencias

Deben estar a disposición dos traballadores e os seus representantes:

- artigo 35 REACH : “Acceso dos traballadores á información”:
- A parte empresarial concederá aos traballadores e aos seus representantes acceso á información subministrada en virtude dos artigos 31 (FDS) e 32 (outra información en ausencia de FDS) e que estea relacionada coas substancias ou preparados que usan ou aos que poden verse expostos no transcurso do seu traballo

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS)

Regulada por REACH

Produtos que non necesitan FDS:

Produtos acabados, destinados ao usuario final, lexislación propia:

- medicamentos, produtos cosméticos, determinados produtos sanitarios e alimentos e pensos

Substancias non ámbito aplicación REACH:

- sustancias radioactivas, sustancias baixo supervisión aduaneira, sustancias intermedias non illadas, produtos durante o transporte por ferrocarril, estrada, vía fluvial ou marítima, aéreo, etc.

Residuos

Substancias ou mesturas non clasificadas perigosas ou que non conteñan subst. perigosas ou altamente preocup. ou con valor lím comunitario (segundo establece artigo 31.3 REACH.)

5.1 Inclusión de la información sobre los escenarios de exposición

Uno de los principales conceptos que introduce REACH y que afecta a las SDS es el de escenario de exposición. Cualquier agente que tenga obligación de preparar un ISQ que incluya los escenarios de exposición debe adjuntar los escenarios de exposición relevantes para la SDS. Un escenario de exposición describe cómo se puede fabricar o utilizar una sustancia de forma segura (es decir, garantizando la protección de la salud humana y del medio ambiente) y se debe referir a los usos identificados en la SDS. En la práctica, los escenarios de exposición amplían la información recogida en el cuerpo principal de la SDS. Por lo tanto, los escenarios de exposición y la SDS deben considerarse conjunta y coherentemente. Es muy importante que el proveedor presente la información de manera que fácilmente comprensible por el usuario intermedio inmediato encargado de identificar, aplicar y recomendar las medidas relevantes a los siguientes usuarios en la cadena de distribución.

Los usuarios intermedios y otros agentes que deban facilitar SDS para una sustancia o mezcla, pero que no están obligados a preparar un ISQ, deben considerar e incluir la información pertinente sobre el uso seguro extraída de los escenarios de exposición recibidos de sus proveedores a la hora de elaborar su/s SDS. Pueden adjuntar los escenarios de exposición pertinentes a efectos de la SDS, compendiar la información relevante sobre la exposición en el cuerpo de la SDS (es decir, en las secciones 1 – 16 de la SDS) o adjuntar la información sobre el uso seguro de la mezcla extraída de los escenarios de exposición de los componentes. La

orientación conciso y de manera más pormenorizada en la *Orientación sobre la elaboración de fichas de datos de seguridad completa*.
incluidas en las distintas versiones del anexo II.

Sustancias registradas

*NB: The data published is compiled from joint or individual submissions for a substance. Thus the search filters below will be applied to compiled data from **ALL** of the registration dossiers submitted to ECHA. For example a search for a given Registrant Name and Total Tonnage Band between 10 000 and 1 000 000 tonnes may return results. However it must clearly be considered that the given registrant may be one among many, and that the Total Tonnage Band for the compiled data is calculated from the non-confidential quantities manufactured and imported by **ALL registrants**.*

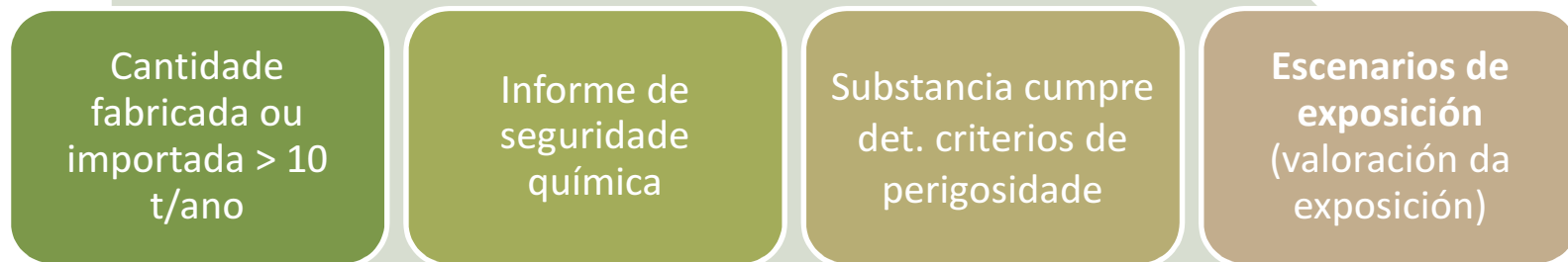
NB: Note also that the data published reflects the information contained in ECHA's databases as of the last updated date, and that not all data may be available for all substances.

Last updated 17 abril 2014. Database contains 12439 unique substances and contains information from 47909 Dossiers.

EC / List number 		Registration Number 	
CAS Number 		Registrant 	
Name 			
Total tonnage band (min) 		Total tonnage band (max) 	
Last update date (min)		Last update date (max)	
Country in which registered 		Registration type 	
PBT Assessment		Submission type 	

FICHA DE DATOS DE SEGURIDADE (FDS)

Regulada por REACH

Os escenarios teñen moita similitude cun informe de avaliación de riscos

Escenarios: condicións teóricas previstas

Avaliación de riscos: condicións concretas nos postos de traballo

A > similitude ++ adecuados para o control do risco.

2.1 La función de los usuarios intermedios

Comprobar uso esta cuberto pola FDS; condicions descritas nos escenarios de exposicion, senón:

- deben pedir ao subministrador que rexistre a substancia para o uso que lle queren dar, ou
- cambiar a outro subministrador que si cubra o uso,
- rexistrala para o uso en cuestión eles mesmos.

Facilitar **información** para contribuir a preparar a solicitude de rexistro e determinar, aplicar e, se procede, recomendar, medidas apropiadas para control do risco

Deben informar á ECHA o uso de **substancias suxeitas a autorización** no prazo de tres meses contados dende o subministro da/s substancia/s.

Cumprir coas **restricións** (anexo XVII)

3.21 Posibilidad de elaborar una SDS para una sustancia o mezcla aunque no sea obligatorio legalmente

Por razones comerciales o logísticas, a veces puede ser útil para los proveedores disponer de fichas de datos de seguridad de todas las sustancias y mezclas, incluso aunque no sea legalmente obligatorio. En estos casos, puede ser aconsejable indicar en el documento que no existe obligación legal de que la sustancia o mezcla vaya acompañada de una SDS para evitar que surjan problemas innecesarios de cumplimiento y conformidad. En general, **no** es aconsejable recopilar SDS para **artículos**.

También puede ser útil facilitar la información que exige el artículo 32 de REACH en relación con la obligación de comunicar a los eslabones posteriores de la cadena de suministro información sobre las sustancias por sí solas o contenidas en mezclas que no requieren una ficha de datos de seguridad en formato SDS. Sin embargo, hay que señalar que el Reglamento REACH **no** lo exige y, una vez más, en estos casos puede ser aconsejable indicar en el documento que legalmente no es obligatorio acompañar la sustancia o mezcla de una SDS para evitar que surjan problemas innecesarios de cumplimiento y conformidad. Del mismo modo, se puede indicar específicamente cuándo se está utilizando un documento de este tipo para comunicar información con arreglo al artículo 32.

Obxectivos específicos

Mapa de risco químico
Sector industrial

- ➔ Identificar os AQ "**potencialmente perigosos**" presentes nos CT: características de perigosidade, cantidade de axentes que se utilizan, almacenan, xeran e/ou producen, porcentaxe de presenza nos centros de traballo por categorías de perigo...
- ➔ Identificar **AQ CM** presentes nos lugares de traballo: porcentaxe de centros de traballo afectados, análise por categorías, CM máis frecuentes, coñecemento da presenza destes axentes...
- ➔ Grao de **control** sobre o risco químico nas empresas participantes.
- ➔ Información contida nas **FDS** recibidas: corrección da información en relación a diferentes aspectos con especial atención á clasificación relativa a carcinoxenicidade, mutaxenicidade e toxicidade para a reprodución de substancias e mesturas.

Canceríxenos e mutáxenos

Canceríxenos: poden producir un tumor maligno ou neoplasia

Mutáxenos: producen alteracións no material xenético que se transmiten á descendencia

Coinciden nun 85 %
cos canceríxenos xa
que os procesos
canceríxenos solen
proceder de
mutacións

**Tóxicos para a
reproducción
afectan:**

- á función sexual e á fertilidade ou
- ao desenvolvemento, xa que poden xerar ou incrementan os problemas de saúde dos descendentes,
- efectos sobre a lactación ou a través dela.

CLASIFICACIÓN DOS AXENTES QUÍMICOS CANCERÍXENOS, MUTÁXENOS (Anexo VI RD 363/95)

Substancias canceríxenas

Primeira categoría:

Substancias que se sabe son canceríxenas para o home. Dispónse de elementos abondos para establecer a existencia dunha relación de causa/efecto entre a exposición do home a tales substancias e a aparición do cancro.

Segunda categoría :

Substancias que poden considerarse como canceríxenas para o home. Dispónse de suficientes elementos para supoñer que a exposición do home a tales substancias pode producir cancro. A devandita presunción fundaméntase xeralmente en:

- estudos apropiados a longo prazo en animais,
- outro tipo de información pertinente.

Terceira categoría:

Substancias cuxos posibles efectos canceríxenas no home son preocupantes, pero das que non se dispón de información abonda para realizar unha avaliación satisfactoria. Hai algunhas probas procedentes de análise con animais, pero que resultan insuficientes para incluílas na segunda categoría.

Substancias mutáxenas

Primeira categoría:

Substancias que se sabe que son mutáxenas para o home.

Dispónse de elementos abondos para establecer a existencia dunha relación de causa-efecto entre a exposición do home a tales substancias e a aparición de alteracións xenéticas hereditarias.

Segunda categoría:

Substancias que poden considerarse como mutáxenas para o home.

Dispónse de suficientes elementos para supoñer que a exposición do home a tales substancias pode producir alteracións xenéticas hereditarias. A devandita presunción fundaméntase xeralmente en:

- estudos apropiados en animais, ou
- outro tipo de información pertinente.

Terceira categoría:

Substancias cuxos posibles efectos mutáxenos no home son preocupantes. Os resultados obtidos en estudos de mutaxénese apropiados son insuficientes para clasificar as devanditas substancias na segunda categoría.

DEFINICIÓNS:

Canceríxenos:

- Carcinóxena é unha substancia ou mestura de substancias que induce cancro ou aumenta a súa incidencia.
- Supostamente carcinógenas ou sospeitosas de sê-lo son as substancias que induciron tumores benignos e malignos en animais de experimentación, en estudos ben feitos, a menos que existan probas convincentes de que o mecanismo de formación de tumores non sexa relevante para o home.

Mutaxénicos:

- Unha mutación é un cambio permanente na cantidade ou na estrutura do material xenético dunha célula. Os termos «mutaxénico» e «mutáxeno» utilizaranse para designar aqueles axentes que aumentan a frecuencia de mutación nas poboacións celulares, nos organismos ou en ambos os dous.
- Refírese fundamentalmente ás substancias capaces de inducir mutacións nas **células xerminais** humanas transmisibles aos descendentes.
- «Xenotóxico» e «xenotoxicidade» aplícase aos axentes ou procesos que alteran a estrutura, o contido da información ou a segregación do ADN. Os resultados dos ensaios de xenotoxicidade adóitanse tomar como indicadores de efectos mutaxénicos.

Tóxicos para a reprodución:

- Axentes capaces de producir efectos adversos sobre a función sexual e a fertilidade de homes e mulleres adultos, ou efectos adversos sobre o desenvolvemento dos descendentes.
- Diferénciase en efectos adversos:
 - sobre a función sexual e a fertilidade ou
 - sobre o desenvolvemento;
 - efectos sobre a lactación ou a través dela.

DIVISIÓNS EN CATEGORÍAS DE PERIGO PARA CMR E SENSIBILIZANTES

CATEGORÍAS DE PERIGO PARA OS CARCINÓXENOS		
CATEGORÍA 1 Carcinógenos ou supostos carcinógenos para o home.	1A	Sábese que é un carcinóxeno para o home, sobre a base da existencia de probas en humanos,
	1B	Suponse que é un carcinóxeno para o home, en base á existencia de probas en animais.
CATEGORÍA 2 Sospeitoso de ser carcinóxeno para o home.		Probas procedentes de estudos en humanos ou con animais, non o suficientemente convincentes como para clasificala nas categorías 1 A ou 1B
CATEGORÍAS DE PERIGO PARA OS MUTAXÉNICOS		
CATEGORÍA 1: Substancias das que se sabe ou se considera que inducen mutacións hereditarias nas células xerminais humanas.	1A	Probas positivas en humanos obtidas a partir de estudos epidemiolóxicos (sábese que inducen mutacións hereditarias)
	1B	- Resultados positivos de ensaios de mutaxenicidade hereditaria en células xerminais de mamífero in vivo; ou - Resultados positivos de ensaios de mutaxenicidade en células somáticas de mamífero in vivo, xunto con algunha proba que faga supoñer que a substancia pode causar mutacións en células xerminais, ou - Resultados positivos de ensaios que mostran efectos mutaxénicos en células xerminais de persoas, sen que estea demostrada a transmisión aos descendentes.
CATEGORÍA 2 Substancias que son motivo de preocupación porque poden inducir mutacións hereditarias nas células xerminais humanas.		Probas positivas baseadas en experimentos levados a cabo con mamíferos ou, nalgúns casos, in vitro, obtidas a partir de: • Ensaos de mutaxenicidade en células somáticas de mamífero in vivo; ou • Outros ensaios in vivo para efectos xenotóxicos en células somáticas de mamífero sempre que estean corroborados por resultados positivos de ensaios de mutaxenicidade in vitro.
CATEGORÍAS DE PERIGO TÓXICOS PARA A REPRODUCCIÓN		
CATEGORÍA 1 Sábese ou suponse que son tóxicos para a reprodución humana	1A	Sábese que son tóxicos para a reprodución humana. Baséase na existencia de probas en humanos.
	1B	Suponse que son tóxicos para a reprodución humana. Baséase en datos que proceden de estudos en animais.
CATEGORÍA 2		Sospéitase que son tóxicos para a reprodución humana. Probas en animais ou en humanos que non son de abondo concluíntes como para clasificar a substancia na categoría 1.
CATEGORÍA ADICIONAL PARA EFECTOS SOBRE A LACTACIÓN OU A TRAVÉS DELA		As substancias que son absorbidas polas mulleres e cuxa interferencia na lactación foi mostrada ou aquelas que poden estar presentes (incluídos os seus metabolitos) no leite materno, en cantidades abondo para ameazar a saúde dos lactantes, deberán clasificarse e etiquetarse para indicar o perigo que representa para os bebés alimentados co leite materno.

1A: sábese que producen o efecto

1B: suponse ou considérase o efecto

2: sospéitase o efecto

Canceríxenos e mutáxenos

Establecemento de relacións causa-efecto entre a exposición a substancias canceríxenas e a aparición do cancro, foi e continúa a ser un problema difícil de abordar xa que:

- Entre a exposición e a manifestación ou efecto transcorre un tempo longo, en ocasións varios anos (ata 40).
- Existen múltiples factores, tanto internos como externos ao individuo, que actúan sinérxica ou antagonicamente no desencadeamento e evolución do efecto.
- Falta, como consecuencia do anterior, información epidemiolóxica sistemática.

8. AGENTES QUÍMICOS CANCERÍGENOS Y MUTÁGENOS

Introducción

Los conocimientos científicos actuales no permiten identificar niveles de exposición por debajo de los cuales no exista riesgo de que los agentes mutágenos y la mayoría de los cancerígenos produzcan sus efectos característicos sobre la salud. No obstante, se admite la existencia de una relación exposición-probabilidad del efecto que permite deducir que cuanto más baja sea la exposición a estos agentes menor será el riesgo.

En estos casos, mantener la exposición por debajo de un valor máximo determinado no permitirá evitar completamente el riesgo, aunque sí podrá limitarlo. Por esta razón, los límites de exposición adoptados para algunas de estas sustancias no son una referencia para garantizar la protección de la salud según la definición dada en el apartado 5 de este documento, sino unas referencias máximas para la adopción de las medidas de protección necesarias y el control del ambiente de los puestos de trabajo.

En este Apartado 8 se presenta una tabla (Tabla 2)

Canceríxenos e mutáxenos

CM de categoría 1A e 1B (1 e 2 sist. derivado DSP e DPP)

1º substitución

2º sistema pechado

3º valor tan baixo como sexa técnicamente posible sen superar VLAs

4º Aplicar **todas** as medidas artigo 5.5

cancerígenos

Mapa de risco químico
Sector industrial

CLASIFICACIÓN REGULAMENTO CLP	CATEGORÍA 1A ou 1B	CATEGORÍA 2
PICTOGRAMA		
PALABRA DE ADVERTENCIA	PELIGRO	ATENCIÓN
INDICACIONES DE PERIGO	H350 Puede provocar cáncer (indíquese la vía de exposición si se ha demostrado concluyentemente que el peligro no se produce por ninguna otra vía)	H351 Se sospecha que provoca cáncer (indíquese la vía de exposición si se ha demostrado concluyentemente que el peligro no se produce por ninguna otra vía)
CONSELLOS DE PRUDENCIA: prevención	P201, P202, P281	P201, P202, P281
CONSELLOS DE PRUDENCIA: respuesta	P308+P313	P308+P313
CONSELLOS DE PRUDENCIA: almacenamiento	P405	P405
CONSELLOS DE PRUDENCIA: eliminación	P501	P501

Mutáxenos

Mapa de risco químico
Sector industrial

CLASIFICACIÓN REGULAMENTO CLP	CATEGORÍA 1A ou 1B	CATEGORÍA 2
PICTOGRAMA		
PALABRA DE ADVERTENCIA	PERIGO	ATENCIÓN
INDICACIONES DE PERIGO	H340 Puede provocar defectos genéticos (indíquese la vía de exposición si se ha demostrado concluyentemente que el peligro no se produce por ninguna otra vía)	H341 Se sospecha que provoca defectos genéticos (indíquese la vía de exposición si se ha demostrado concluyentemente que el peligro no se produce por ninguna otra vía)
CONSELLOS DE PRUDENCIA: prevención	P201, P202, P281	P201, P202, P281
CONSELLOS DE PRUDENCIA: resposta	P308+P313	P308+P313
CONSELLOS DE PRUDENCIA: almacenamiento	P405	P405
CONSELLOS DE PRUDENCIA: eliminación	P501	P501

Tóxicos para a reproducción

Mapa de risco químico Sector industrial

CLASIFICACIÓN REGULAMENTO CLP	CATEGORÍA 1A ou 1B	CATEGORÍA 2	Categoría adicional para efectos sobre a lactación ou a través dela
PICTOGRAMA			Sen pictograma
PALABRA DE ADVERTENCIA	PERIGO	ATENCIÓN	Sen palabra de advertencia
INDICACIONES DE PERIGO	H360 Puede perjudicar a la fertilidad o dañar al feto (indíquese el efecto específico si se conoce); (indíquese la vía de exposición si se ha demostrado concluyentemente que el peligro no se produce por ninguna otra vía)	H361 Se sospecha que puede perjudicar a la fertilidad o dañar al feto (indíquese el efecto específico si se conoce); (indíquese la vía de exposición si se ha demostrado concluyentemente que el peligro no se produce por ninguna otra vía)	H362 Puede perjudicar a los niños alimentados con leche materna
CONSELLOS DE PRUDENCIA: prevención	P201, P202, P281	P201, P202, P281	P201, P260, P263, P264, P270
CONSELLOS DE PRUDENCIA: resposta	P308+P313	P308+P313	P308 + P313
CONSELLOS DE PRUDENCIA: almacenamento	P405	P405	
CONSELLOS DE PRUDENCIA: eliminación	P501	P501	

CMR etiqueta convencional

Cancerígenos	Cats. 1 e 2	R45 ou R49 Tóxico T
	Cat. 3	R40 Nocivo Xn
Mutágenos	Cats. 1 e 2	R46 Tóxico T
	Cat. 3	R68 Nocivo Xn
Tóxicos para a reprodução	Cats. 1 e 2	R60, R61 Tóxico T
	Cat. 3	R62, R63 Nocivo Xn

R45 Puede causar cáncer.

R49 Puede causar cáncer por inhalación.

R40 Posibles efectos cancerígenos.

R46 Puede causar alteraciones genéticas hereditarias.

R68 Posibilidad de efectos irreversibles.

R60 Puede perjudicar la fertilidad.

R61 Riesgo durante el embarazo de efectos adversos para el feto.

R62 Posible riesgo de perjudicar la fertilidad.

R63 Posible riesgo durante el embarazo de efectos adversos para el feto.

R64 Puede perjudicar a los niños alimentados con leche materna.

CLASIFICACIÓN E ETIQUETAXE HARMONIZADAS: anexo VI CLP

1. Por regra xeral, será sometida a clasificación e etiquetaxe harmonizadas toda substancia que cumpra cos criterios establecidos no anexo I para os seguintes perigos:

- Sensibilización respiratoria.
- Mutaxenicidade en células xerminais, categorías 1 A, 1 B ou 2.
- Carcinoxenicidade, categorías 1 A, 1 B ou 2.
- Toxicidade para a reprodución, categorías 1 A, 1 B ou 2.

2. Por regra xeral, será sometida a clasificación e etiquetaxe harmonizadas toda substancia activa de fitosanitarios e biocidas.

3. Se cumpre criterios doutras clases ou diferenciacións de perigo distintas das do apartado 1 e non está dentro do ámbito de aplicación do apartado 2, poderá, logo de xustificación, engadirse ao anexo VI (clasificación e etiquetaxe harmonizados para determinadas substancias perigosas).

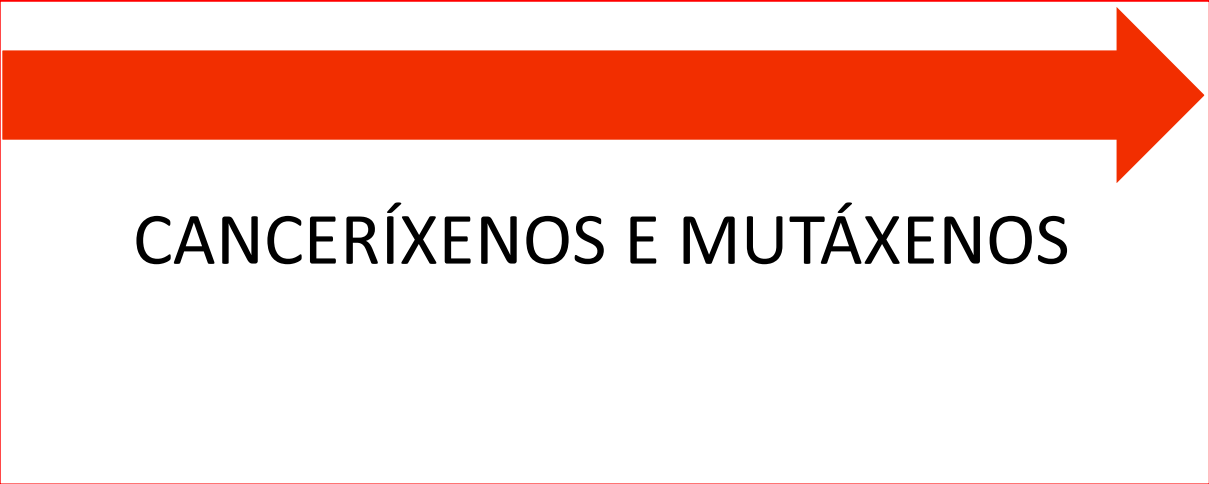
	
Language	EN
Index number	
EC number	
CAS number	
Substance Name	
Risk Phrases To select more than one code, keep the CTRL key	R2 R3 R4 R5 R6

ESIS : European chemical Substances Information System
<http://esis.jrc.ec.europa.eu/>

A modo de resumo

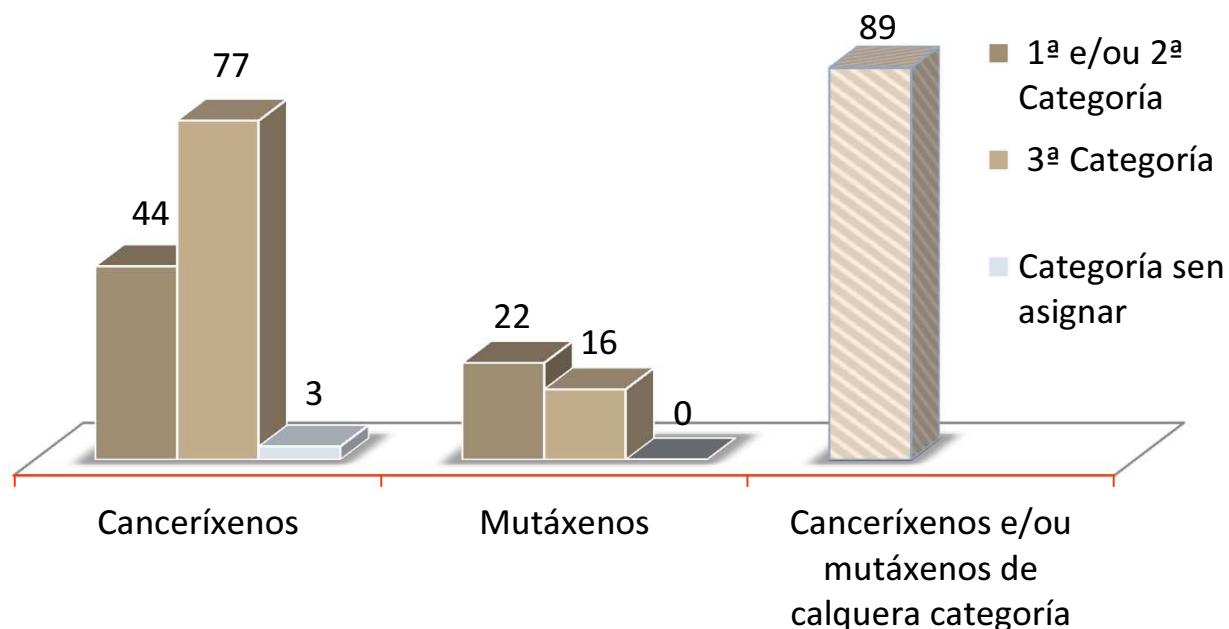
Canceríxenos e mutáxenos:

- ➔ Substitución
- ➔ Non hai niveis seguros de exposición
- ➔ CMR clasificación Harmonizada na UE: anexo VI CLP (xunto cos “sen” respiratorios)
- ➔ CM 1ª e 2ª cat: RD 665/1997
- ➔ CMR 1ª e 2ª cat: substancias poden ser altamente preocupantes: lista de candidatas a autorización, anexo XIV REACH.
- ➔ Subs. sometidas a restriccións ou prohibidas: anexo XVII REACH (risco intolerable saúde ou MA) (apéndices 1 a 6)

CANCERÍXENOS E MUTÁXENOS

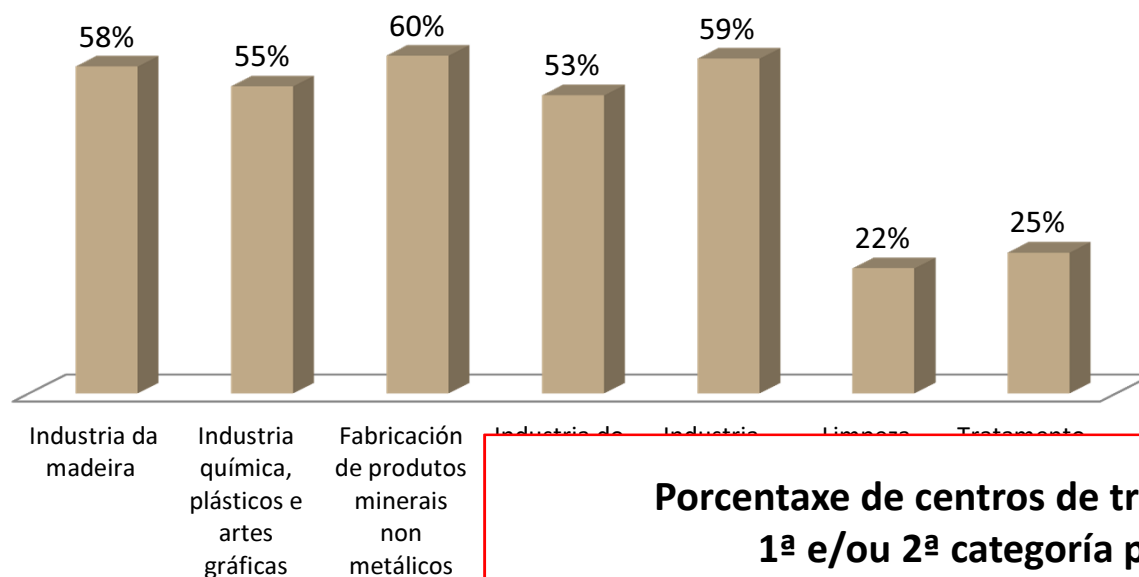
Nº de centros de traballo con presenza de canceríxenos e mutáxenos por categorías

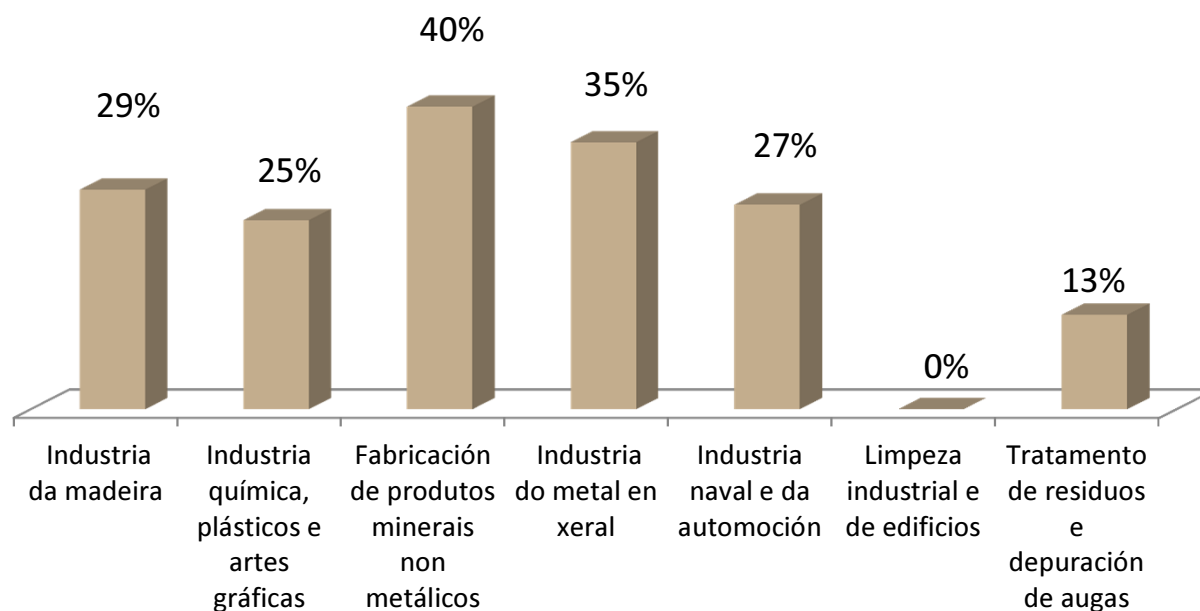
En máis da metade dos centros de traballo (53 %) hai presenza de axentes canceríxenos e/ou mutáxenos, e nun 26 % deles a presenza é de canceríxenos e/ou mutáxenos de 1ª e 2ª categoría (1A e 1B segundo o CLP).

Non se rexistrou ningún mutáxeno de 1ª cat.

Porcentaxe de centros de traballo con presenza de canceríxenos e/ou mutáxenos por grupos de actividade

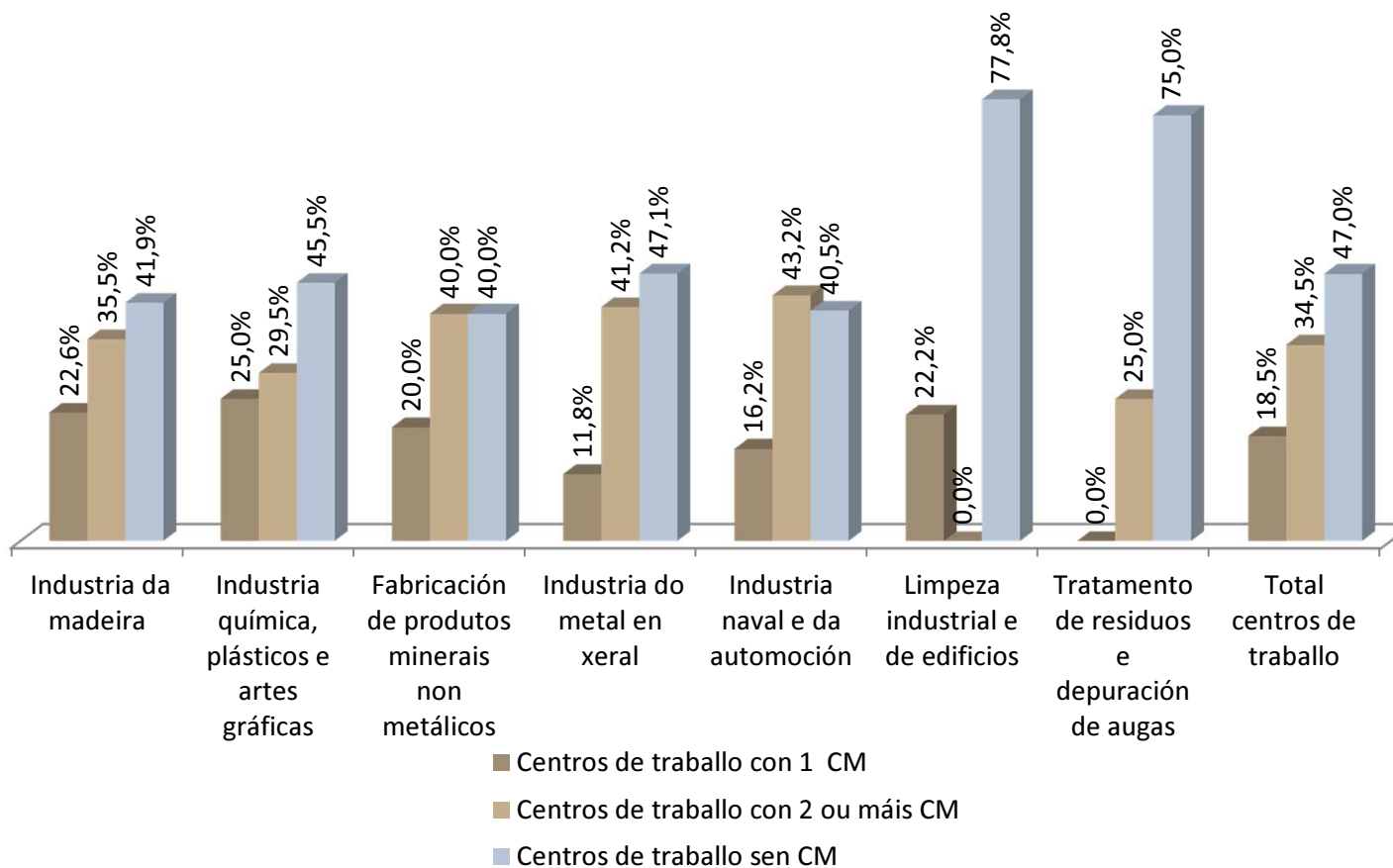

Porcentaxe de centros de traballo con presenza de CM de 1ª e/ou 2ª categoría por grupos de actividade

Grupos pouco representados

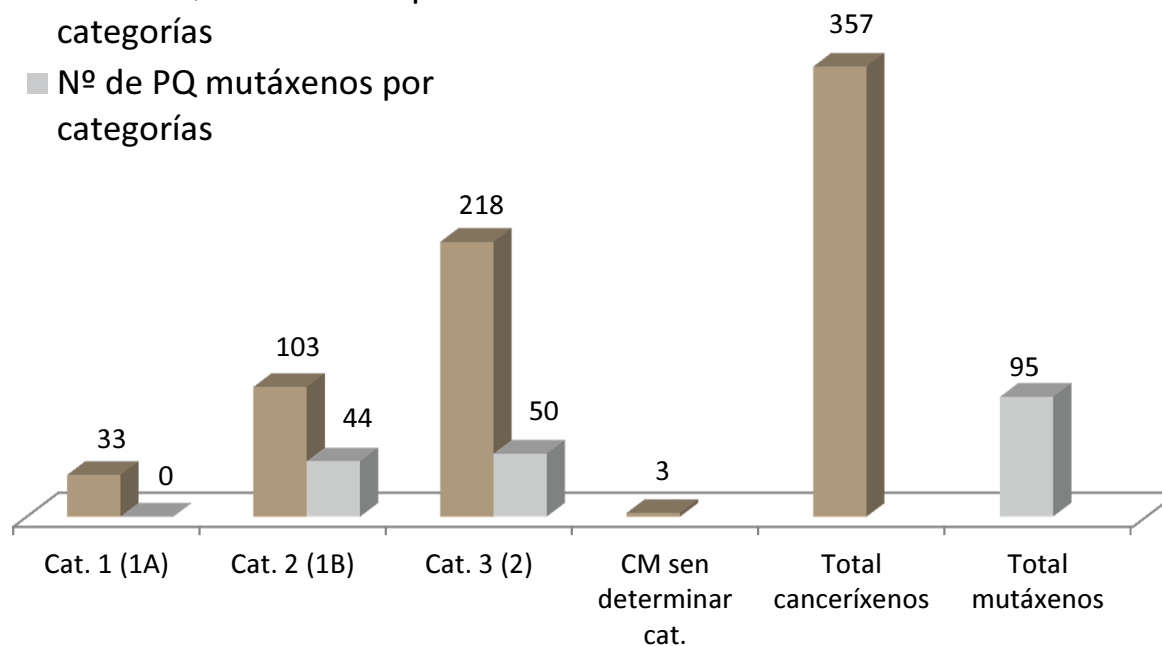
Presenza de Canceríxenos e Mutáxenos nos centros de traballo

Nunha porcentaxe nada desprezable de centros de traballo nos diferentes grupos de actividade só está presente un único CM. No caso do grupo de actividade da limpeza industrial e de edificios só hai un centro cun produto CM.

Nº de PQ CM por categorías

- Nº de PQ canceríxenos por categorías
- Nº de PQ mutáxenos por categorías

PQ CM rexistrados por categorías

AXENTES CANCERÍXENOS E MUTÁXENOS				
Axente químico	nº CAS	Categoría/s de perigo	Nº aparicións	REACH
Gasóleo	68334-30-5	Carc.Cat.3	49	
Formaldehido	50-00-0	Carc.Cat.3	34	
Diclorometano	75-09-2	Carc.Cat.3	28	Anexo XVII
Resina epoxi (4,4'-methylenebis[N,N-bis(2,3-epoxypropyl)aniline])	28768-32-3	Mut.Cat.3	19	
Amarelo de sulfocromato de chumbo	1344-37-2	Carc.Cat.2	17	Anexo XIV
Resina epoxi (p-(2,3-epoxypropoxy)-N,N-bis(2,3-epoxypropyl)aniline)	5026-74-4	Mut.Cat.3	15	
Brea, alquitrán de hulla, elevada temperatura	65996-93-2	Carc.Cat.2	13	
Percloroetileno	127-18-4	Carc.Cat.3	13	
Trióxido de molibdeno	1313-27-5	Carc.Cat.3	13	
Monóxido de níquel	1313-99-1	Carc.Cat.1	12	
Dicromato de potasio	7778-50-9	Carc.Cat.2/Mut.Cat.2	12	Anexo XIV
Petróleo combustible, residual; Fuel óleo pesado	68476-33-5	Carc.Cat.2	10	
Benzo[a]pireno	50-32-8	Carc.Cat.2/Mut.Cat.2	9	Anexo XVII
2-butanona-oxima	96-29-7	Carc.Cat.3	9	
Níquel	7440-02-0	Carc.Cat.3	8	Anexo XVII
Gasolina (>0,1% benceno)	86290-81-5	Carc.Cat.2/Mut.Cat.2	8	
Naftaleno	91-20-3	Carc.Cat.3	8	
Trióxido de cromo	1333-82-0	Carc.Cat.1/Mut.Cat.2	7	Anexo XIV
Diisocianato de 4-metil-m-fenileno	584-84-9	Carc.Cat.3	7	
Benceno	71-43-2	Carc..Cat.1	6	Anexo XVII
Cromato de chumbo	7758-97-6	Carc.Cat.2	6	Anexo XIV
Vermello de cromato molibdato sulfato de chumbo	12656-85-8	Carc.Cat.2	5	Anexo XIV
Benzo[j]fluoranteno	205-82-3	Carc.Cat2	5	Anexo XVII
Benzo[k]fluoranteno	207-08-9	Carc.Cat2	5	Anexo XVII
Dicloruro de cobalto	7646-79-9	Carc.Cat.2	5	

49 axentes químicos CM máis frecuentes (substancias ou ingredientes de mesturas químicas).

O gasóleo é o que se contabiliza un maior número de veces (49).

Os CM máis frecuentes :

- **gasóleo**,
- outros derivados do petróleo, tanto lixeiros como pesados (naftas, brea, alcatrán de hulla, fuel óleo pesado, gasolina) así como derivados aromáticos (benzo[a]pireno, benzo[j]fluoranteno, benzo[k]fluoranteno, benzo[a]antraceno, benzo[e]pireno, benzo[b]fluoranteno, benceno, criseno, dibenzo[a,h]antraceno, naftaleno) e derivados parafínicos.
- Importante presenza do **formaldehido** (sobre todo en diferentes colas e resinas e tamén usado como formol ou en solución) e
- **Resinas epoxi**, utilizadas na elaboración e recubrimento de compoñentes industriais e **isocianatos** utilizados na fabricación de pinturas, recubrimentos, de poliuretano e como adhesivos.
- Compostos **haloxenados orgánicos clorados** (diclorometano, percloroetileno, tricloroetileno, tetracloromentano, cloroformo)
- Derivados do cromo como o dicromato potásico e cromatos de chumbo utilizados como pigmentos.

Dos 49, 28 están clasificados como **canceríxenos e/ou mutáxenos de 1ª ou 2ª categoría**; os 4 axentes que aparecen con maior frecuencia (gasóleo, formaldehido, diclorometano e resina epoxi) están clasificados como canceríxenos/mutáxenos de 3ª categoría.

AXENTES TÓXICOS PARA A REPRODUCCIÓN				
Axente químico	CAS	Categoría de perigo *	Nº de aparicións	REACH
Tolueno	108-88-3	3 D	145	
Amarelo de sulfocromato de chumbo	1344-37-2	1 D, 3 F	15	Anexo XIV
N-hexano	110-54-3	3 F	11	
Chumbo (sales)	7439-92-1	1 D, 3 F	8	Anexo XVII
Sulfato tribásico de chumbo	12202-17-4	1 D, 3 F	7	
Brea, alquitrán de hulla, elevada temperatura	65996-93-2	2 D, 2 F	7	
Dicromato de potasio	7778-50-9	2 D, 2 F	7	
Estearato de chumbo neutro	1072-35-1	1 D, 3 F	6	
Ftalato de bis(2-etilhexilo)	117-81-7	2 F, 2 D	6	
Vermello de cromato molibdato sulfato de chumbo	12656-85-8	1 D, 3 F	6	
Benzo[a]pireno	50-32-8	2 F, 2 D	6	
Frita que contén chumbo	65997-18-4	1 D, 3 F	6	
Cromato de chumbo	7758-97-6	1 D, 3 F	6	
N,N Dimetilformamida	68-12-2	2 D	4	
Óxido de difenil(2,4,6-trimetilbezoil)fosfina	75980-60-8	3 F	4	
Ciclohexilamina	108-91-8	3 F	3	
Bórax, decahidrato	1303-96-4	2 D, 2 F	3	
Trióxido de cromo	1333-82-0	3 F	3	
Petróleo combustible, residual	68476-33-5	3 D	3	
Bisfenol A- 4,4'-isopropilidendifenol	80-05-7	3 F	3	
Ftalato de diisobutilo	84-69-5	2 D, 3 F	3	Anexo XIV
Bencil butil ftalato	85-68-7	2 D, 3 F	3	Anexo XIV, Anexo XVII

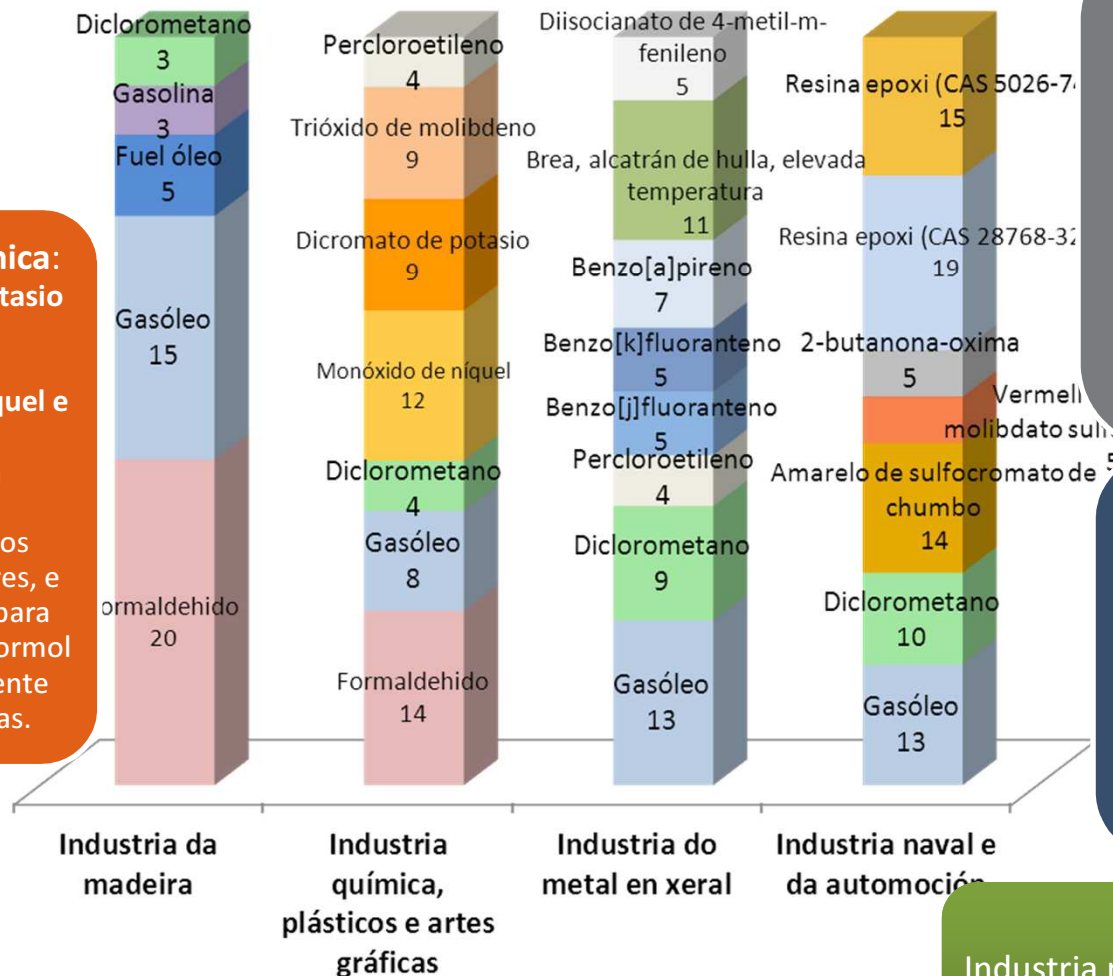
23 axentes TR máis frecuentemente detectados,

O tolueno, presente en diferentes colas, vernices, pinturas, disolventes e outros acabados, é sen dúbida o axenteTR que está presente e maior número de PQ rexistrados. En concreto está presente en **145 produtos dos 292 clasificados como tóxicos para a reprodución**, polo tanto é o responsable da clasificación nesta categoría de perigo do 50% destes produtos.

15 dos 23 de categoría 1 e 2

Tolueno cat. 3

CM máis frecuentes por sectores de actividade

Industria química: dicromato de potasio (tarefas de laboratorio), o monóxido de níquel e trióxido de molibdeno están presentes en produtos utilizados como catalizadores, e o formaldehido para formulación de formol e como compoñente de diferentes colas.

Industria do metal: os máis frecuentes son compostos derivados do petróleo (moitos deles presentes na brea de alcatrán de hulla utilizada na fabricación e recubrimento de electrodos). O percloroetileno e diclorometano son utilizados como disolventes e limpadores e o isocianato (diisocianato de 4-metil-m-fenileno) en prepolímeros utilizados para a fabricación de elementos de poliuretano.

Na **industria do naval e automoción** destacan os disolventes orgánicos e pigmentos, presentes en diferentes pinturas, imprimacións e acabados, así como as resinas epoxi, mutáxenos de terceira categoría, que son utilizadas na elaboración de materiais compostos a base de fibras de vidro ou de carbono.

Industria metal e naval e automoción é onde hai máis variedade de produtos CM

Industria da madeira, ademais dos combustibles, formaldehido (colas, vernices e resinas) e diclorometano (vernices e acabados)

aparecen en 3 ou máis

Gasóleo (e fuel óleo), utilizado como combustible : exposición puntuais: enchido e limpeza de tanques, toma de mostras control calidade..

8. Cancerixenos e mutaxénicos

Na avaliación de riscos da súa empresa, figura expresamente identificado algún axente cancerixeno e/ou mutaxénico?	si	non
Ten vostede coñecemento dalgún AQP que sexa cancerixeno e/ou mutaxénico que se manipule na súa empresa?	si	non
No caso de que se identificasen cancerixenos e/ou mutaxénicos na avaliación de riscos, fíxose unha avaliación de riscos específica para eles?	si	non
Tamén no caso de que se identificasen cancerixenos e/ou mutaxénicos na avaliación de riscos, indicáronse medidas de prevención e protección específicas para estes axentes?	si	non

NOTA: No caso de que teña identificados axentes cancerixenos e/ou mutaxénicos deberá cubrir o seguinte apartado.

9. Tarefas nas que interveñen produtos químicos cancerixenos e/ou mutaxénicos

Nome do produto e/ou cancerixeno mutaxénico	Tarefa ou proceso no que se empregan, xeran, producen e/ou almacenan	Cantidade estimada	Frecuencia de realización da tarefa (*)	Núm. de traballadores directamente afectados	Núm. de traballadores indirectamente afectados (**)

(*) Indicar para cada tarefa o núm. de veces que se realiza (ao día, á semana, ao mes ou ao ano)

(**) Enténdese por indirectamente afectados aqueles que debido á localización do seu posto de traballo poden ser afectados polos produtos que se manipulan na tarefa ou proceso referido.

CANCERÍXENOS E MUTÁXENOS		Nº de centros de traballo	% de centros de traballo
Cobren o apartado 9 do cuestionario (29 %)	con todos os seus CM	15	8,93 %
	con algúns dos seus CM	31	18,45 %
	e non teñen CM	3	2 %
Non cobren o apartado 9 do cuestionario (71 %)	e non teñen CM	76	45,24 %
	e teñen CM	43	25,60 %

No 27 % dos centros de traballo tense coñecemento da presenza de CM (cobren o apartado 9 e teñen CM),

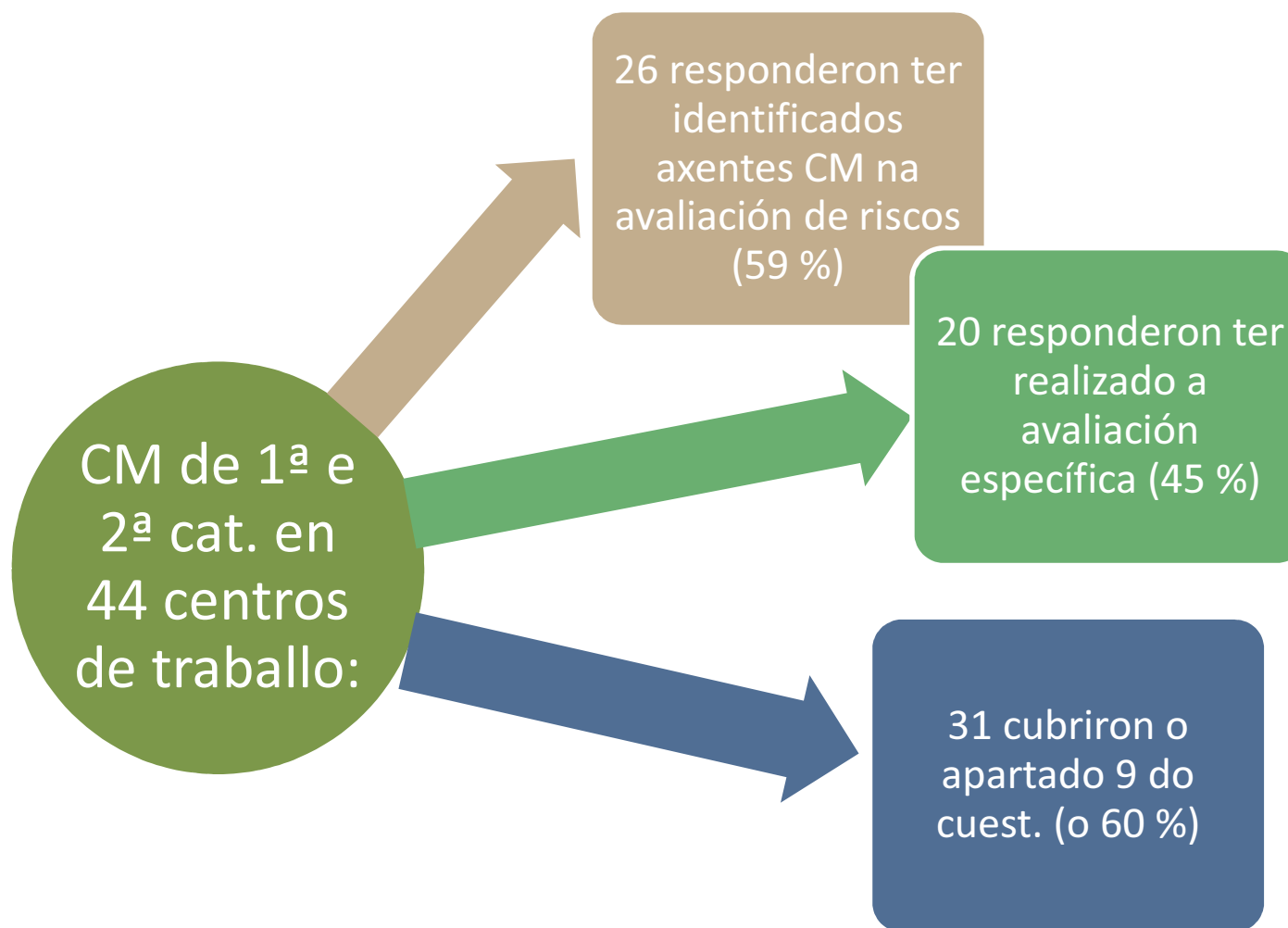
Só 15 cubriron o apartado con todos os canceríxenos (algúns centros referiron ademais neste apartado produtos non clasificados como canceríxenos).

43 centros (o 26 %) non cubriron este apartado e si tiñan axentes CM entre os produtos químicos declarados (13 deles con axentes CM de 1ª ou 2ª categoría).

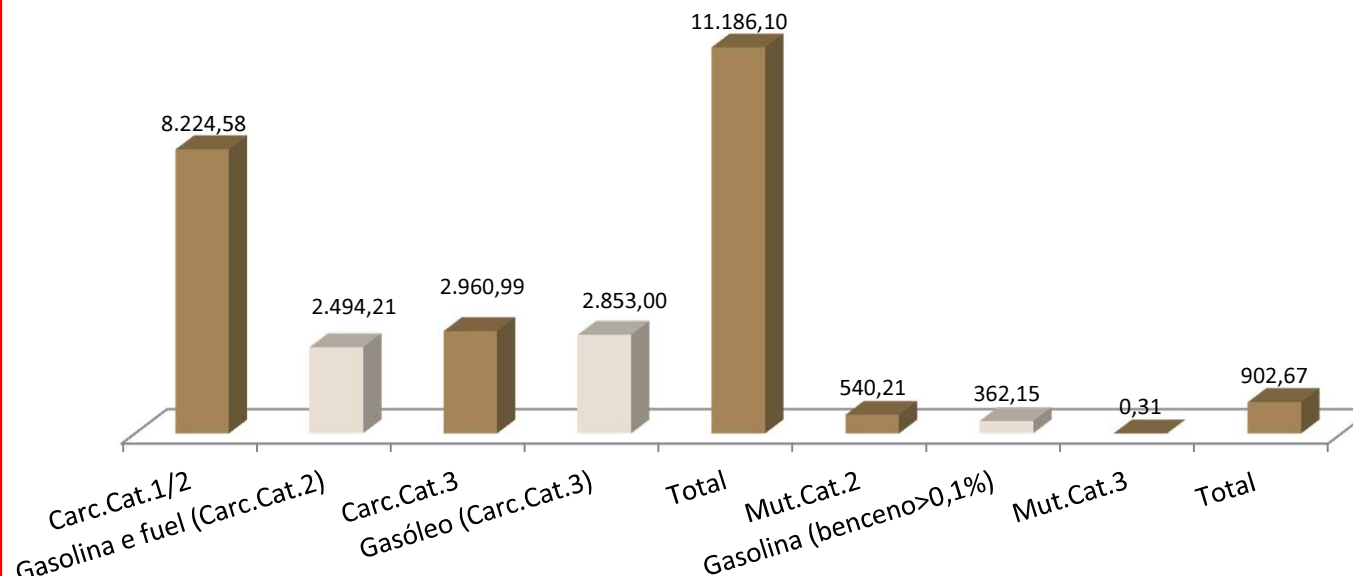
No cuestionario:

O 28 % afirmou ter identificados axentes CM na avaliación,
os PQ CM estaban presentes no 53%

CM de 1ª e 2ª cat.

Cantidad de cancerígenos e mutáxenos en miles de toneladas

Cancerígenos

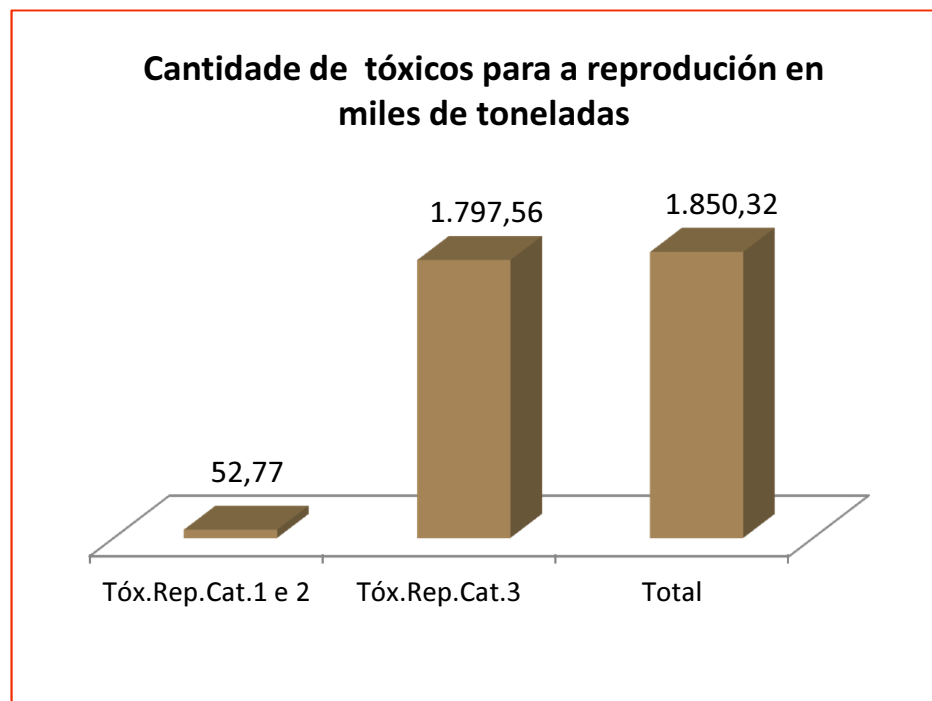
gasolina (benceno > 0,1%) + fuel óleo + gasóleo, representan o **48 %** do consumo total de cancerígenos;

Gasóleo representa o **96%** dos produtos cancerígenos de terceira categoría consumidos.

Mutáxenos

gasolina (> 0,1 % de benceno, Mut.Cat.2), representa en **70 %** dos produtos mutáxenos consumidos.

A brea de alcatrán de hulla, utilizada en importantes cantidades na industria do metal, contribúe nun **25 %** no consumo do resto dos mutáxenos

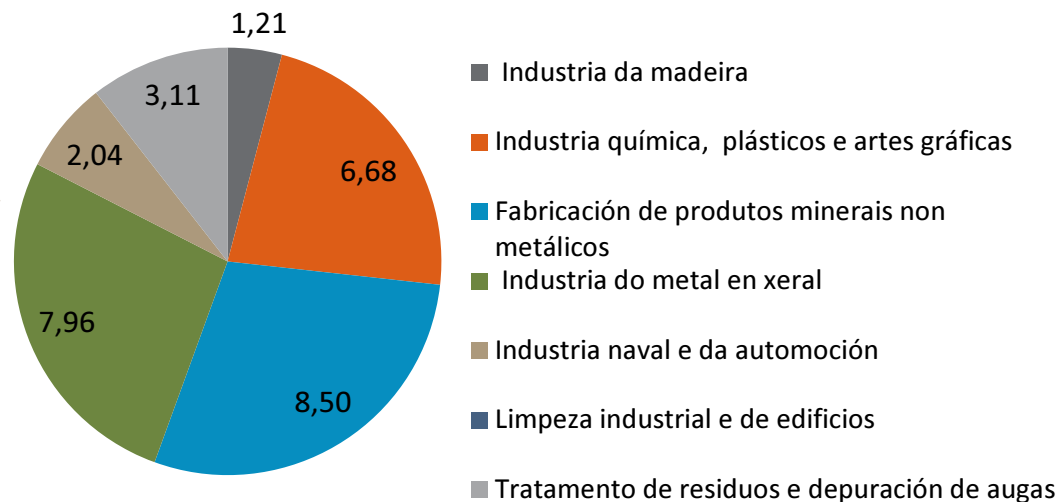
Brea de alcatrán de hulla constitúe unha importante porcentaxe dos produtos Tóx.Rep.Cat.1 e 2 representados **(35 miles de toneladas)**

Tóx.Rep.Cat 3: colas, vernices, pinturas, disolventes e outros acabados que conteñen tolueno.

Cadro de
persoal total:
31.892:

- Un 3,69 % están
expostos
- 3,64 % están
indirectamente
expostos

Porcentaxe de traballadores afectados por CM nos diferentes
sectores de actividade

Datos
indicativos:

- Ap 9 (traballadores
contabilizados por tarefa)
- Non se cubriu o ap 9 en
todos os casos que se
debera

Grao de control manifestado
polas empresas
Apartados 2 a 7 do cuestionario

1. Datos da empresa.

1.1 Identificación.

CIF: NIF:
Razón social:
Actividade (CNAE):
Domicilio social:
Centro de traballo:
Teléfono: Fax:
Persoa de contacto/cargo:
Correo electrónico:

1.2 Organización

Cadro de persoal total: Delegados de prevención: ☐ Si ☐ Non Número.....

Organización preventiva:

	SEGURIDADE	HIXIENE	ERGONOMÍA	MEDICINA DO TRABALLO
Asumida polo empresario				
Traballadores designados				
Servizo de Prevención propio				
Servizo de Prevención alleo ¹				

¹Indicar Servizo de Prevención alleo:

Seguridade
Hixiene.....
Ergonomía
Medicina do traballo.....

2. Avaliación de riscos:

Na súa empresa empréganse, xéranse, prodúcese e/ou almacénanse Axentes Químicos Perigosos (AQP) ² ?	si	non
Ten algún documento no que se identifiquen todos os AQP cos que poden estar en contacto os traballadores?	Si	non
Ten a Ficha de datos de seguridade (FDS), en castelán, de todos os AQP que se manipulan na súa empresa?	si	non
Na avaliación de riscos están identificados os postos de traballo con risco de exposición a AQP?	si	non
Avaliouse especificamente o risco por exposición a AQP naqueles postos de traballo nos que se identificou este risco?	si	non
Realizáronse medicións das concentracións de AQP nos postos de traballo?	si	non
Na avaliación específica do risco por exposición a AQP, identificouse risco de exposición por vía dérmica?		

² Nota: enténdese por axentes químicos perigosos tanto as substancias químicas como as mesturas d diferentes substancias clasificadas como perigosas ou susceptibles de ser clasificadas como tales.

3. Condicións de utilización e medios técnicos de control

Existen procedementos de traballo estandarizados e por escrito para as operacións nas que se manexan AQP?	PARA TODAS	PARA A MAIORÍA DELAS	PARA ALGUNHAS	PARA NINGUNHA
Está expresamente prohibido comer beber e fumar nos postos de traballo?	si		non	
Implantáronse normas de correcta hixiene persoal (utilizar roupa de traballo, lavar as mans...)	si		non	
Nas operacións nas que se utilizan AQP, os traballadores están en contacto directo con eles?	SEMPRE	NA MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA
Os traballadores utilizan os medios de protección colectiva habilitados para tarefas determinadas (cabinas, extraccións localizadas...)?	SEMPRE	A MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA
Os traballadores utilizan os equipos de protección individual (EPI) indicados na planificación da acción preventiva da empresa para a tarefa que están a realizar?	SEMPRE	A MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA

4. Envasado e etiquetaxe

Os envases que conteñen AQP están correctamente etiquetados e en castelán?	TODOS	A MAIORÍA DELES	ALGÚNS	NINGÚN
Cando se realizan transvasamentos, etiquétanse correctamente os novos recipientes?	SEMPRE	A MAIORÍA DAS VECES	ALGUNHA VEZ	NUNCA
Existe un lugar específico para o almacenamento dos AQP?	si		non	

5. Plan de emerxencia

No manual de autoprotección e/ou nas normas básicas de emerxencia recóllense os incidentes producidos por AQP?	si	non
--	----	-----

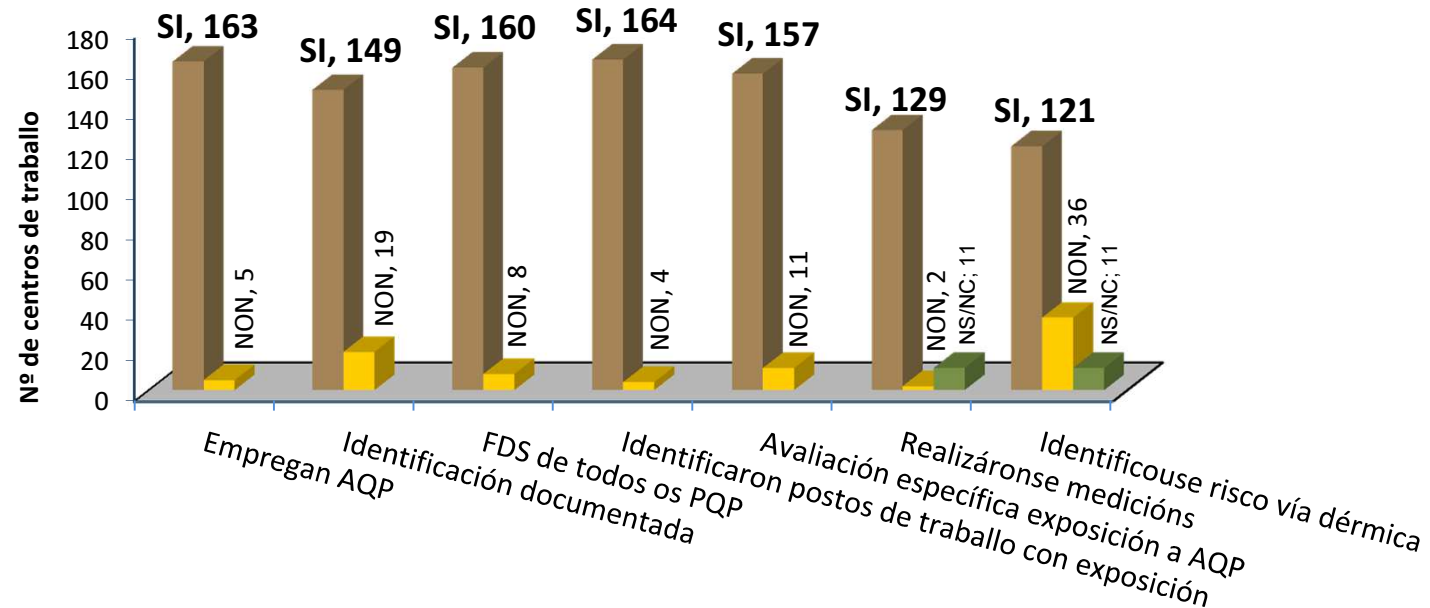
6. Vixilancia da saúde

Aplicanse protocolos de vixilancia sanitaria específicos nos exames de saúde que se fan periodicamente aos traballadores?	si	non
---	----	-----

7. Formación e información aos traballadores

Os traballadores teñen acceso á ficha de datos de seguridade (FDS) dos AQP que se manipulan na empresa?	si	non
Informouse os traballadores por escrito dos riscos do seu posto de traballo reflectidos na avaliación do risco químico?	si	non
Na formación en prevención de riscos laborais que recibiron os traballadores, figura un apartado dirixido ao risco químico?	si	non

Identificación e avaliación do risco químico

5 centros
afirman que
non teñen AQP

160 afirman ter as FDS de todos os PQP pero identificaron todos os axentes 149

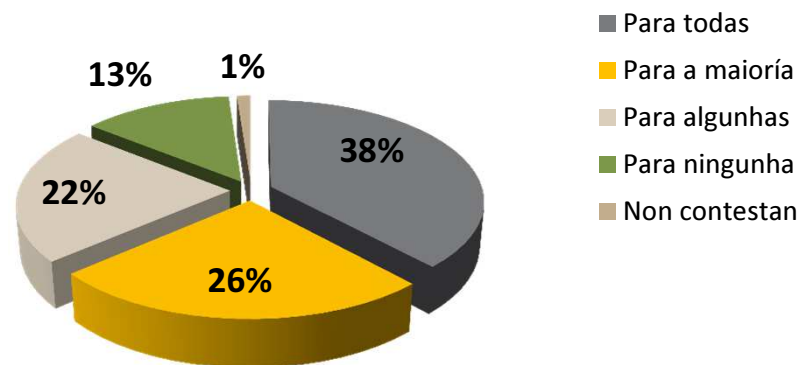
A maioría das empresas que identifican o risco químico indican ter realizado a avaliación específica correspondente

Nº centros con avaliación específica de exposición (157) > nº centros con identificación documentada de todos os AQP cos que poidan estar en contacto os traballadores (149).

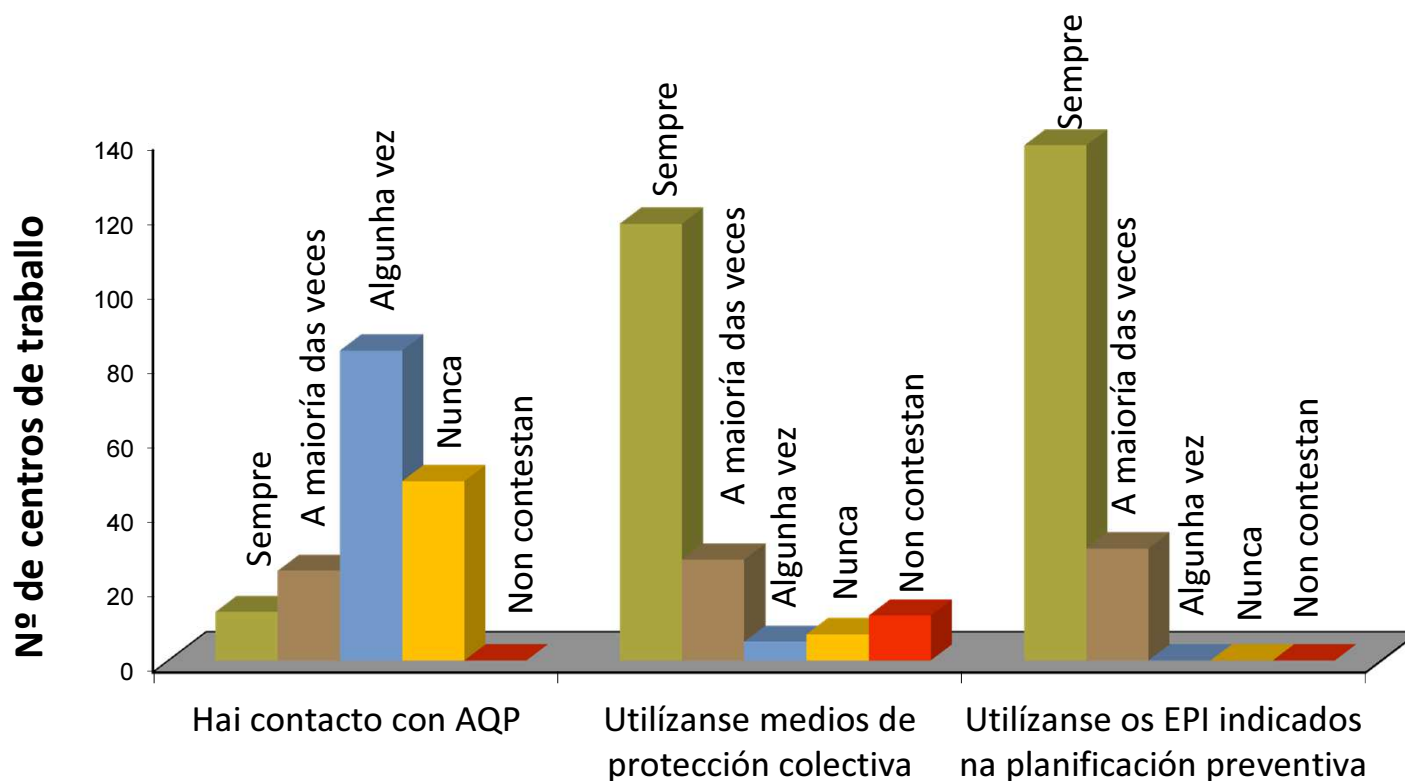
Cómpre subliñar que chegan a acadar o **72 % a porcentaxe de centros que declaran identificar risco de exposición por vía dérmica na avaliación específica de risco químico,**

O 82% das avaliacións específicas requiriron a realización de medicións.

**Procedementos de traballo estandarizados para as
operacións nas que se manexan AQP?**

No 95% dos centros de traballo está expresamente prohibido comer, beber e fumar nos postos de traballo e ademais teñen implantadas normas de correcta hixiene persoal (utilización de roupa de traballo, lavado das mans...).

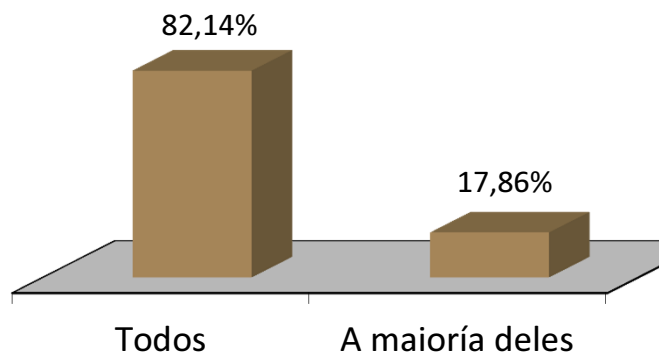

No 29 % nunca existe contacto directo con AQP

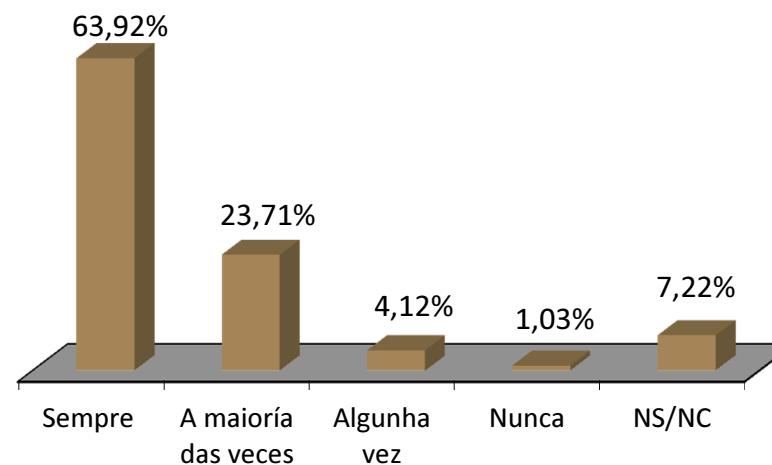
No 22% o contacto é habitual

- Nas operacións nas que se utilizan AQP, os traballadores están en contacto directo con eles?
- Os traballadores utilizan os medios de protección colectiva habilitados para tarefas determinadas (cabinas, extraccións localizadas...)?
- Os traballadores utilizan os equipos de protección individual (EPI) indicados na planificación da acción preventiva da empresa para a tarefa que están a realizar?

Os envases que conteñen AQP están correctamente etiquetados e en castelán?

Cando se realizan transvasamentos, etiquétanse correctamente os novos recipientes?

Lugar específico para o almacenamento dos AQP no 95% dos centros de traballo.

No manual de autoprotección e/ou nas normas básicas de emerxencia contéplanse os **incidentes producidos por AQP**? Si no 89 %

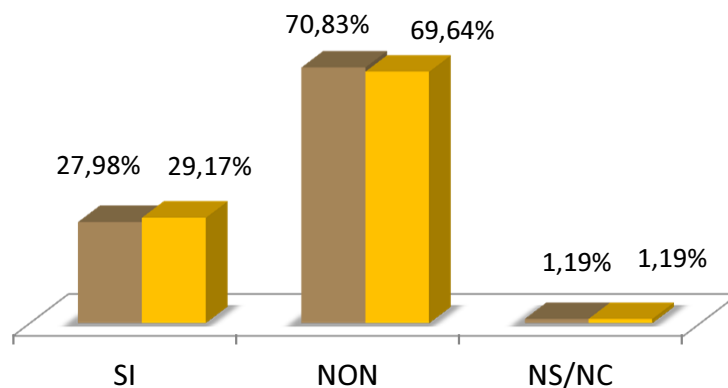
Aplicanse protocolos de vixilancia sanitaria específicos nos exames de saúde que se fan periodicamente aos traballadores? Si no 95 %

Traballadores acceso á FDS no 99 %

Información os traballadores risco químico por escrito no 90 %

Formación aos traballadores sobre RQ no 93 %

Mapa de risco químico Sector industrial

- Na avaliación de riscos da súa empresa, figura expresamente identificado algún axente canceríxeno e/ou mutaxénico?
- Ten vostede coñecemento dalgún AQP que sexa canceríxeno e/ou mutaxénico que se manipule na súa empresa?

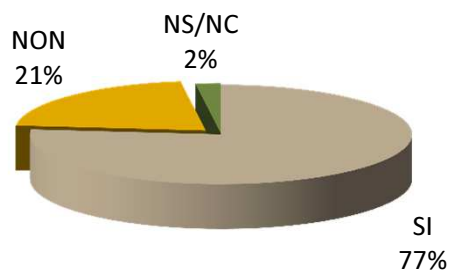
CM de 1ª e 2ª cat. en 44 centros de traballo:

26 responderon ter identificados axentes CM na avaliación de riscos (59 %)

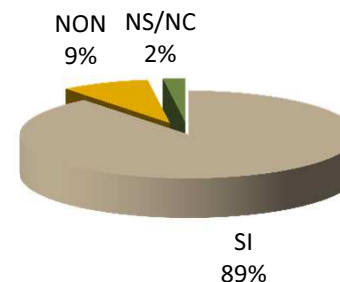
20 responderon ter realizado a avaliación específica (45 %)

No 53 % hai presenza de axentes CM

Avaliación específica de CM

Medidas de prevención e protección específicas para CM

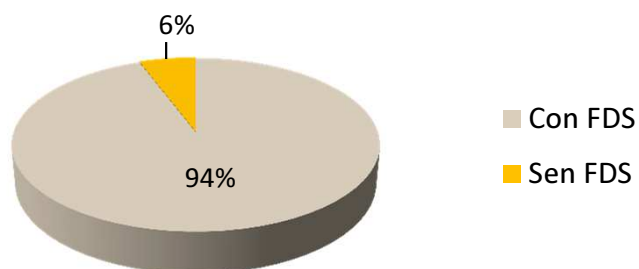
Porcentaxes referidas aos centros nos que se identificaron estes axentes

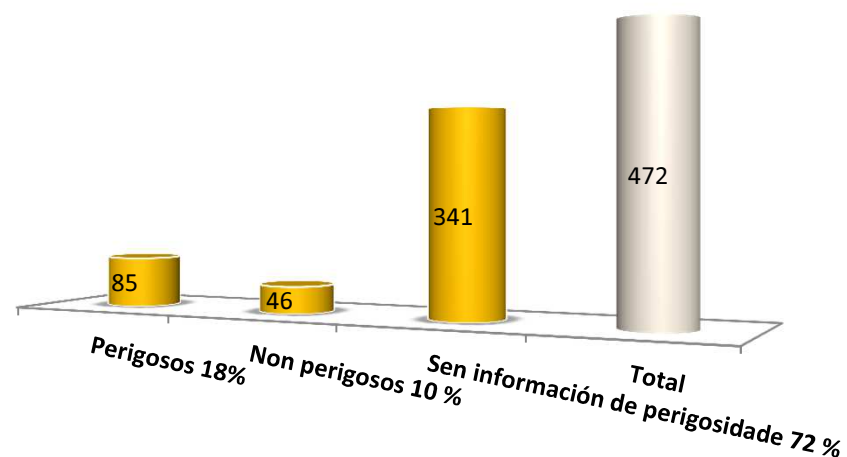
Información recibida
dos produtos
rexistrados

Total produtos	Total produtos clasificados como perigosos	Total produtos clasificados como non perigosos	Total produtos sen información sobre clasificación	
8.263	4.942 (60 %)	2.667 (32 %)	654 (8 %)	
			341 sen FDS nin outra información	313 con FDS sen información sobre clasificación

PQ rexistrados e FDS

PQ sen FDS

Información sobre perigosidade de FISQ, fichas técnicas, follas de seguridade..

Aspectos revisados nas FDS: irregularidades

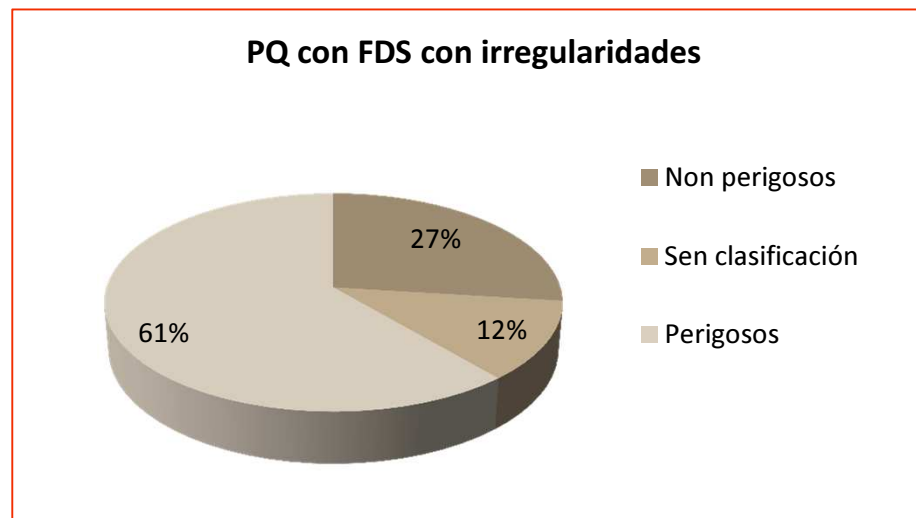
1. Non estaba en castelán.
2. Non indicaba data de emisión.
3. Non contiña os 16 apartados preceptivos ou non estaban cubertos.
4. Tratábase dunha substancia con valores límite de exposición (VLA e/ou VLB) e estes non figuraban ou ben os que figuraban eran incorrectos.
5. Tratábase dunha substancia canceríxena, e/ou mutáxena e/ou tóxica para a reprodución, incluída no catálogo de clasificación e etiquetaxe harmonizado, e non estaba clasificada como tal ou estaba clasificada nunha categoría que non lle correspondía.
6. Tratábase dunha substancia non CMR pero estaba claramente mal clasificada no tocante a outras categorías de perigosidade.
7. Tratábase dunha mestura posiblemente CMR mal clasificada: mestura con substancias CMR en concentracións que farían que a mestura fose clasificada como CMR e non estaba clasificada como tal ou ben estaba clasificada nunha categoría que non lle correspondía.
8. Tratábase dunha mestura supostamente clasificada como non perigosa e non se indicaba con claridade que a mestura fose “non perigosa” segundo a normativa vixente en materia de clasificación e etiquetaxe.
9. Tratábase de mesturas con un ou varios ingredientes canceríxenos ou mutáxenos recollidos no catálogo de clasificación e etiquetaxe harmonizado (Anexo VI CLP) con algunha destas notas: J, P, K, L, M, ou N, todas elas aplicables a determinadas substancias complexas derivadas do petróleo ou do carbón. Estas notas aluden á posibilidade de que a substancia non sexa considerada como canceríxena ou mutáxena se cumpre determinados criterios. Na FDS non se indica claramente se cumpre ou non estes criterios e non se clasifica como canceríxena ou mutáxena.

Artigo 23 RD substancias e 13 RD preparados:

3. La ficha de datos de seguridad mencionada en el apartado 1 anterior deberá redactarse, al menos, en la lengua española oficial del Estado e incluirá obligatoriamente los siguientes epígrafes:

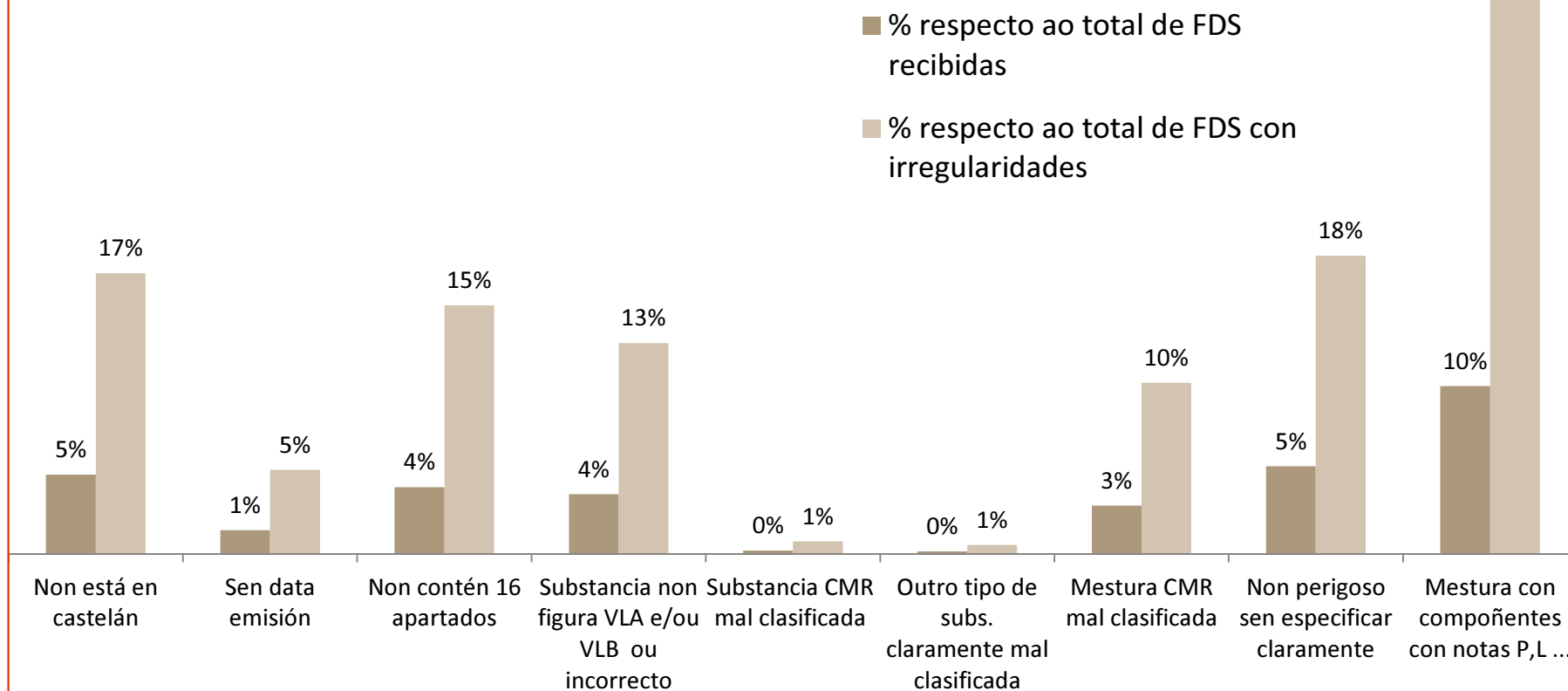
- a) Identificación de la sustancia y del responsable de su comercialización.
- b) Composición/información sobre los componentes.
- c) Identificación de los peligros.
- d) Primeros auxilios.
- e) Medidas de lucha contra incendios.
- f) Medidas que deben tomarse en caso de vertido accidental.
- g) Manipulación y almacenamiento.
- h) Controles de exposición/protección individual.
- i) Propiedades físico-químicas.
- j) Estabilidad y reactividad.
- k) Informaciones toxicológicas.
- l) Informaciones ecológicas.
- m) Consideraciones relativas a la eliminación.
- n) Informaciones relativas al transporte.
- ñ) Informaciones reglamentarias, y
- o) Otras informaciones.

El responsable de la comercialización de la sustancia deberá proporcionar las informaciones correspondientes a estos epígrafes, redactándolas conforme a las notas explicativas que figuran en el anexo XI del presente Reglamento. La ficha de datos de seguridad deberá estar fechada.

O 28 % das FDS presentaron algún tipo de irregularidade

Tipo de irregularidades detectadas nas FDS

Aspectos revisados nas FDS: irregularidades

1. Non estaba en castelán.
2. Non indicaba data de emisión.
3. Non contiña os 16 apartados preceptivos ou non estaban cubertos.
4. Tratábase dunha substancia con valores límite de exposición (VLA e/ou VLB) e estes non figuraban ou ben os que figuraban eran incorrectos.
5. Tratábase dunha substancia canceríxena, e/ou mutáxena e/ou tóxica para a reprodución, incluída no catálogo de clasificación e etiquetaxe harmonizado, e non estaba clasificada como tal ou estaba clasificada nunha categoría que non lle correspondía.
6. Tratábase dunha substancia non CMR pero estaba claramente mal clasificada no tocante a outras categorías de perigosidade.
7. Tratábase dunha mestura posiblemente CMR mal clasificada: mestura con substancias CMR en concentracións que farían que a mestura fose clasificada como CMR e non estaba clasificada como tal ou ben estaba clasificada nunha categoría que non lle correspondía.
8. Tratábase dunha mestura supostamente clasificada como non perigosa e non se indicaba con claridade que a mestura fose “non perigosa” segundo a normativa vixente en materia de clasificación e etiquetaxe.
9. Tratábase de mesturas con un ou varios ingredientes canceríxenos ou mutáxenos recollidos no catálogo de clasificación e etiquetaxe harmonizado (Anexo VI CLP) con algunha destas notas: J, P, K, L, M, ou N, todas elas aplicables a determinadas substancias complexas derivadas do petróleo ou do carbón. Estas notas aluden á posibilidade de que a substancia non sexa considerada como canceríxena ou mutáxena se cumpre determinados criterios. Na FDS non se indica claramente se cumpre ou non estes criterios e non se clasifica como canceríxena ou mutáxena.

Antigo formato FDS. Contido do epígrafe III e XV

III. Identificación de los peligros

Proporcionar aquí la clasificación de la sustancia o del preparado derivada de la aplicación de las normas de clasificación del Reglamento de sustancias o de este reglamento. Indíquense clara y brevemente los peligros que representa la sustancia o el preparado para el hombre y el medio ambiente.

Distinguir claramente entre preparados que estén clasificados como peligrosos y preparados que no estén clasificados como peligrosos de acuerdo con esta disposición.

Describir los principales efectos adversos tanto fisicoquímicos como para la salud humana y el medio ambiente, así como los síntomas relacionados con las utilizaciones correctas e incorrectas de la sustancia o del preparado que puedan preverse.

Puede ser necesario mencionar otros peligros, como la exposición al polvo, la asfixia, la congelación, o efectos sobre el medio ambiente, como los peligros para los organismos del suelo, etc., que no lleven a la clasificación pero que puedan contribuir a los peligros generales del material.

La información que figure en la etiqueta debe indicarse bajo el apartado XV.

~~De la ficha de clasificación de sustancias conforme CLP (en)~~ XV. Información reglamentaria

Debe darse la información relativa a la salud, la seguridad y el medio ambiente que figure en la etiqueta con arreglo al Reglamento de sustancias y a este real decreto.

Si la sustancia o el preparado a que se refiere la ficha de datos de seguridad es objeto de disposiciones particulares en materia de protección del hombre o del medio ambiente en el ámbito comunitario (por ejemplo, restricciones de la comercialización y de la utilización de ciertas sustancias y preparados) impuestas en virtud del Real Decreto 1406/1989, de 10 de noviembre, sobre limitación a la comercialización y uso de ciertas sustancias y preparados, dichas disposiciones deberán citarse en la medida de lo posible.

Se deben mencionar, cuando sea posible, las leyes nacionales que apliquen dichas disposiciones, así como cualquier otra medida nacional pertinente.

■ A partir do 1 de xuño de 2015:

Todas as FDS conterán unicamente a **clasificación** e elementos de **etiquetaxe** acordes co **CLP** despois desta data.

As **mesturas xa comercializadas** antes desta data e que non teñan que volver ser etiquetadas e envasadas conforme ao CLP non teñen que **substituír a FDS** por outra antes do **1 de xuño de 2017**.

4. Valores límite en substancias: Un 4 % das FDS e nun 13 % das que presentan irregularidades:

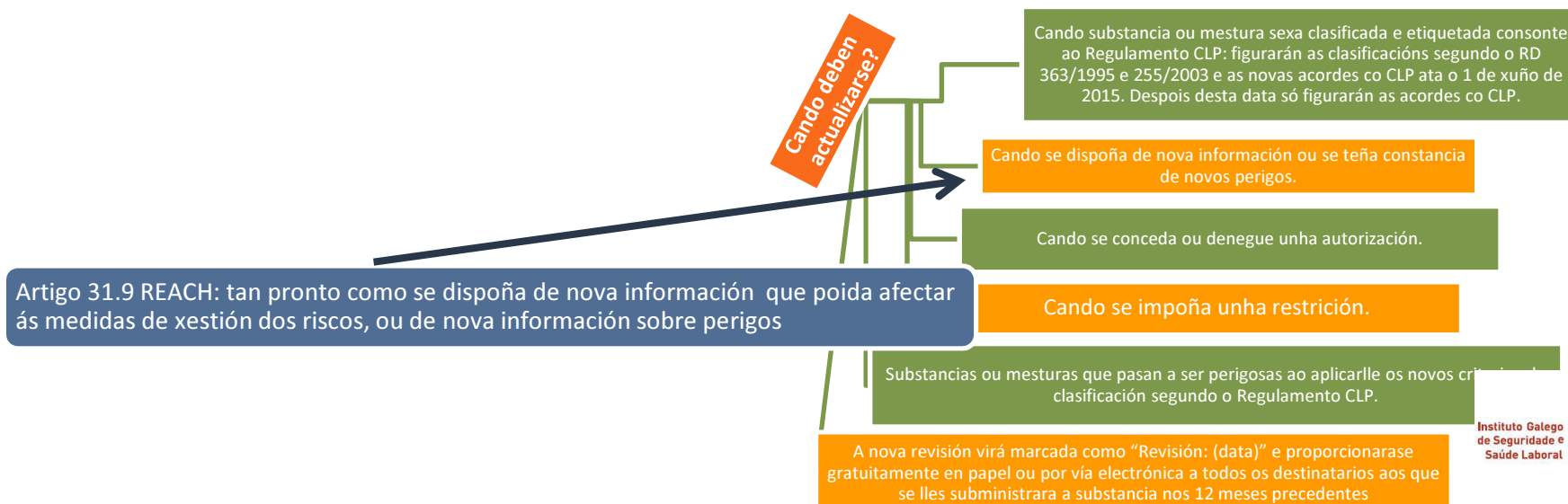
- Non indican VLA (os de outros países, TLVs ou ningún)
- Dato erróneo
- Non indican o VLB

VIII. Controles de la exposición/protección personal

1. Valores límite de la exposición.

Especificar los parámetros de control específicos que sean aplicables en el momento, incluidos los valores límite de exposición profesional y/o valores límite biológicos. Deben darse valores relativos al Estado miembro en que se comercialice la sustancia o el preparado. Dar información sobre métodos de seguimiento recomendados actualmente.

En el caso de los preparados, es útil proporcionar valores relativos a las sustancias componentes que deben figurar en la ficha de datos de seguridad de acuerdo con el apartado 2.

5. Substancias CMR: 5 incluídas no catálogo de clasificación e etiquetaxe harmonizada, e non estaba clasificada como tal ou estaba clasificada nunha categoría que non lle correspondía.

Ficha de datos de seguridad (FDS)		Fecha revisión 22.11.2007
1.- IDENTIF. DE LA SUSTANCIA Y DEL RESPONSABLE DE SU COMERCIALIZACIÓN Nombre comercial: BICROMATO DE POTASIO Sinónimos: Dicromato Potásico, Dicromato Potásico, Cromato Potásico Rojo, Bicromato Identificación de la empresa: S.A.		
Servicio Nacional de Información Toxicológica: 91 562 04 20		
2.- COMPOSICIÓN / INFORMACIÓN SOBRE LOS COMPONENTES Fórmula molecular: $K_2Cr_2O_7$ CAS Nº: 7778509 EINECS Nº: 2319066 Peso molecular: 294.2		
3.- IDENTIFICACIÓN DE LOS PELIGROS Peligros para las personas: Tóxico por ingestión, inhalación y contacto con la piel o los ojos. Es fuertemente oxidante y reacciona violentamente con materiales combustibles. Riesgo de fuego y explosión.		
15.- INFORMACIONES REGLAMENTARIAS Pictogramas: T+: Muy Tóxico N: Nocivo para el medio ambiente O: Comburente Frases R: R 45: Puede causar cáncer por inhalación. R 46: Puede causar alteraciones genéticas hereditarias. R 21: Nocivo en contacto con la piel. R 25: Tóxico por ingestión. R 26: Muy tóxico por inhalación. R 37/38: Irrita las vías respiratorias y piel. R 41: Riesgo de lesiones oculares graves. R 43: Posibilidad de sensibilización en contacto con la piel. R 50: Muy tóxico para los organismos acuáticos. R 53: Puede provocar a largo plazo efectos negativos en el medio ambiente acuático. Frases S: S 53: Evítese la exposición-recábense instrucciones especiales antes de su uso. S 45: En caso de accidente o malestar, acúdase inmediatamente al médico (si es posible, muéstrele la etiqueta). S 60: Elimínese el producto su recipiente como residuos peligrosos. S 61: Evítese su liberación al medio ambiente. Recábense instrucciones específicas de la ficha de datos de seguridad.		

Dicromato potásico (xa clasificado así no 2007)

Carc. Cat. 2; R45
 Muta. Cat. 2; R46
 Repr. Cat. 2; R60-61

Sucedeu con substancias como o ácido bórico, perborato sódico, clorhidrato de hidroxilamina, que foron reclasificadas nestas categorías de perigosidade tras modificacións do anexo VI do CLP, sen reflectirse esta modificación nunha actualización da FDS do produto.

Tamén co tolueno: clasif tóx rep. no 2006

7. Tratábase dunha mestura posiblemente CMR mal clasificada: mestura con substancias CMR en concentracións que farían que a mestura fose clasificada como CMR e non estaba clasificada como tal ou ben estaba clasificada nunha categoría que non lle correspondía.

Directiva de preparados: sistema de clasificación convencional (tendo en conta límites de concentración do anexo VI CLP)

CUADRO 6
Efectos carcinogénicos, mutagénicos y tóxicos para la reproducción (preparados no gaseosos)

Clasificación de la sustancia	Clasificación del preparado	
	Categorías 1 y 2	Categoría 3
Sustancias carcinogénicas de categoría 1 ó 2 y R45 ó R49	Conc. $\geq 0,1$ % carcinogénico R45 o R49 obligatorias, según el caso	
Sustancias carcinogénicas de categoría 3 y R40		Conc. $\geq 0,1$ % carcinogénico R40 obligatoria
Sustancias mutagénicas de categoría 1 y R46		
Sustancias mutagénicas de categoría 2 y R68		Conc. $\geq 0,1$ % mutagénico R68 obligatoria
Sustancias "tóxicas para la reproducción" de categoría 1 ó 2 con R60 (fertilidad)	Conc. $\geq 0,5$ % tóxico para la reproducción (fertilidad) R60 obligatoria	
Sustancias "tóxicas para la reproducción" de categoría 3 con R62 (fertilidad)		Conc. ≥ 5 % tóxico para la reproducción (fertilidad) R62 obligatoria
Sustancias "tóxicas para la reproducción" de categoría 1 ó 2 con R61 (desarrollo)	Conc. $\geq 0,5$ % tóxico para la reproducción (desarrollo) R61 obligatoria	
Sustancias "tóxicas para la reproducción" de categoría 3 con R63 (desarrollo)		Conc. ≥ 5 % tóxico para la reproducción (fertilidad) R63 obligatoria

máis do 40% dos produtos que non se clasificaban como CMR a pesar de selo corresponden a produtos que conteñen **tolueno** (tóxico para a reprodución de terceira categoría) en concentracións superiores ao 5%

8.Tratábase dunha mestura supostamente clasificada como non perigosa e non se indicaba con claridade que a mestura fose “non perigosa” segundo a normativa vixente en materia de clasificación e etiquetaxe.

RD 255/2003 prep. perigosos

La información ofrecida en las fichas de datos de seguridad debe cumplir las condiciones establecidas en el Real Decreto 374/2001, de 6 de abril, relativa a la protección de la salud y la seguridad de los trabajadores contra los riesgos relacionados con los agentes químicos durante el trabajo. En particular, la ficha de datos de seguridad debe permitir al empresario determinar si hay presente en el lugar de trabajo algún agente químico peligroso y evaluar los eventuales riesgos que suponga el uso de dichos agentes para la salud y la seguridad de los trabajadores.

La información se ha de redactar de forma clara y concisa. Las fichas de datos de seguridad deben ser preparadas por personas competentes teniendo en cuenta las necesidades específicas de los usuarios a que se destinan, en la medida en que se conozcan. Los responsables de la comercialización de sustancias y preparados deben hacer que esas personas competentes reciban la formación pertinente, incluidas actividades de formación continua.

En relación con los preparados no clasificados como peligrosos, pero para los que, de acuerdo con el artículo 13.1.b) de este Reglamento, se exija una ficha de datos de seguridad, debe ofrecerse bajo cada epígrafe información proporcionada.

III. Identificación de los peligros

Proporcionar aquí la clasificación de la sustancia o del preparado derivada de la aplicación de las normas de clasificación del Reglamento de sustancias o de este reglamento. Indíquense clara y brevemente los peligros que representa la sustancia o el preparado para el hombre y el medio ambiente.

Distinguir claramente entre preparados que estén clasificados como peligrosos y preparados que no estén clasificados como peligrosos de acuerdo con esta disposición.

Describir los principales efectos adversos tanto fisicoquímicos como para la salud humana y el medio ambiente, así como los síntomas relacionados con las utilidades correctas e incorrectas de la sustancia o del preparado que puedan preverse.

Puede ser necesario mencionar otros peligros, como la exposición al polvo, la asfixia, la congelación, o efectos sobre el medio ambiente, como los peligros para los organismos del suelo, etc., que no lleven a la clasificación pero que puedan contribuir a los peligros generales del material.

La información que figure en la etiqueta debe indicarse bajo el apartado XV.

REGLAMENTO (UE) N o 453/2010 DE LA COMISIÓN: modifica REACH no relativo ás FDS.

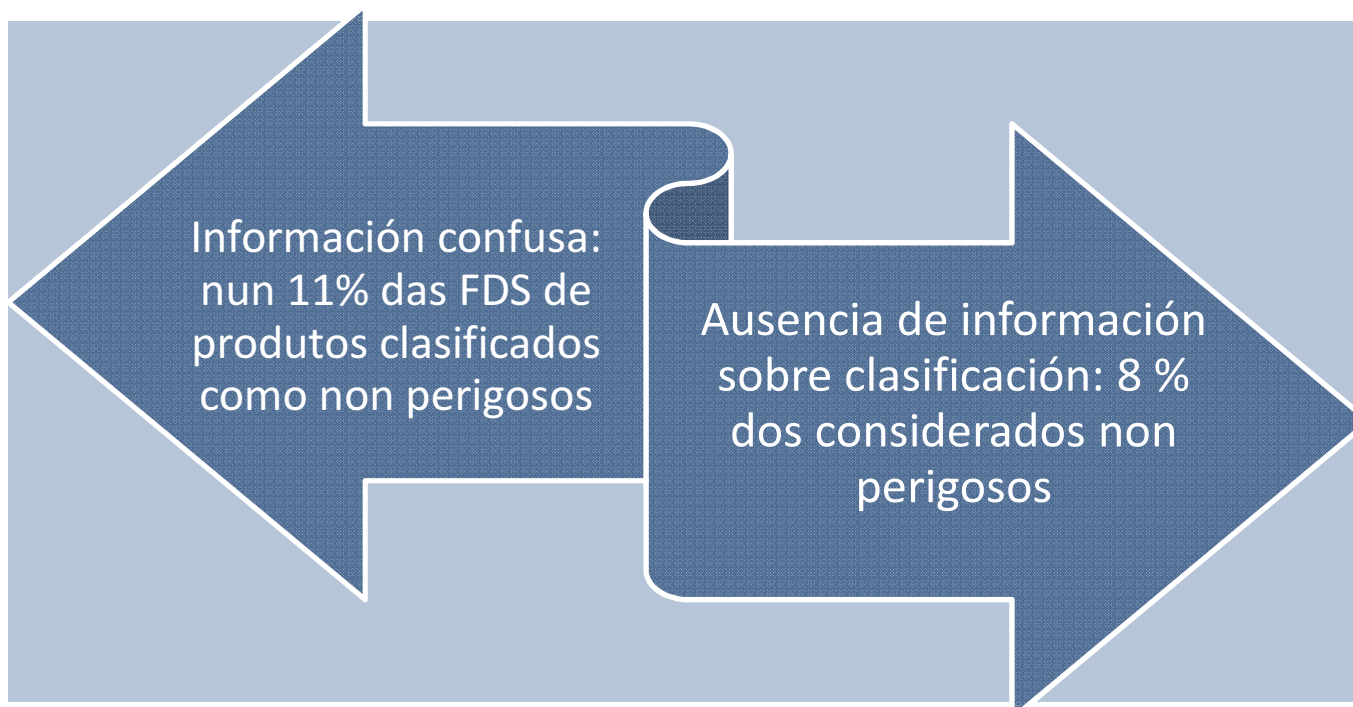
ANEXO I (SUBSTITÚE AO “ANEXO II”

REQUISITOS PARA A ELABORACIÓN DAS FICHAS DE DATOS DE SEGURIDADE

PARTE A

“0.2.4. El lenguaje utilizado en las fichas de datos de seguridad deberá ser sencillo, claro y preciso, evitando jergas, acrónimos y abreviaturas. Se evitará el uso de frases como “puede ser peligroso”, “sin efectos para la salud”, “seguro en la mayoría de las condiciones de uso”, “inocuo” o cualquier otra expresión que indique que la sustancia o la mezcla no son peligrosas o cualquier otra indicación que no sea coherente con la clasificación de dicha sustancia o mezcla”.

8. Tratábase dunha mestura supostamente clasificada como non perigosa e non se indicaba con claridade que a mestura fose “non perigosa” segundo a normativa vixente en materia de clasificación e etiquetaxe.

3.21 Posibilidad de elaborar una SDS para una sustancia o mezcla aunque no sea obligatorio legalmente

Por razones comerciales o logísticas, a veces puede ser útil para los proveedores disponer de fichas de datos de seguridad de todas las sustancias y mezclas, incluso aunque no sea legalmente obligatorio. En estos casos, puede ser aconsejable indicar en el documento que no existe obligación legal de que la sustancia o mezcla vaya acompañada de una SDS para evitar que surjan problemas innecesarios de cumplimiento y conformidad. En general, **no** es aconsejable recopilar SDS para **artículos**.

También puede ser útil facilitar la información que exige el artículo 32 de REACH en relación con la obligación de comunicar a los eslabones posteriores de la cadena de suministro información sobre las sustancias por sí solas o contenidas en mezclas que no requieren una ficha de datos de seguridad en formato SDS. Sin embargo, hay que señalar que el Reglamento REACH **no** lo exige y, una vez más, en estos casos puede ser aconsejable indicar en el documento que legalmente no es obligatorio acompañar la sustancia o mezcla de una SDS para evitar que surjan problemas innecesarios de cumplimiento y conformidad. Del mismo modo, se puede indicar específicamente cuándo se está utilizando un documento de este tipo para comunicar información con arreglo al artículo 32.

-
- 9) «artículo»: un objeto que, durante su fabricación, recibe una forma, superficie o diseño especiales que determinan su función en mayor medida que su composición química;
-

9. Tratábase de mesturas con un ou varios ingredientes canceríxenos ou mutáxenos recollidos no catálogo de clasificación e etiquetaxe harmonizado (Anexo VI CLP) con algunha destas notas: J,P, K, L, M, ou N, todas elas aplicables a determinadas substancias complexas derivadas do petróleo ou do carbón. Estas notas aluden á posibilidade de que a substancia non sexa considerada como canceríxena ou mutáxena se cumpre determinados criterios. Na FDS non se indica claramente se cumpre ou non estes criterios e non se clasifica como canceríxena ou mutáxena.

JOINT RESEARCH CENTRE

Institute for Health and Consumer Protection

European Commission > JRC > IHCP > ESIS

ESIS BPD PBT CLP/GHS HPV-LPV ORATS

Search Annex VI

TTTTTTTTTTTTTTTTTB0001

Details on Substances Classified in Annex VI to Regulation (EC) No 1272/2008

Index number		Notes	
649-356-00-4		Table 3.1 P / -	Table 3.2 P / - ATP inserted / ATP updated CLP00 / ATP01
Sub	EC No	Cas No	Name
1	265-199-0	64742-95-6	Solvent naphtha (petroleum), light arom. Low boiling point naphtha - unspecified [A complex combination of hydrocarbons obtained from distillation of aromatic streams. It consists predominantly of aromatic hydrocarbons having carbon numbers predominantly in the range C ₈ through C ₁₀ and boiling in the range of approximately 135°C to 210°C (275°F to 410°F).]

Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI Table 3.2

Classification	Risk phrases	Safety phrases	Indication(s) of danger
Carc. Cat. 2; R45 Muta. Cat. 2; R46 Xn; R65	45 46 65	53 45	T

Concentration Limits

Concentration	Classification
-	-

Seveso Data

Seveso Substance	Main Seveso Category	Other Seveso Categories	Seveso Concentration	Categories
	-	-	C ≥ 10 % 0,1 % ≤ C < 10 %	- -

Symbol(s)

πετρελαιο στο μέρος 3.

EN The classification as a carcinogen or mutagen need not apply if it can be shown that the substance contains less than 0,1 % w/w benzene (EINECS No 200-753-7). When the substance is not classified as a carcinogen at least the precautionary statements (P102-)P260-P262-P301 + P310-P331 (Table 3.1) or the S-phrases (2-)23-24-62 (Table 3.2) shall apply. This note applies only to certain complex oil-derived substances in Part 3.

ES No es necesario aplicar la clasificación como carcinógeno o mutágeno si puede demostrarse que la sustancia contiene menos del 0,1 % en peso de benceno (número EINECS 200-753-7). Si la sustancia no está clasificada como carcinógeno ni mutágeno, deberán aplicarse como mínimo los consejos de prudencia (102-)260-262-301 + 310-331 (tabla 3.1) o las frases S (2-)23-24-62 (tabla 3.2). Esta nota sólo se aplica a determinadas sustancias complejas derivadas del petróleo incluidas en la parte 3.

ET Ainest ei pea klassifitseerima kantserogeenseks või mutageenseks, kui on võimalik tõendada, et aine sisaldab

Principais resultados e conclusiones

**161 empresas
168 centros de traballo**

**Empregan AQP de maneira
importante (cantidade e/ou
cantidade)**

Principais resultados

Características de perigosidade dos axentes químicos e presenza nos CT

En todos os centros de traballo estaba presente algún PQP.

Nun 75% dos centros de traballo sensibilizantes:

- no 43 % con sensibilizantes por vía inhalatoria e o
- 74 % con sensibilizantes por vía dérmica).

En máis da metade dos centros de traballo (53%) están presentes axentes CMR.

- Un 28 % responderon ter identificado algún axente CM nas súas instalacións.
- Un 29 % cubriu o apartado do cuestionario relativo aos axentes CM.

Un 26 % dos centros de traballo non enviaron as FDS de todos os produtos; no 6 % dos casos tivemos constancia de que se trataba de produtos non perigosos.

- O 95 % respondeu posuír as FDS de todos os PQP.

Inadecuada xestión das FDS: non coincidencia produtos e FDS, solicitadas ao proveedor ao facer a petición para o proxecto, fichas obsoletas...)

Principais resultados

Xestión do risco por parte das empresas

Máis do 90 % afirman:

- ter identificados todos os postos de traballo con risco de exposición e
- ter realizado a avaliación específica de axentes químicos;

A porcentaxe diminúe lixeiramente (un 88,7 %) no tocante a ter identificados documentalmente todos os AQP cos que poden estar en contacto os traballadores.

Preto do 70 % afirman ter procedementos estandarizados para todas ou para a maioría das operacións con AQP

No 95 % dos CT implantáronse medidas hixiénicas

Afirmase ter correctamente etiquetados o envases con PQP sempre (82 %) ou a maioría das veces (18 %). Porcentaxe que diminúe nos transvasamentos (sempre no 64 % e a maioría das veces no 24 %)

O 95 % di aplicar os protocolos de vixilancia sanitaria específica ?? (O 26 % non identificou os axentes CM)

O 99 % afirman facilitar as FDS dos AQP que se manipulan na empresa aos traballadores,

O 89 % afirman ter informado por escrito do risco químico do seu posto de traballo e o 94 % ter impartido formación específica sobre risco químico. O 29 % no entanto afirmou que nunca había contacto directo cos AQP . ??

Principais resultados

Produtos rexistrados e información recibida

60 % dos PQ clasif.
como perigosos

32 % non perigosos

8 % sen información sobre
clasificación

6 % sen FDS (o 18 %
eran PQP e o 10 % non
perigosos)

Un 28 % da FDS
presentaron
irregularidades na súa
información:

Un 11 % eran substancias ou mesturas CMR que non se clasificaban como tales ou tiñán mal asignada a categoría (máis do 40 % produtos que contiñan tolueno)

Un 13 % substancias con VLA e/ non indicado ou incorrecto

Un 36 % contiñan derivados do petróleo e non se indicaba a súa non carcinogenicidade (exención, notas do anexo VI do CLP)

Un 13 % produtos non perigosos non se indicaba con claridade (información confusa) (o 10 % das FDS dos clasificados como non perigosos)

Principais resultados

Produtos canceríxenos e mutáxenos

Un 28 % dos centros dixo ter identificados axentes CM na avaliación de riscos e

Un 21 % contestou ter avaliado especificamente os axentes CM.

Un 27 % identificaron axentes CM no cuestionario que remitiron

No 18,5 % dos centros estaba presente un único produto CM (substitución)

O gasóleo, formaldehído e diclorometano (Carc. Cat.3), son as substancias ou ingredientes de mesturas químicas, que se detectan con máis frecuencia entre os produtos químicos clasificados como canceríxenos.

Tolueno, (Tóx.Rep.Cat.3) é o responsable da clasificación nesta categoría de perigo do 50% destes produtos.

A análise da información revelou que:

No 53 % CT CM (igual porcentaxe se consideramos a maiores os clasificados como tóxicos para a reprodución (TR))

un 26 % CT non identificaron ningún dos axentes CM presentes nas súas instalacións.

Un 18 % non identificaron todos os axentes CM.

No 26 % CT CM de 1ª e 2ª categoría (categoría 1A e 1B segundo o CLP):

O 30 % non identificou estes axentes

O 45 % indicou ter realizado a avaliación específica

PRINCIPAIS CONCLUSIÓN

coñecemento incompleto por parte das empresas dos AQP presentes nas súas instalacións como das súas características de perigosidade

Tamén amosan que nunha porcentaxe importante de CT están presentes AQ para os que non existen niveis seguros de exposición

Descoñecemento nunha porcentaxe importante de CT da presenza de axentes CM nas súas instalacións.

Amosan deficiencias moi importantes na información transmitida pola FDS. Documento legal fundamental para transmitir e controlar o risco xerado polos PQP comercializados

Incorrecta xestión das FDS por parte das empresas. Documento básico para a avaliación

Dúbdas importantes sobre a corrección da información transmitida os traballadores e sobre a correcta aplicación dos protocolos de vixilancia sanitaria, e revelan deficiencias importantes na AVALIACIÓN DO RISCO QUÍMICO

A todos os centros de traballo que participaron no proxecto se lles enviaron 3 documentos:

Etapa 7

- Remisión de **informes ás empresas participantes**. En paralelo coa elaboración de resultados e conclusións.
- Correo electrónico a todos os centros de traballo con 3 documentos:

**Resultados e conclusións
máis importantes**

**Información relevante sobre a
correcta identificación risco químico**

**Consideracións respecto aos
produtos químicos indicados no
cuestionario e/ou ás FDS remitidas
por cada empresa.**

- *Produtos CMR e sensibilizantes se os houber,*
- *Produtos con irregularidades na FDS recibida detallando a/s irregularidade/s observadas.*

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE TRABALLO
E BENESTAR

**Instituto Galego
de Seguridade
e Saúde Laboral**

Casa da Parra
Praza da Quintana, s/n
15704 Santiago de Compostela
Tf: 981 544 625 Fax: 981 999 433
issga@xunta.es www.issga.es

Empresa:

Centro de traballo:

Enderezo do centro de traballo:

CIF:

Asunto: Mapa de risco químico. Consideracións relativas aos produtos químicos sinalados no cuestionario e/ou ás fichas de datos de seguridade remitidas pola súa empresa.

Data de recepción da información:

1. Produtos químicos indicados no cuestionario

Axentes químicos para os que non existen niveis seguros de exposición

Produtos clasificados como canceríxenos e /ou mutáxenos:

Nota: os produtos sinalados cun asterisco (*) non foron indicados no apartado 9 do cuestionario remitido pola súa empresa no que se lle solicitaba que indicase todas as tarefas ou procesos nos que se empregaban, xeraban, producían ou almacenaban produtos con estas características.

Produto/s clasificado/s como tóxico/s para a reprodución

Produtos clasificados como sensibilizantes:

Nota: os sinalados cun asterisco (*) son sensibilizantes por vía inhalatoria.

As características de perigosidade destes axentes fan necesaria a súa correcta identificación dende as primeiras etapas da avaliación de riscos e implica que sempre se deba formular como medida prioritaria a posibilidade da súa substitución.

Produtos químicos acompañados de información que os catalogaba como perigosos pero sen FDS:

Produtos que non viñeron acompañados de FDS nin de ningún outro documento con información sobre as súas características de perigosidade:

2. Fichas de datos de seguridade (FDS).

As FDS dos seguintes produtos presentaron as irregularidades que se detallan:

1 : Non está en castelán.

2: Contén un ou varios compoñentes canceríxenos/mutáxenos recollidos no catálogo de clasificación e etiquetaxe harmonizada coas notas J, P, K, L, M, ou N. Estas notas aluden á posibilidade de que a substancia non sexa considerada como canceríxena ou mutáxena se cumpre determinados criterios. Na FDS non se indica claramente se cumpre ou non estes criterios e a mestura non se clasifica como canceríxena ou mutáxena.

3: Non indica data de emisión.

4: Non contén 16 apartados ou non están cubertos.

5: Trátase dunha substancia con VLA e/ou VLB e non se indica ou os indicados son incorrectos.

6: Trátase dunha substancia canceríxena, mutáxena ou tóxica para a reprodución (CMR) e non se clasifica como tal ou se asigna a unha categoría incorrecta.

7: Trátase dunha substancia non CMR mal clasificada.

8: Mestura (ou preparado) CMR que non se clasifica como tal ou é asignado a unha categoría incorrecta.

9: Produto supostamente non perigoso, pero non se indica a súa clasificación como “non perigoso” segundo a lexislación vixente.

10: Observacións.

No caso de facer referencia á nomenclatura de clasificación, emprégase a derivada das directivas de substancias perigosas (67/548/CEE) e preparados perigosos (1999/45/CEE).

Produto	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Nota: a responsabilidade sobre a corrección da información contida nas FDS recae sobre o fabricante, importador e provedor do produto químico. Este instituto comunicará estas irregularidades á autoridade competente nesta materia.